

Årsredovisning 2023

Köpings kommunkoncern

© Köpings kommun

Rapporten skriven av
Kommunledningsförvaltningen, **Välj ett datum**

Antagen av:

Klicka och skriv nämnd, datum och §

INNEHÅLL

INLEDNING	4
Kommunstyrelsens ordförande har ordet.....	4
Kommunchefen har ordet.....	5
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	8
Översikt över verksamhetens utveckling	8
Den kommunala koncernen	10
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	13
Händelser av väsentlig betydelse.....	23
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	26
Vår kommun i jämförelse med andra	32
Kommunens utvecklingsmål	34
God ekonomisk hushållning och måluppföljning	45
Resultat och ekonomisk ställning.....	70
Balanskravsresultat	79
Väsentliga personalförhållanden	81
Förväntad utveckling.....	88
RÄKENSKAPER	95
Resultaträkning	95
Kassaflödesanalys	96
Balansräkning.....	97
Definitioner.....	116
Drift- och investeringsredovisning kommunen.....	118
Drift- och investeringsredovisning bolagen.....	125
Upplysningar om drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad	127
Upplysningar om tillämpade internredovisningsprinciper.....	128
Revisionsberättelse	130

INLEDNING

KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE HAR ORDET

En kort sammanfattning av 2023

Året som gått har präglats av oro. Rysslands brutala angreppskrig på Ukraina fortsatte med oförminskad kraft. Sveriges ansökan om NATO medlemskap, som helt och hållet beror på kriget i Ukraina, blev till en långdragen följetong då Turkiet och Ungern inte tog ratificeringsbeslut om vårt medlemskap.

Klimathotet fortsatte att vara en stor fråga. Våren och försommaren var extremt torr och varm i Sverige. Sensommaren och hösten bland de blötaste i mannaminne. I september drabbades Västmanland av rejäla skyfall vilket ledde till översvämningar på många orter. Köping var inget undantag. Området Vidhem drabbades av översvämmade källare i husen då Kölstaån svämmade över. Det är tydligt att vi måste ha en större beredskap för framtida klimatutmaningar.

Kommunens utveckling

Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige har under 2023 beslutat att förvärva fastigheterna Volvogården och Tingshuset. Volvogården är i första hand tänkt som en lösning för problemet som vi haft med matsalslokaler för St.Olofsskolan.

Tingshuset ser vi som en framtida administrativ arbetsplats där vi kommer kunna få enheter som idag är utspridda, in under samma tak.

Ekonomi i balans - trots allt

2023 präglades av stor ekonomisk oro. Både nationellt, regionalt och kommunalt. Hög inflation och höga räntor bidrog till en besvärlig ekonomisk situation. Kraftigt ökade kostnader för el och drivmedel bidrog till att våra kostnader ökade kraftigt. Det påverkade naturligtvis alla våra förvaltningar och bolag. Sammantaget pekade alla prognoser, under hela året, på ett stort underskott. Men tack vare ett stort fokus på effektiviseringar så har vi till slut landat i en budget i balans. Inget stort överskott, men ändå ett plus.

Per Ågren
Kommunstyrelsens ordförande

KOMMUNCHEFEN HAR ORDET

När jag tittar tillbaka på året som gått är det främst två områden som organisationen som helhet haft extra stort fokus på; det ekonomiskt ansträngda läget samt trygghets- och säkerhetsfrågor. När samhället utmanas är det viktigt att vi kan fortsätta leverera en god välfärd och en viktig del i det är att alla som bor och verkar i vår kommun känner sig trygga. Tyvärr visar undersökningar att det inte alltid är så och därför är det en viktig fråga för oss. Vi arbetar med frågan tillsammans och utifrån många olika målgruppers behov, några områden som kan nämnas är brottsförebyggande arbete, trafiksäkerhet, trygghet i bostadsområden och ökad säkerhet på våra förskolor och skolor.

Jag riktar ett stort tack till alla medarbetare och chefer i Köpings kommun och bolag. Trots det ekonomiskt ansträngda läget har vi levererat en verksamhet med både hög kvalitet i grunduppdraget och i många fall det lilla extra för att skapa guldkant i tillvaron.

David Schanzer-Larsen
Kommunchef

2023

ÅRET SOM GÅTT

1

Biblioteket inviger den nya barnavdelningen!

Ett öppet hus hålls för att locka fler till vårdyrket. Nytt arbetssätt testas för marknadsföring av sommarvikariat. Lärdomarna är bland annat vilken typ av annons som får flest träffar och var de flesta hittar annonsen.

Vernissage och utställning av bilder i vår fototävling från sommaren och hösten 2022. Bilderna pryder entrén i Köpings Bad & Sport under minst ett år.

2

Bryggan längs med Köpingsån renoveras. Ett träd som skadat bryggan tas bort och bryggan repareras.

1. Januari

30 nyanslutningar

Många nyanslutningar för fjärrvärme genomförs under året. Några exempel är kvarteret Disa och Bredablick i Köping samt Anicura i Arboga. Sammanlagt ansluts 25 (stycken) i Köping och fem (stycken) i Arboga.

4

VME blir certifierade enligt Miljöledningsstandarden!

2. Februari

Flyktningstöd

Tack vare projektmedel från Europeiska socialfonden ESF har vi kunnat ge flyktingar från Ukraina större utbildningsmöjligheter.

Vintern betecknas som normal januari-mars, men...

4. April

5

Skolmjölk blir ett hett debattämne när mjölk planeras att dras in från skollunch. Beslutet återtogs i augusti, bland annat på grund av sänkta mjölkpriser.

6

Den 10 juni håller Köpings kommun, Studieförbundet, Botaniska föreningen Västmanland och Naturskyddsföreningen en BioBlitz i Norsahagar. Områdets växt- och djurliv inventeras och det anordnas guidade turer och aktiviteter för allmänheten.

Den 15 juni tas första spadlagel för den nya aktivitetsparken på Krillen.

Sommarblomstemat uppmärksammas och medborgare röstar på en favorit av tidigare års teman. Sagotemat från 2017 vinner och namnet för temat 2023 blir Sagotema 2.0

5. Maj

6. Juni

"Köping i 3D" utvecklas

Verktöget, som är tillgängligt för invånarna på webben, förbättras under våren betydligt genom att alla byggnader i de tre tätorterna blir draperade med fasadfoton. Modellen blir mycket mer verklighetstrogen och användbar vid olika möten och dialoger som handlar om den fysiska miljön.

En backsvalenhög anläggs i Norsahagar. Projektet är ett samarbete med Hedströmsdalens ornitologiska förening som delvis finansierats med LONA-bidrag.

Sex nya e-tjänster

Miljöenheten lanserar under året sex nya e-tjänster. Syftet var att skapa en stärkt service för invånare och företagare, ökad rättssäkerhet samt minskad administration.

Minskad efterfrågan på lägenheter
KBAB ser minskad efterfrågan på våra lediga lägenheter. Det blir ställtider mellan in- och utflyttande hyresgäster och vid årsskiftet 2023/2024 finns 124 tomställda lägenheter inklusive 54 tillgängliga för omedelbar inflyttning.

Rådhuset lyser
Under "En vecka fri från våld" lyser Rådhuset upp i orange!

279 UF-företag
279 elever driver UF-företag på Ullvigymnasiet vilket placerar skolan som tredje största UF-skola i Sverige!

11

"Öppen park" där nya parken på Kristinelunds sportfält visas upp. Evenemanget genererar runt 150 besökare.

12

Volvogården köpes in och ska anpassas till skolmatsal för St Olovsskolans elever. Även Tingshuset förvärvades.

...från november fram till årsskiftet blir det kallt och det kommer mycket snö som kräver betydande insatser.

11. November

12. December

10

Sökning efter narkotika görs på skolor.

Teach Meet arrangeras på Ullvigymnasiet under höstlovet. Syftet var att dela kunskap kollegor emellan och skapas av, med och för lärare i Köpings kommun. Runt 400 personer deltog.

9

David Schanzer-Larsen inleder uppdraget som kommunchef efter att haft rollen som tillförordnad kommunchef under tre månader!

VME tar första spadtaget i bygget av den nya fastbränslepannan FB5 i Arboga. Detta är en investering för att säkra både drift och pris åt våra kunder.

10. Oktober

9. September

7

Särskolan byter namn till anpassad skola.

Sommartorgen 2023 erbjuder många besökare aktiviteter både på Hökartorget och Stora torget!

Färrer vattenläckor
Under året har det uppstått åtta vattenläckor vilket är två färre än förra året.

8

Bedmästareförbundet genomför inspirationsdagar för vattenträning med 80 deltagare på Köpings Bad & Sport. Evenemanget ger viktig marknadsföring och förfrågningar inkommer om att arrangera ytterligare konferenser på anläggningen.

Nya Ekliden invigs!

I augusti genomförs sista muddringen av hamninloppet i Köping. Köping slutför sin del av överenskommelsen med staten att rusta hamnen för att klara dagens och framtidens transporter. Sjöfartverket godkänner de sista elapperna i november.

7. Juli

8. Augusti

123 Asfalterade pothål

VME asfalterar eller på annat sätt underhåller cirka 125 pothål under 2023. Detta är en minskande trend flera år tillbaka vilket visar på ett bättre asfalterat vägnät inom kommunen.

300 utbytta skyltar

Skyltinventering utförs i början på juni medför utbyte av cirka 150 trafikskyltar. Även cirka 150 gatunamnskyltar har bytts ut, främst inom Östanåsområdet.

83 Feriearbetare

83 ungdomar får feriearbete. Det är färre ansökningar än tidigare år, men alla som sökt har erbjudits feriearbete. Avtal upprättas med de kommunala bolagen om samverkan kring praktik och arbetsutbildning.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

	2019	2020	2021	2022	2023
ANTAL INVÅNARE	26 214	26 085	26 133	26 120	25 978
DEN KOMMUNALA KONCERNEN					
Årets resultat, Mkr	81,0	122,6	76,4	51,3	-1,6
Investeringar, netto, Mkr	539,5	433,4	450,5	380,8	453,5
Långfristig skuld, Mkr	1 828,8	1 803,9	1 845,3	1 894,4	1 981,6
Årets resultat per invånare, kr	3 090	4 700	2 924	1 964	-58
Investeringar per invånare, kr	20 581	16 615	17 237	14 581	17 457
Långfristig skuld per invånare, kr	69 764	69 155	70 621	72 527	76 280
Antal anställda, årsarbetare	2 641	2 601	2 778	2 618	2 671
Levererad Värme, GWh	300	268	316	296	314
Debiterat dricksvatten (m3)	1 695 070	1 781 526	1 696 565	1 690 391	1 668 372
Antalet lägenheter KBAB	2 728	2 733	2 733	2 733	2 693
Nya fiberanslutningar Köpings Kabel TV	550	575	620	496	465
Godsvolym Mälarhamnar, kiloton	2 664	2 557	2 890	3 032	2 821
KOMMUNEN					
Årets resultat, Mkr	72,7	116,1	49,0	26,0	5,4
Investeringar, netto, Mkr	442,2	248,4	277,8	176,8	168,6
Långfristig skuld, Mkr	732,3	698,7	454,8	610,9	660,5
Årets resultat per invånare, kr	2 773	4 451	1 874	995	208
Investeringar per invånare, kr	16 869	9 524	10 631	6 769	6 490
Långfristig skuld per invånare, kr	27 935	26 786	17 402	23 388	25 425
Antal anställda, årsarbetare	2 303	2 191	2 527	2 373	2 499
Antal inskrivna barn i förskolan	1 388	1 336	1 337	1 335	1 318
Antal elever förskoleklass-årskurs 9	3 128	3 167	3 156	3 161	3 137
Elever Ullvigymnasiet	991	1 025	1 059	1 030	1 003
Utförda hemtjänsttimmar per år	112 791	97 896	106 589	88 889	92 435
Antal bidragshushåll ekonomiskt bistånd	643	611	559	453	456
Placeringsdygn, institution för barn/unga	1 059	1 152	1 843	1 841	2 723
Antalet besök på biblioteken	93 311	71 770	44 416	64 080	77 974

Kommunens resultat har minskat med drygt 79 procent jämfört med bokslut 2022. Koncernens resultat har minskat med 102,9 procent i jämförelse med bokslutet för 2022. Verksamheternas nettokostnader har ökat mellan åren, vilket bidrar till årets lägre resultat för både kommunen och koncernen. För kommunen har nettokostnaderna ökat med nästan 5 procent och för koncernen har nettokostnaderna ökat med 6 procent.

Inom hemtjänsten har antalet hemtjänsttimmar ökat med 3 546 timmar eller 4 procent. Att hemtjänsttimmarna har ökat är en medveten strategi i och med minskning av korttidsplatser. En effekt av arbetet med Nära vård är att brukarna kommer hem direkt från sjukhuset, och dessa personer har större behov av hemtjänst.

Placeringsdygn institution för målgrupp barn och unga har ökat med nästan 48 procent jämfört med 2022 vilket förklaras av att den genomsnittliga placeringstiden har ökat. En ökning från i genomsnitt 131 dygn till 209 dygn.

Antal besök på biblioteken har ökat med drygt 21 procent, en konsekvens av att kulturlivet är på väg tillbaka efter pandemiåren.

Mälarhamnar rapporterar att godsvolym som passerar hamnen har minskat med 7 procent eller 211 kiloton. Minskningen är ett resultat av främst färre fartygsanlöp i farleden och beror generellt på den allmänna nedgången av konsumtionen i upptagningsområdet. Antal fartygsanlöp har minskat med 38 jämfört med 2022.

DEN KOMMUNALA KONCERNEN

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation. Därtill finns fyra helägda bolag, delägda bolag och kommunalförbund.

Köpings Rådhus AB som moderbolag ägs till 100 procent av Köpings kommun.

KÖPINGS KOMMUNKONCERN

NÄMNDER

KOMMUNFULLMÄKTIGE	KOMMUNSTYRELSEN	UTBILDNINGSNÄMNDEN
VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN	SOCIAL- OCH ARBETS- MARKNADSNÄMNDEN	KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN
SAMHÄLLSBYGGNADS- NÄMNDEN	VÄSTRA MÄLARDALENS ÖVERFÖRMYNDARNÄMND	VALNÄMND
REVISION		

HELÄGDA BOLAG

KÖPING RÅDHUS AB
VÄSTRA MÄLARDALENS ENERGI & MILJÖ AB (VME)
KÖPINGS BOSTADS AB (KBAB) Dotterbolag: KBAB SERVICE
KÖPINGS KABEL-TV AB

SAMÄGDA BOLAG OCH FÖRBUND

VÄSTRA MÄLARDALENS KOMMUNALFÖRBUND (VMKF) 56 % <small>Samägs med kommunerna Arboga, Kungsör och Surahammar</small>
MÄLARHAMNAR AB 45 %
KUNGSÖRS GRUS AB 25 %
RÄDDNINGSTJÄNSTEN MÄLARDALEN (RTMD) 11 % <small>Samägs med kommunerna Västerås, Arboga, Kungsör, Hallstahammar, Surahammar</small>

ÖVRIGA MED KOMMUNALT ÄGARINTRESSE

MÄLARENERGI ELNÄT AB
VAFAB MILJÖ KOMMUNALFÖRBUND
GEMENSAM NÄMND FÖR HJÄLPMEDELSVERKSAMHET
SAMORDNINGSFÖRBUNDET VÄSTRA MÄLARDALEN
KOMMUNINVEST
FOLKETS HUS
VÄSTRA MÄLARDALEN I SAMVERKAN

NÄMND	VERKSAMHET
Kommunfullmäktige	Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige tar beslut om kommunens inriktning, verksamhet och ekonomi. Kommunfullmäktige beslutar även om den kommunala förvaltningens organisation och verksamhetsformer, samt väljer ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen och nämnderna. Kommunfullmäktige väljer även revisorer som granskar kommunens verksamhet.
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen ska leda och samordna planering och uppföljning av kommunens verksamheter och ekonomi. Kommunstyrelsen har en styrande, stödjande och utvecklande roll gentemot kommunens nämnder och bolag. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över övriga nämnders och kommunala bolagsverksamheter. Kommunstyrelsen bereder ärenden inför kommunfullmäktige och ansvarar för att kommunfullmäktiges beslut genomförs. Kommunstyrelsen ansvarar även för mark- och fastighetsfrågor, näringslivsfrågor, turism, folkhälsofrågor samt teknisk verksamhet.
Utbildningsnämnden	Utbildningsnämnden ansvarar för förskola, grundskola, förskoleklass, fritidshem, gymnasieskola och särskola. Därtill ansvarar nämnden för kommunens måltidsenhet.
Vård- och omsorgsnämnden	Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för vård och omsorg för äldre och funktionsnedsatta personer utifrån gällande lagstiftning.
Social- och arbetsmarknadsnämnden	Social- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för socialtjänstens individ- och familjeomsorg, flyktmottagning, kommunal vuxenutbildning, arbetsmarknadsåtgärder, alkoholtillstånd och tillsyn.
Samhällsbyggnadsnämnden	Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för kommunens fysiska planering, detaljplaner och handlägger bygglov, bygganmälningar och tillstånd. Nämnden ansvarar även för miljö- och hälsoskyddsfrågor vilket innebär tillsyns- och informationsansvar.
Kultur- och fritidsnämnden	Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att kommuninvånarna ska ha en bred och allsidig kultur- och fritidsverksamhet. Där ingår bland annat föreningsstöd, bibliotek, fritidsanläggningar, museum och kulturskola.
Valnämnden	Valnämnden ansvarar för kommunens uppgifter i samband med val till Europaparlament, riksdag, kommun och landsting samt eventuella extra val och folkomröstningar.
Revisionen	Revisionen är ett demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommunen samt pröva ansvarstagandet.

FÖRETAG	VERKSAMHET
Västra Mälardalens Energi & Miljö AB	Dotterbolag till Köping Rådhus AB. Bolaget bedriver energiproduktion och energidistribution i Köpings och Arbogas kommuner. Bolaget ska svara för produktion och distribution av dricksvatten samt mottagning och hantering av avloppsvatten. Bolaget skall utföra administration, drift, skötsel och underhåll av kommunens gator, vägar, parker och andra offentligplatser. Bolaget skall även ombesörja beslutade anläggningsarbeten.
Köpings Bostads AB	Dotterbolag till Köping Rådhus AB. Fastighetsbolag som bedriver allmännyttig bostadsverksamhet, med uppgift att bygga och förvalta hyresbostäder för alla boendegrupper.
KBAB Service AB	Dotterbolag till Köpings Bostads AB. Bolaget förvaltar kommunens och bolagets fastigheter i form av underhåll, drift, utvärdig skötsel och städning.
Köpings Kabel-TV AB	Dotterbolag till Köping Rådhus AB. Driver kabel-TV-nät i Köping samt bygger och levererar fibernät inom Köpings och Kungsörs kommuner.
Köping Rådhus AB	Bolaget ska äga och förvalta aktier och andelar samt samordna och utveckla verksamheten för koncernbolagen och kommunens räkning.
Västra Mälardalens Kommunalförbund	Förbundet bedriver administrativ verksamhet så som löner, telefoni och IT, upphandling, parkeringstillstånd, bostadsanpassning och krisberedskap åt kommunerna Köping, Arboga, Kungsör och Surahammar i olika utsträckning.
Räddningstjänsten Mälardalen	Räddningstjänsten Mälardalen är ett kommunalförbund med sex medlemskommuner; Västerås, Hallstahammar, Surahammar, Köping, Arboga och Kungsör. Kommunalförbundet ska upprätthålla en för medlemmarna gemensam organisation för räddningstjänst och andra uppgifter.

ÖVRIGA ORGANISATIONER MED KOMMUNALT ÄGARINTRESSE	VERKSAMHET
Mälarenergi Elnät AB	I Mälarenergi Elnät AB, som ingår i Mälarenergi AB, uppgår kommunens ägarandel till 14,7 procent. Bolagets uppgift är att bygga och underhålla elnätet för transport av elenergin från elleverantören till kundernas fastigheter. Kommunen har en långsiktig fordran på 88,2 Mkr på bolaget och får årligen en ränta för detta på 8,8 Mkr.
VafabMiljö Kommunalförbund	VafabMiljö Kommunalförbund arbetar med hållbar och miljöriktig avfallshantering. Kommunerna i Västmanlands län samt Heby och Enköpings kommun är medlemmar. Kommunen har en andel på 8,2 procent. Kommunen har borgensåtagande gentemot kommunalförbundet på 21,8 Mkr.
Gemensam nämnd för hjälpmedelsfrågor	Hjälpmedelsnämnden är en gemensam samverkansnämnd för hjälpmedelsfrågor mellan Region Västmanland och kommunerna i Västmanlands län. Nämnden sam-ordnar hjälpmedelshanteringen i länet och ansvarar för Hjälpmedelscentrum.
Samordningsförbundet Västra Mälardalen	Förbundet bildades 2010 med syfte att samverka inom rehabiliteringsområdet. Medlemmar är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Västmanland, Köpings, Arboga och Kungsörs kommuner.
Övriga	Kommunen är medlem i Kommuninvest ekonomisk förening, Folkets hus och Västra Mälardalen i samverkan.

OM ORGANISATIONEN

Skälet till att Köpings kommun valt att driva viss verksamhet i olika organisationsformer är dels organisatoriska, dels ekonomiska. Av organisatoriska skäl bedrivs kommunens tekniska verksamheter i sin helhet i bolagsform. Möjligheten till att skapa samordningsvinster och hålla nere kostnaderna är större om det bedrivs inom samma organisation. Samma skäl finns för förvaltning av fastigheter, där det görs i samma bolag både för kommunens och bostadsbolagets fastigheter. I övrigt bedrivs verksamhet i bolagsform där verksamhet ska drivas på affärsmässiga grunder eller drivs tillsammans med annan ägare.

Köpings kommun har även Västra Mälardalens kommunalförbund (ägarandel 56 procent) tillsammans med Arboga, Kungsör och Surahammar. Idén med förbundet är att effektivisera och minska kostnaderna för verksamheter som kan skötas tillsammans. Idén med förbundet är också att säkra kompetensen inom vissa specialistroller som behövs inom kommunerna.

Privata utförare

Med en privat utförare avses en juridisk person eller en enskild individ som har hand om skötseln av en kommunal angelägenhet och inte är ett hel- eller delägt kommunalt bolag.

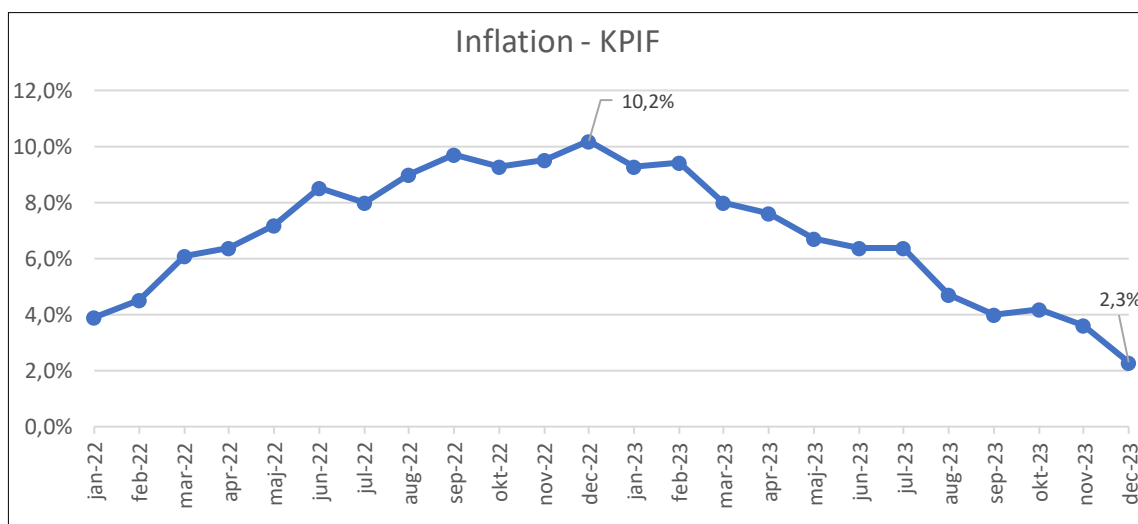
Delar av kommunens verksamhet bedrivs av externa aktörer. Köp av huvudverksamhet uppgick 2023 till 64 Mkr, vilket motsvarar knappt 3 procent av de totala kostnaderna för kommunen. Privata utförare förekommer främst inom verksamhetsområdena: pedagogisk verksamhet med 34 Mkr, vård och omsorg om äldre och funktionshindrade med 15 Mkr samt individ- och familjeomsorg med 15 Mkr. En orsak att anlita externa aktörer är då specialistkompetens saknas, en annan orsak är att kapaciteten inte räcker och verksamheten behöver förstärkas.

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

I detta avsnitt beskrivs förhållanden som är viktiga för att bedöma resultat eller ekonomisk ställning för kommunen och koncernen. Här finns beskrivningar av konjunkturläget, befolkningsutveckling, arbetslöshet och arbetsmarknad. En nulägesbeskrivning av kommunens verksamheter ingår även, samt en beskrivning av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer.

KONJUNKTURLÄGET

Den svenska ekonomin befinner sig i en lågkonjunktur. Den höga inflationen¹ och de höga räntenivåerna har försvagat den svenska ekonomin och har påverkat den ekonomiska utvecklingen. I Sverige har hög inflation och höjda räntor slagit hårt mot de räntekänsliga² hushållen och mot bostadsbyggandet. Under större delen av 2023 har svenska kronan varit svag men sedan september 2023 har kronan förstärkts. Svensk BNP³ minskade tredje kvartalet 2023 med 0,3 procent jämfört med det andra kvartalet 2023, vilket var det andra kvartalet i rad med negativ tillväxt.

Inflationen mätt med KPIF uppgick till 2,3 procent i december 2023, att jämföra med 10,2 procent i december 2022, främst till följd av lägre energipriser och internationella råvarupriser. Under hösten 2023 har konsumentpriserna ökat i en långsammare takt än tidigare och företagen justerar ner sina planer på prishöjningar. Den åtstramande penningpolitiken har gett resultat och styrräntan ligger oförändrad på 4 procent sedan september 2023. Även om inflationen har minskat och avtagit är dock prisnivån nästan 15 procent högre än för två år sedan. Prisökningar och höga räntor har präglat hushållens konsumtion under en stor del av 2023. Tredje kvartalet minskade hushållens konsumtion med 0,6 procent jämfört med andra kvartalet. Konsumtionen minskade på bred front men framför allt en minskning av

¹ Definition inflation: en ökning av den allmänna prisnivån som gör att man kan köpa färre varor och tjänster för samma mängd pengar. Pengarna minskar alltså i värde. (källa: Riksbanken)

² Svenska hushåll är högt belånade och har en stor andel bostadslån med korta bindningstider.

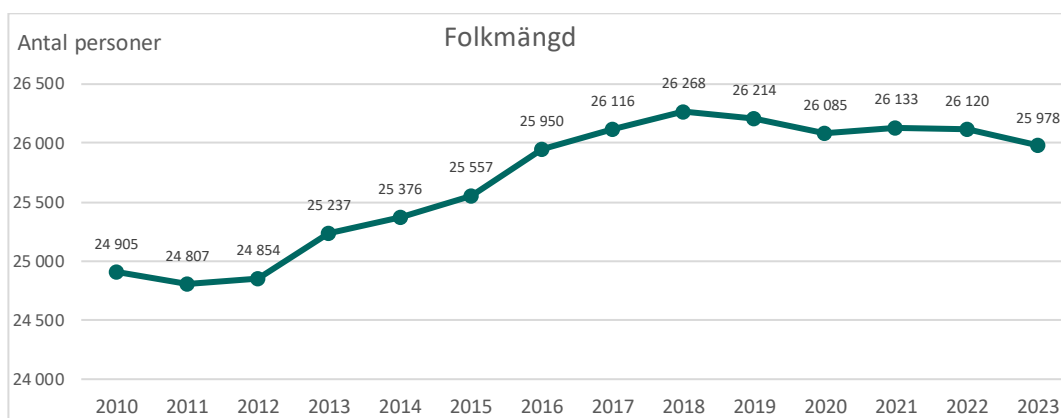
³ BNP är ett mått som beskriver storleken på Sveriges ekonomi genom att mäta värdet av varor och tjänster.

sällanköpsvaror och konsumtion i utlandet. Jämfört med ett år tidigare var det cirka 5 procent lägre tredje kvartalet 2023.

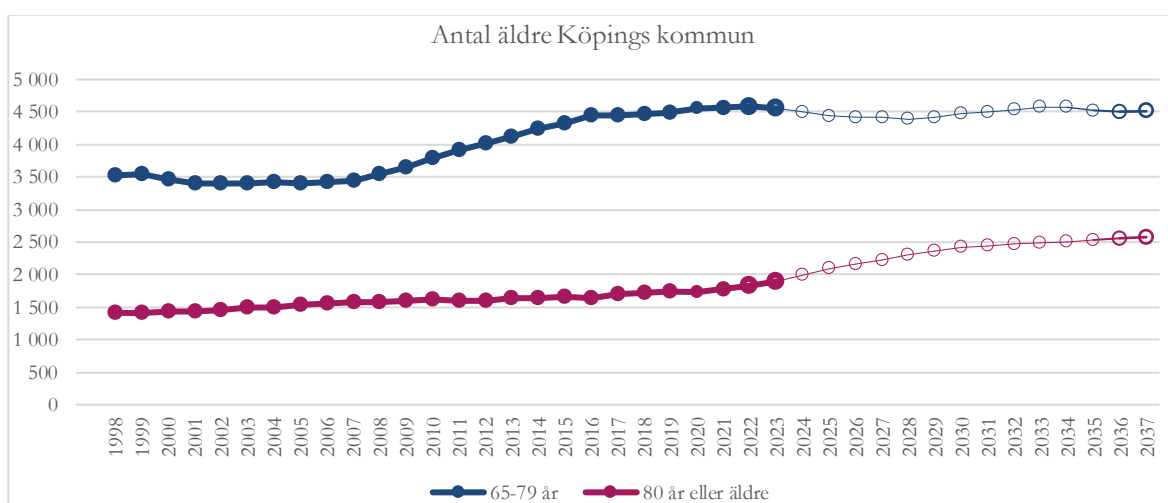
BEFOLKNINGSUTVECKLING OCH DEMOGRAFI

Befolkningsutvecklingen i Köping har under åren 2013–2018 varit stor, vilket är ett resultat av en hög invandring. Från åren 2019–2020 avtog befolkningstillväxten främst med anledning av en striktare migrationspolitisk och lägre rörlighet under pandemin. Diagrammet nedan illustrerar att kommunen befinner sig i en låg befolkningstillväxt sedan utgången av 2018 eller ingången av 2019. Samma trend återfinns i riket. Antal invånare i Köping uppgår till 25 978 personer för 2023. Mellan 2022–2023 har befolkningen därmed minskat med 142 personer.

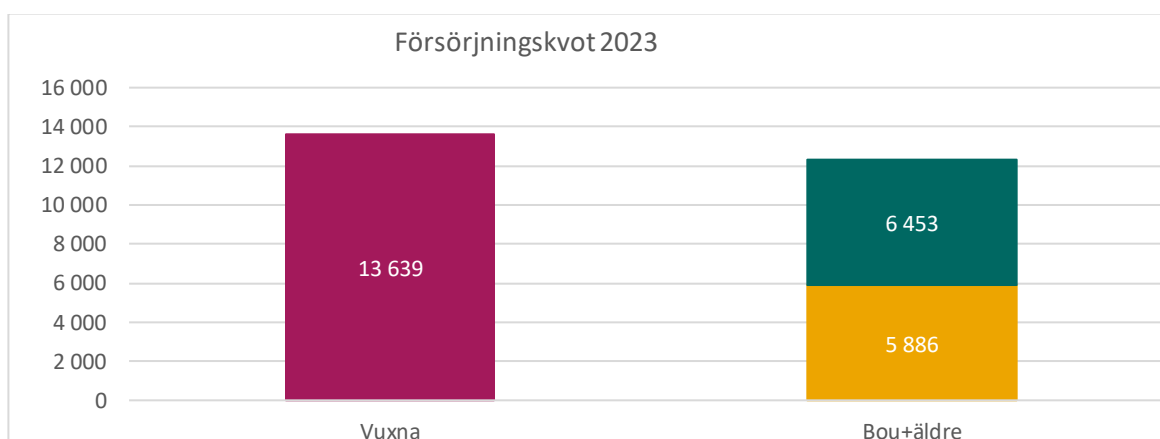

Det är främst inom den äldre åldersgruppen, de som är 65 år och äldre, där antalet invånare ökar. Enligt statistik från Kolada har Köping en högre andel äldre jämfört med riket. Andel invånare 65 år och äldre uppgick år 2022 till 24,6 procent, att jämföra med 20,4 procent för riket år 2022. Andel 80 år och äldre invånare i gruppen äldre 65 år plus uppgår till 28,5 procent för Köping att jämföra med 27,1 procent för riket år 2022. Den demografiska utvecklingen med en äldre befolkning kommer att innebära ett högt tryck på kommunens välfärdstjänster inom främst äldreomsorgen. Behovet av personal till dessa verksamheter kommer att fortsätta öka, där det sedan tidigare har rapporterats kring bristproblematiken.

Inom de andra ålderskategorierna har antalet barn och ungdomar och antalet i arbetsför ålder minskat i december 2023 jämfört med december 2022, medan antalet äldre har ökat.

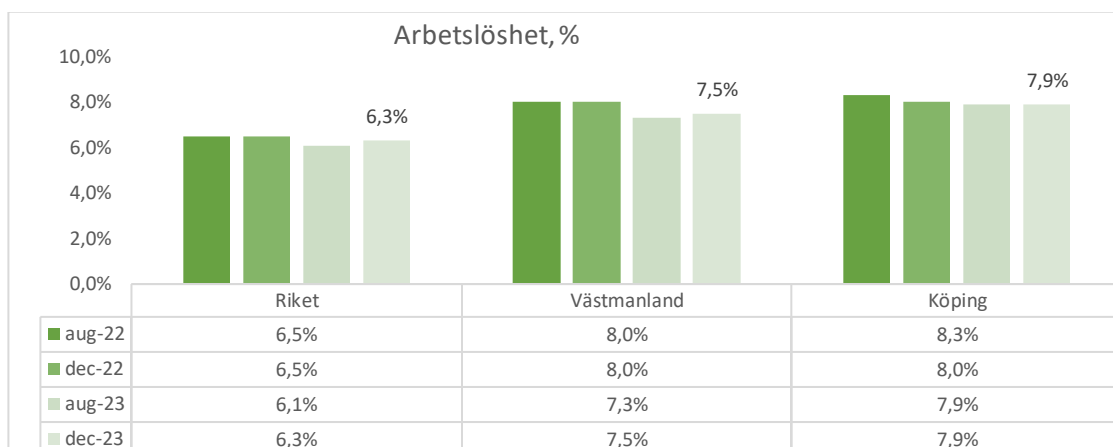
Försörjningskvoten för Köpings kommun uppgår till 0,90 för 2023. År 2023 var försörjningskvoten för riket 0,77. *Försörjningskvot* som nyckeltal beskriver hur många personer en person i arbetsför ålder behöver försörja utöver sig själv.

ARBETSLÖSHET OCH ARBETSMARKNAD

Arbetsmarknaden har återhämtat sig väl efter pandemin i både Sverige och omvärlden. Anställningsplanerna var optimistiska under återhämtningen efter pandemin. Under inledningen av 2023 fortsatte arbetslösheten att minska och sysselsättningen att öka trots ett högt inflationstryck och en åtstramande penningpolitik. Samma utveckling har visat sig i andra länder i Europa. Arbetsmarknaden var motståndskraftig, bland annat med anledning av bristen på kompetens. Företagen har velat behålla arbetskraften för att undvika att hamna i en liknande situation som efter pandemin. Då ökade efterfrågan på arbetskraft snabbt och företag hade svårt att hitta och rekrytera rätt kompetens.

Det skedde ett trendbrott tredje kvartalet 2023 och sysselsättningen började att minska för första gången sedan 2021. Efter en längre tid med en förvånansvärd motståndskraftig arbetsmarknad började arbetslösheten att stiga under det andra halvåret 2023 och resulterade i ett mer tydligt försämrat arbetsmarknadsläge.

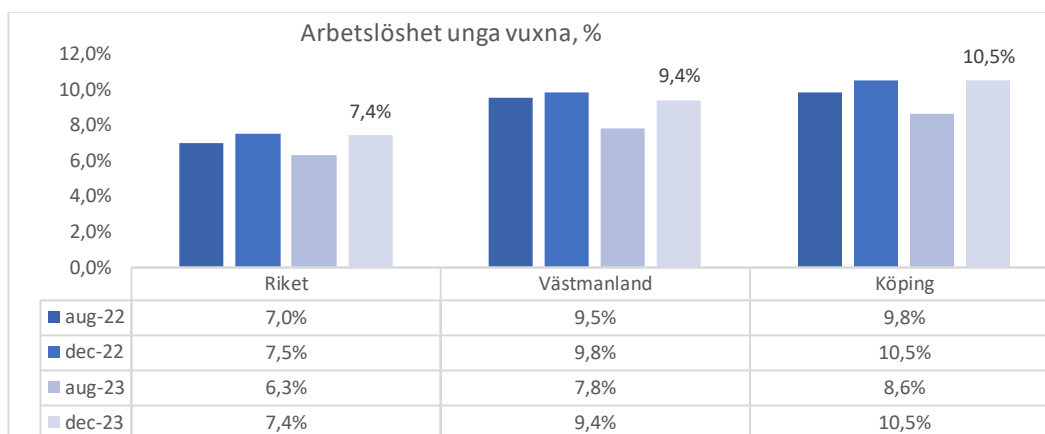

Arbetslösheten i Köping uppgår till 7,9 procent i december 2023. I jämförelse med riket (6,3 procent) och Västmanland (7,5 procent) ligger arbetslösheten i Köping på en högre nivå. Att Köping ligger på en högre nivå än riket förklaras bland annat av att andelen högutbildade (25–64 år) är lägre i Köping jämfört med riket. Statistik från Kolada för år 2022 visar att andelen högutbildade i kommunen uppgick till 16,9 procent att jämföra med rikets 30,3 procent. Snittet för liknande kommuner övergripande uppgick till 16,4 procent för år 2022.

Långtidsarbetslösheten har varit en stor utmaning under många år och problematiken förstärktes under pandemin. Under 2023 har antalet långtidsarbetslösa⁴ fortsatt att minska från en historiskt hög nivå under pandemin. Precis som den övriga arbetsmarknaden har även långtidsarbetslösheten bromsat in under andra halvåret 2023. Andelen långtidsarbetslösa av samtliga arbetslösa uppgick i slutet av 2023 till 41 procent, samma andel som i slutet av 2019.

Andra grupper med utmaningar på arbetsmarknaden är unga vuxna 18 - 24 år. På riksnivå uppgår arbetslösheten för denna grupp till 7,4 procent, i Västmanland 9,4 procent och i Köping 10,5 procent. I Köping har arbetslösheten bland unga återigen ökat i jämförelse med augusti 2023, en ökning med 1,9 procentenheter. Ungdomar eller unga vuxna är en särskilt konjunkturkänslig grupp på arbetsmarknaden. De har i större utsträckning inte hunnit etablera sig något vidare på arbetsmarknaden samt att många av de har tillfälliga anställningar. Detta innebär att de löper större risk för uppsägning vid konjunkturedgångar.

⁴ Arbetslösa som varit utan arbete i mer än 12 månader.

ANDRA FAKTORER SOM PÅVERKAR UTVECKLINGEN

MARK

Verksamhetsstatistiken visar att de preliminära tomtfördelningarna har minskat med 74 procent mellan 2022 och 2023. Markförsäljningar har minskat med 87 procent mellan 2022 och 2023. Det rådande ränteläget och höga byggkostnaderna har påverkat den kraftigt minskade efterfrågan.

Efterfrågan på verksamhetsmark har dock varit hög under 2023. Verksamhetsstatistiken visar att antal markförvärv har ökat. Under 2023 genomfördes fem markförvärv att jämföra med två markförvärv under 2022.

BOSTADSMARKNAD

Det finns ett överskott av lediga lägenheter inom kommunen, och det tar nu lite längre tid att hyra ut de lediga lägenheterna. Antal tomställda lägenheter vid slutet av 2023 uppgår till 124 lägenheter, att jämföra med 51 lägenheter i slutet av 2022. Detta förklaras till viss del med att inflyttningen till kommunen har planat ut/minskat. Vidare har omkring 30 lägenheter tillförts bostadsmarknaden som tidigare varit stoppade på grund av ROT-renovering. Köerna till markbostäder samt till trygghetsboendet på Tunadal är dock fortfarande långa.

Omflyttningsfrekvensen⁵ för bostäder uppgår på helårsbasis i december 2023 till 18 procent (föregående år 17 procent).

UTBILDNING

På grundskolan syns nu långtgående effekter av pandemin. Elever har hamnat efter kunskapsmässigt där det är svårt att få tillbaka till en normal skolgång. Gymnasiet ser att vissa elever saknar grundläggande kunskaper i flera ämnen, bland annat matematik. Allt för många elever har dessutom en ovana att vara i skolan fem dagar i veckan.

Regeringen har sedan tidigare initierat en skolsäkerhetsutredning, där utredaren bland annat har lämnat förslag om att Center mot våldsbejakande extremism (CVE) ska få till uppgift att stödja kommuner, myndigheter och andra aktörer i arbetet att förebygga skolattacker. Tilläggsdirektiven till skolsäkerhetsutredningen innebär att utredaren utöver

⁵ Omflyttningsfrekvensen är antal avflyttningar i förhållande till antal bostäder.

tidigare uppdrag ska kartlägga och analysera vilka uppgifter som kan behöva utbytas mellan skola, socialtjänst och brottsbekämpande myndigheter i brottsförebyggande syfte.

VUXENUTBILDNING

Vuxenutbildningens roll som kompetensförsörjare har under åren tydliggjorts och det finns ett behov av nära samarbete med arbetsgivare i syfte att skapa rätt typer av utbildningar. Bland annat demografiutvecklingen med allt fler äldre och färre i arbetsför ålder innebär utmaningar för personal- och kompetensförsörjningen inom vård- och omsorg. En fortsatt hög efterfrågan på utbildningar inom vård och omsorg är en konsekvens av det ökade bemanningsbehovet inom sektorn. Löpande sker undersköterskeutbildning, äldreomsorgslyftet, svenska för Akademiker (SFA) för de i hemlandet utbildade inom vård och omsorg. Inom yrkeshögskoleutbildning erbjuds högskoleutbildning till specialistundersköterskor och vårdbiträdesutbildning. Vuxenutbildningen har även under året genomfört uppdragsutbildningar inom hjärt- och lungräddning och språkombudsutbildning.

INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG

Förhållandena inom individ och familjeomsorgen har i stor utsträckning präglats av utvecklingen i samhället med ökat våld, gängbildningar och kriminalitet samt svårigheter att bemanna. Samtidigt har ärenden som anmäls till socialtjänsten ökat i antal och komplexitet.

Inom barn och ungdomsvården åtgår allt större resurser både personellt och ekonomiskt. Kostnaderna för köpt heldygnsvård på institution för barn och unga har nästan fördubblats i jämförelse med föregående år. Drygt 1 700 aktualiseringar (anmälningar) som rör barn och unga har hanterats under året. Drygt 650 utredningar har varit pågående och berört omkring 580 barn/ungdomar och deras familjer. Under 2023 var sammanlagt 12 ungdomar och ett yngre barn placerade på institution/behandlingshem. Merparten av ungdomarna vårdades utan samtycke, enligt tvångslagstiftningen LVU (lagen om vård av unga), vilket ofta innebär att placeringen görs på ett statligt så kallat SiS-hem. Förutom behovet av placering i annan miljö för att bryta ett negativt beteende, har ett fåtal unga behov av omfattande insatser till följd av funktionsnedsättning i kombination med psykisk och social problematik. För denna målgrupp, med stora behov av stöd, saknas idag anpassade och lämpliga vårdformer.

VÅRD OCH OMSORG

God och nära vård är det övergripande målet för den omställning som sker inom hälso- och sjukvården. Omställningen syftar till att hälso- och sjukvården i högre grad organiseras med utgångspunkt från patientens behov och förutsättningar. Hälso- och sjukvården ska vara lättillgänglig med hög grad av delaktighet från patienter och dess anhöriga, samt att vården ska ges med god kontinuitet. De personer som har störst behov av hälso- och sjukvård är också oftast de som har behov från flera olika vårdutförare och vårdinsatser. Projektet med regionens Närvårdsteam har gett vissa patienter en mer lättillgänglig vård i hemmet. För att få en snabbare hemtagning av utskrivningsklara patienter skapades ett tvärprofessionellt hemtagningsteam under hösten.

FOLKHÄLSA

Köpings kommun kan erbjuda flera hälsofrämjande aktiviteter och fler är under uppbyggnad, men det finns utmaningar där andelen invånare med bra självskattat hälsotillstånd är lägre än på många år och lägre än andra jämförbara kommuner. Även andel invånare med gott psykiskt välbefinnande har minskat. Hälsan är fortfarande ojämlig, fler kvinnor upplever psykisk ohälsa och känner sig i större utsträckning mer otrygga och ensamma än männen. Antalet suicidfall är fler i Köping än i riket. Flickor i skolåldern mår sämre psykiskt och är mer stressade, visar en jämförelse av Liv och hälsa ung 2020 med undersökningen 2023.

INFRASTRUKTUR

Under året har arbetet med att stärka och utöka fibernätet fortsatt, med fokus på anslutningar till främst flerbostadshus. Även ett antal villor och områden på landsbygden har det fokuserats på.

Genom att förbättra infrastrukturen för sjöfarten på Mälaren kan järnvägen och vägnätet, som idag är hårt belastade, avlastas. I Mälärprojektet, som syftar till att förbättra sjösäkerheten och tillgängligheten i de allmänna farlederna genom Södertälje kanal och Mälaren, har det under åren 2016–2023 genomförts ett antal aktiviteter i syfte att förbättra och utveckla sjöfarten. Bland annat har muddring genomförts, samt renovering av kajer, magasin och upplagsytor av hamnarna.

VÄSENTLIGA RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Omvärlden påverkar oss. De senaste åren har det blivit alltmer påtagligt att händelser långt utanför kommunens gränser kan få stora konsekvenser för våra verksamheter.

OMVÄRLDSRISK

Kriget i Ukraina har medfört ett förändrat säkerhetspolitiskt läge. Säkerhetspolisen beslutade under året att öka den nationella hotbildsnivån. Kriget är en påverkansfaktor med desinformationskampanjer och andra påverkanattacker. Det förändrade säkerhetsläget påverkar alla delar och nivåer av samhället, vilket för kommunen medför ett intensifierat arbete med trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder. Trycket gällande väpnat angrepp alternativt cyberangrepp har ökat markant under 2023. Det interna arbetet med kontinuitetshantering har intensifierats för samtliga verksamheter utifrån rådande omvärldsläge och faktiska händelser. Informationssäkerhet och IT-drift blir ett än mer prioriterat område.

VERKSAMHETSRIK

Förändringar i samhället med bland annat en kraftig digitalisering har skapat nya förutsättningar för missbruk av välfärdssystemen. Risk för välfärdsbrott mot kommunal verksamhet, otillåten påverkan och infiltration har varit mycket uppmärksammade under de senaste månaderna. Kommuner och regioner behöver arbeta aktivt för att stärka det förebyggande arbetet mot välfärdsbrott och säkerställa att det finns en tydlig process för att hantera problem när de upptäcks. SKR arbetar för att sprida information till kommuner och regioner inom flera sakområden.

En del i det strategiska arbetet mot välfärdsbrottslighet handlar om att förebygga risker genom att arbeta strukturerat, bedöma risker och ställa krav. Vidare är det viktigt att omvärldsbevaka och informera koncernen om förändringar i olika typer av välfärdsbrott.

Risken att förvaltningarna inte klarar kompetensförsörjning och kompetensväxling är en utmaning och ett av våra viktigaste områden att arbeta vidare med. Utvecklingen på arbetsmarknaden innebär trots arbetslöshet stora svårigheter att få tag i personal. Det blir svårt att bemanna kommunens verksamheter, hög arbetsbelastning för befintliga resurser och svårt att upprätthålla rätt kvalitet i verksamheten för den vi är till för. Köpings kommun ser flera utmaningar såväl på lång som på kort sikt för kompetensbehovet bland flera av de stora yrkesgrupperna. Att arbeta tillitsbaserat med en god arbetsmiljö inklusive utvecklings och utbildningsmöjligheter kommer att vara grundläggande förutsättningar för att vara en attraktiv arbetsgivare. Strategiskt viktiga frågor för kommunen är därför att attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens samt att utveckla och behålla de medarbetare som finns i kommunen. En ny kompetensförsörjningsplan är antagen 2022, vilket är en strategi för en hållbar kompetensförsörjning.

En effektiv inköpsprocess har tydliga regler och rutiner för hur och var verksamheten utför sina inköp. Risk att inköp av varor eller tjänster utförs utan upphandling eller av leverantörer som saknar avtal, vilket medför höga kostnader för kommunen. Att inköpskortet inte används enligt gällande regler medför risk för förtroendeskadligt beteende och oegentligheter. Förslag till ny policy med nya riktlinjer är framtagen, vilken ska kommuniceras i organisationen.

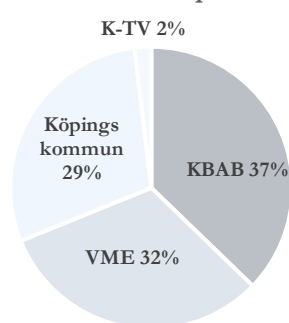
FINANSIELL RISK

Köpings kommunkoncern har en hög låneskuld och en låg befolkningsökning. Det finns även risk för befolkningsminskning. Kommunen har stora investeringsbehov med ett fastighetsbestånd i behov av investering i både förnyelse och underhåll. Risken är att Köpings kommun inte har tillräckligt god kontroll på investeringsbehoven och därmed inte kan planera för dem i god tid. Översyn av mål- och budgetprocess med långsiktig finansieringsplan och investeringsplan är påbörjad och planerad inför kommande år.

I nedanstående beskrivning av lån och lånevillkor för koncernen ingår Köpings kommun och dess helägda bolag. Koncernens totala låneskuld uppgår till 2,2 miljarder kronor per sista december 2023 och är fördelad enligt diagrammet. Sedan årsskiftet har koncernen ökat sin totala låneskuld med 124,5 miljoner kronor eller 6,0 procent.

Kommunfullmäktige fattade beslut om en ny finanspolicy hösten 2021. Riktlinjen omfattar kommunen och de helägda bolagen. Finanspolicyen beskriver att målet med skuldförvaltningen är att optimera kommunkoncernens finansiella resultat inom givna risklimit. En god diversifiering/spridning ska eftersträvas avseende lånens förfallostruktur.

Utestående total skuld per låntagare

I syfte att begränsa refinansieringsrisken ska förfallen på upplåning spridas över tiden.

- Tillåtet intervall för genomsnittlig kapitalbindningstid: 1,5–4 år
- Maximalt 40 procent av kapitalet får förfalla inom 1 år

I syfte att begränsa ränterisken ska ränteomsättningsfällena på lån och eventuella derivat spridas över tiden.

- Tillåtet intervall för genomsnittlig räntebindningstid: 1,5–4 år
- Maximalt 40 procent av ränteförfallen får ligga inom 1 år

	Koncernen	Kommunen
Lånebelopp, mkr	2 204	644
Genomsnittlig ränta, %	1,92	1,25
Genomsnittlig ränta exkl derivat, %	1,93	1,25
Andel lån med fast ränta, %	93	100
Lån med fast ränta, mkr	2 056	644
Genomsnittlig kapitalbindning, år	2,46	2,05
Del av kapitalbindning under 1 år, %	26	31
Genomsnittlig räntebindning, år	2,42	2,05
Del av räntebindning under 1 år, %	28	31
Räntekostnad 2023, mkr	41,3	8,0

I sin helhet ligger kommunkoncernen och kommunen inom finanspolicyns regler.

BORGENSÅTAGANDE, Mkr	2019	2020	2021	2022	2023
Kommunägda bolag (KBAB, KTV, VME, Mälarhamnar, Kungsörs grus, VAFAB)	1 157,5	1 182,2	1 503,3	1 550,1	1 657,0
Övriga	8,7	8,5	8,1	7,7	7,5
Totalt	1 166,2	1 190,7	1 511,4	1 557,8	1 664,5

Förändringen av borgensåtagande mellan 2020 och 2021 för kommunägda bolag beror till stor del på att VME har övertagit lån för VA-verksamheten från kommunen.

Förändringen mellan 2021 och 2022 beror framför allt på att Köpings Bostads AB (KBAB) har ökat sina lån hos Kommuninvest. Förändringen mellan 2022 och 2023 beror på att flera koncernbolag ökat sina lån där VME står för cirka hälften av ökningen.

PENSIONSFRÖPLIKTELSE

Pensionsförpliktelsen är den beräknade framtida skuld som kommunen har till arbetstagare, politiker och pensionstagare. Köpings kommun redovisar pensionerna enligt den så kallade blandmodellen. Den samlade pensionsskulden, inklusive löneskatt, återfinns i de ekonomiska rapporterna under rubrikerna kortfristiga skulder, avsättningar och ansvarsförbindelser.

PENSIONS FÖRPLIKTELSER	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	Mkr	2022	2023	2022
Pensionsförpliktelse				
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen	680,5	735,3	650,0	704,8
a) varav avsättning inklusive särskild löneskatt	212,3	258,7	181,8	228,1
b) varav ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	468,2	476,6	468,2	476,6
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa pensionsförpliktelser	680,5	735,3	650,0	704,8
Förvaltade pensionsmedel – marknadsvärde				
Totalt pensionsförsäkringskapital	0,2	0,0	0,2	0,0
- varav överskottsmedel	0,2	0,0	0,2	0,0
Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa förvaltade pensionsmedel	0,2	0,0	0,2	0,0
Finansiering				
Återlånade medel	680,3	735,3	649,8	704,8
Konsolideringsgrad	0,03%	0,03%	0,03%	0,03%

Den avgiftsbestämda ålderspensionen, den så kallade individuella delen, disponeras av den anställda för eget val av förvaltare och kostnaden bokförs löpande.

Under avsättningar redovisas efterlevandepension, förmånsbestämd ålderspension över taket, och särskild avtalspension efter överenskommelse. Dessa räknas upp över tiden utifrån basbelopps- och ränteförändringar.

En stor del av pensionsförpliktelsen, 68 procent, ligger utanför kommunens balansräkning som en ansvarsförbindelse. Ansvarsförbindelse avser pensioner som intjänats fram till 1998, dessa räknas årligen upp enligt fastställt index och reduceras med årets utbetalningar till pensionstagarna. Dessa pensioner kommer att vara utbetalda inom 30–40 år. Kostnaden för betalning av ansvarsförbindelsen bokförs löpande och belastar årligen resultatet.

Av tabellen framgår kommunens och koncernens totala pensionsförpliktelser i balansräkning och ansvarsförbindelse. Koncernens pensionsförpliktelser har ökat med 8,0 procent eller 55,0 Mkr mellan 2023 och 2022. Kommunens pensionsförpliktelser 2023 uppgår till 704,8 Mkr och har ökat med 54,8 Mkr. Pensionsskulden har påverkats av den stigande inflationen.

Kommunen har genom pensionsförsäkring tryggt intjänad pensionsrätt 1997-12-31 enligt tillämpligt PFA, för pensionstagare inrapporterade till KPA.

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

KRIGET I UKRAINA

I februari 2022 invaderades Ukraina av Ryssland och kriget pågår fortfarande. Det säkerhetspolitiska läget i Europa har förändrats och i maj 2022 fattade regeringen beslut om att ansöka om medlemskap i Nato. I juli 2022 undertecknade samtliga Natoländer anslutningsprotokollet för Sverige. Regeringen bedömer att ett medlemskap är det bästa sättet att värna om Sveriges säkerhet med anledning av det förändrade säkerhetspolitiska läget (www.regeringen.se).

I mars 2022 aktiverade EU massflyktsdirektivet, då kriget har lett till att flera miljoner människor från Ukraina har flytt landet och sökt sig till EU. Direktivet är förlängt vid två tillfällen och gäller nu fram till mars 2025. EU:s beslut att aktivera massflyktsdirektivet innebär att personer från Ukraina ska erbjudas ett omedelbart tidsbegränsat uppehållstillstånd i EU:s medlemsländer. De ukrainska flyktingarna har rätt till lämpligt boende, skolgång för barn, vård till barn samt akutsjukvård till vuxna och annan nödvändig läkarvård till de med särskilda behov. Direktivet har därmed en effekt på den offentliga konsumtionen.

SÄKERHETSLÄGE SVERIGE

Säkerhetspolisen beslutade att öka den nationella hotbildsnivån. Hotbilden mot Sverige har blivit alltmer komplex och riktar sig mot fundamenten i det svenska samhället där grundläggande fri- och rättigheter undermineras. Det allvarliga säkerhetspolitiska läget kommer sannolikt att bestå under en längre tid. Kriget i Ukraina är en påverkansfaktor med desinformationskampanjer och andra påverkanattacker. Trycket gällande väpnat angrepp alternativt cyberangrepp har ökat markant under 2023. Konflikter i Mellanöstern och strider mellan terrorstämplade Hamas och Israel bidrar till polarisering och påverkar även aktörer i Sverige. Oroliga tider utnyttjas av våldsbejakande extremister för att sprida misstro inte minst online. Detta kan påverka ensamagerande eller grupper som kan vägledas från aktörer utomlands, att gå från ord till handling. Informationssäkerhet och IT-drift blir ett än mer prioriterat område utifrån den beskrivna hotbilden.

En ökad medvetenhet och ett förbättrat säkerhetsskydd är nödvändig för att möta undermålsrisken. Det förändrade säkerhetsläget påverkar alla delar och nivåer av samhället, vilket för kommunen medför ett intensifierat arbete med trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder.

STÖRRE INVESTERINGAR

Större investeringar, kommun	Utfall 2023 (mkr)
Hamnen Beslutssteg III	33,1
Rådhuset	11,7
Investeringar lokalförsörjning	8,5

Hamnprojektet fortgår i Köpings hamninlopp och den slutliga muddringen genomfördes under året. Vid efterbesiktning framkom att det fanns skador på pålar efter muddringsarbetena vilket åtgärdades och besiktigades under hösten.

En inre totalrenoveringen av **Rådhuset** pågår och beräknas bli klar under 2024.

Investering lokalförsörjning avser nödvändiga åtgärder i kommunens fastigheter under året. Under 2023 har renovering av två kylrum i Scheeleskolan genomförts, renovering av flera rum på Elundskolan, fasadunderhåll på Himmetska skola, takbyte på Malmahallen samt fönsterbyten på förskolan Svalan.

NY NYCKELBERGSSKOLA

Projektering samt ansökan om bygglov för etablering av ersättningsmoduler för Nyckelbergsskolan har gjorts under hösten och vintern 2023. Modulerna avses placeras på Scheeleskolans grusplaner. Nyckelbergsskolans ersättningslösning kommer att påverka budget kommande år både utifrån upphandling av moduler, rivning av befintlig Nyckelbergsskola och kommande entreprenad för att bygga ny skola. Kalkylarbete idag visar att kostnader för moduler och anpassningar ryms inom budget medan entreprenad för markarbeten, skolgård och anslutningar inte kommer hamna inom ramen för tidigare äskanden gällande driftmedel.

PROJEKT HELTIDSRESAN

Inom projektet Heltidsresan har en bemanningshandbok färdigställts och implementerats som ett stöd för hela bemanningsresan. Projektet syftar till att säkra kompetensförsörjningen inom vård och omsorg, och från och med 1 december erbjuds alla anställda heltid. Under hösten infördes bland annat en ny roll, bemanningssamordnare, i syfte att planera ut verksamhetens tillgängliga tid. Genom att fokuserat arbeta med bemanningen inom ramen för projektets syfte är förhoppningen att antalet korttidsvikarier minskas.

ÖVRIGA VÄSENTLIGA HÄNDELSER

FASTIGHETSFÖRVARV

Fem strategiska fastighetsförvärv har gjorts under året (Fejna 9, Markområde i Macksta, Volvogården, Tingshuset samt Sjötullen 1:50). I slutet av 2023 köptes Volvogården in och ska anpassas till kommunala verksamheter. Köpet av MEAG-tomten (Sjötullen 1:50) vilken i framtiden är ämnad för industriändamål, kommer dock först krävas både rivning av befintliga byggnader och sanering av marken.

UTVECKLING STRATEGISKA DOKUMENT

Under året har arbete med flera strategiska dokument pågått. Fördjupningen av översiktsplanen för Köpings tätort är färdigställd och i slutet av året utsänd för granskning. Både energiplan och nytt bostadsförsörjningsprogram blev antagna i maj, framtagna i förvaltningsöverskridande processer. Arbete med en markstrategi för kommunen har pågått under 2023 och förväntas antas i början av 2024. Arbetet med att se över och dokumentera samhällsbyggnadsprocessen, som inleddes 2022, pågår och en workshop för implementeringen har hållits under hösten. Arbetet med implementeringen kommer att fortsätta under 2024. Även MEX-planen (mark-och exploateringsplanen), som inleddes under 2022, fortskrider då detta är ett levande dokument.

NY VARUMÄRKESPLATTFORM

En ny varumärkesplattform för koncernen är framtagen under året, som beslutades av Kommunfullmäktige i november. Målet är att varumärkesplattformen ska stärka kommunen i de redan pågående arbetena kring att skapa en tillitsfull organisation med fokus på grunduppdraget. Varje verksamhet ska kunna använda plattformen i sitt arbete med organisationskultur och kvalitet, samtidigt som det blir ett gemensamt språk när vi exempelvis skriver fram styrdokument, arbetar med att definiera vad tillitsbaserat förhållningssätt innebär för oss, eller tar fram material för att stärka chefer och medarbetare i sina roller.

UTVECKLA LANDSBYGDEN

Under december startades ett projekt för att utveckla landsbygden. Med hjälp av extern finansiering kommer kommunens näringslivsavdelning under 2024, tillsammans med civilsamhället i Munktorp, Himmeta och Kolsva arbeta fram ett underlag för en serviceplan för landsbygden. Projektet benämns som "Levande Landsbygd i Västra Mälardalen" och skall slutredovisas första kvartalet 2025.

HÄNDELSE EFTER RÄKENSKAPSÅRETS SLUT

Inga händelser efter räkenskapsårets slut.

BETYDANDE RÄTTSTVISTER

Inom vård- och omsorgsförvaltningen uppstod en tvist 2023 med fackförbundet Kommunal gällande Nygårdens äldreboende. Oenigheten handlar om att verksamheten justerat bemanningen utifrån brukarnas behov, där Kommunal vidhåller att sänkningen av bemanningen handlar om ekonomiska incitament och att förändringen skulle ha förhandlats. Tvisten ledde till att arbetet med att justera bemanningskraven inom samtliga verksamheter avstannades vilket påverkat ekonomin negativt. Förhandlingen avslutades inte under året utan fortsätter 2024.

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

STYRMODELLENS HUVUDPRINCIPER

Styrningen ska säkerställa att de politiska målen och uppdragen får genomslag i organisationen. Styrsystemet är ramen för styrningen och det ska bidra till att visioner och mål nås, samt bidra till en god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige är högsta politiska organ och ansvarig för verksamheten gentemot invånarna. Planering för god ekonomisk hushållning görs genom att kommunfullmäktige antar mål för kommungemensamma utvecklingsområden, finansiella mål samt övergripande mål för verksamheten utifrån perspektiven verksamhet, medarbetare och ekonomi. Genom de styrprinciper och styrmodell som finns i Köpings kommun omsätts dessa till verksamhet i nämnder och styrelser för att skapa värden för de vi är till för.

Kommunens styrmodell är vägledande för planering, genomförande, uppföljning och förbättringsarbete. Styrningen, med tillit som värdegrund, har ett tydligt medborgarfokus. Styrning sker med uppföljning och analys av resultatet. I stället för att bryta ned mål i verksamheten, formulerar varje nämnd och styrelse egna mål med indikatorer och aktiviteter. Målen formuleras på den nivå i verksamheten där de är relevanta för att på bästa sätt kunna bidra till utvecklingen inom sina verksamhetsområden så att kommunfullmäktiges övergripande mål uppnås.

Uppföljning sker men inte på allt och inte detaljer. Styrning och uppföljning av grunduppdragen kvalitetssäkras genom systematiska dialoger.

Avsikten med styrmodellen är att förstärka styrningen genom att fokusera på några målområden där en utveckling och förflyttning önskas ske. Färre mål ska öka tydligheten i styrningen och uppföljningen.

MÅL OCH VISION

Kommunens målbild lyder ”Tillsammans skapar vi vår framtid” och är en medskapande vision om en kommun där vi arbetar tillsammans för att möta framtiden. För att uppnå målet arbetar varje verksamhet med sitt grunduppdrag. Utöver det finns kommungemensamma utvecklingsmål.

KOMMUNGEMENSAMMA UTVECKLINGSMÅL

Utifrån Köpings vision har kommunfullmäktige beslutat om tre kommunövergripande utvecklingsmål, vilka ska leda till att uppfylla målbilden. Fokus ligger på utveckling och styrning av det lokala samhället. Våra val och handlingar påverkar världen, vilket gör att utvecklingsmålen är kopplade till de globala målen i Agenda 2030. Målen fokuserar på ett gott liv i ett hållbart samhälle. Utvecklingsmålen som tillsammans bildar kommunens målbild är:

- När vi säger tillsammans så menar vi det
- Vi växer med ansvar
- Det vi erbjuder lockar

Utvecklingsmålen är särskilda från grunduppdraget. Målen sätts av kommunfullmäktige och syftar till att visa organisationen i vilken riktning politiken vill att vi rör oss i över en flerårig period.

KOMMUNFULLMÄKTIGES ÖVERGRIPANDE MÅL

Utöver utvecklingsmålen har kommunfullmäktige beslutat om tre övergripande mål utifrån perspektiven verksamhet, medarbetare och ekonomi. Dessa mål avser hela kommunkoncernens alla verksamheter

- Kommunens verksamheter erbjuder största möjliga kvalitet för givna resurser.
- Vi har engagerade medarbetare som trivs och utvecklas och ett gott ledarskap.
- Vi har god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans.

GRUNDUPPDRAG

Verksamheterna ska definiera sitt grunduppdrag utifrån vad verksamheterna styrs av och för vem verksamheten finns till för. Grunduppdraget består av de uppdrag som kommunfullmäktige fördelat och är formulerat i reglemente för nämnderna, i förbundsordning för kommunalförbund och i ägardirektiv för bolag. Grunduppdraget definieras även utifrån den lagstiftning som styr verksamheten.

STYRNING

Styrningen av kommunens verksamheter består av kvalitetsstyrning, målstyrning och ekonomistyrning. Styrningens syfte är att kvalitetssäkra verksamheten genom att arbeta med att säkerställa verksamhetens grunduppdrag för att uppnå ständiga förbättringar samt att utveckla verksamheten.

Kvalitetsstyrning

Kvalitetsstyrning handlar om hur vi genomför vårt grunduppdrag och i vilken grad vi lever upp till kommuninvånarnas krav på kvalitet i vår service och våra tjänster. Kvalitetsstyrningen säkerställer grunduppdraget. Med utgångspunkt i verksamheternas grunduppdrag ska faktorer som är extra viktiga för kvaliteten identifieras och definieras. Faktorerna ska vara kännetecken för god kvalitet. I syfte att kvalitetssäkra faktorerna ska en eller flera indikatorer utvecklas för varje kvalitetsfaktor. En indikator är ett mått som stöder analysen av uppnådd kvalitet. Kvalitetsfaktorer och indikatorer tas fram på varje organisatorisk nivå i organisationen.

Genom att följa med vilken kvalitet verksamheten når dessa övergripande mål, sker en bedömning av hur grunduppdraget är utfört. Uppföljningen syftar till att säkerställa att grunduppdraget håller en bra kvalitet. Målet är att utveckla verksamheten genom ständiga förbättringar med största möjliga kvalitet för de vi är till för med engagerade medarbetare och gott ledarskap samt med en ekonomi i balans.

Målstyrning

Med utgångspunkt i verksamheternas grunduppdrag genomförs nulägesanalys och omvärldsanalys som syftar till att identifiera prioriterade utvecklingsområden. Utifrån analysen av bedömd kvalitet i utfört grunduppdrag kan behov av utvecklingsinsatser finnas, vilka planeras in som prioriterade utvecklingsområden. Dessa prioriterade områden syftar till att stärka grunduppdraget och förbättra bristande kvalitet och på så vis förbättra måluppfyllnaden i de övergripande målen.

Ekonomistyrning

Ekonomistyrningen utgår från de finansiella målen, kommunallagen samt lagen om kommunal bokföring och redovisning. För bolagen ingår även aktiebolagslagen samt bokföringslagen. Kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning är centrala i kommunens ekonomistyrning. Kommunfullmäktige har antagit regler för god ekonomisk hushållning. Vi har en budget med ekonomistyrningsprinciper som ständigt ifrågasätter om vi använder resurserna på bästa sätt. Det ska finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Det ska även finnas en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap. De prioriterade målen ska kopplas till tilldelade medel.

UPPSIKTSPLIKT OCH INTERNKONTROLL

Varje styrelse och nämnd har i sitt reglemente fått sitt grunduppdrag av kommunfullmäktige och ska bedriva en väl avgränsad verksamhet i enlighet med gällande lagar, förordningar, föreskrifter, nationella mål för den kommunala verksamheten samt de kommungemensamma styrdokument. För bolagen finns ansvaret reglerat i ägardirektiven.

Kommunstyrelsens uppgift är att leda, samordna och styra förvaltningen av kommunens angelägenheter. Kommunstyrelsen ansvarar för den ekonomiska förvaltningen och den strategiska planeringen. Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen uppsiktsplikt över nämnder, kommunalförbund och bolagens verksamheter. Syftet med uppsiktsplikten är att kommunstyrelsen ska övervaka att kommunens verksamheter och angelägenheter bedrivs och utvecklas i enlighet med kommunens styrande dokument och beslut samt att lagar och förordningar efterlevs.

Sedan 2021 är Köpings kommuns helägda bolag inordnade i en bolagskoncern, med Köping Rådhus AB som moderbolag. Moderbolaget, som är ett holdingbolag, ägs till hundra procent av Köpings kommun. I bolagspolicyn fastslås rollfördelningen mellan kommunen som ägare och bolagen och även viktiga principfrågor avseende styrning av bolagen. Andra viktiga dokument för styrningen är bolagsordning och ägardirektiv. Förutom den formella styrningen utövar även kommunen en mer informell styrning i form av ägardialog där kommunstyrelsen träffar bolagsstyrelser.

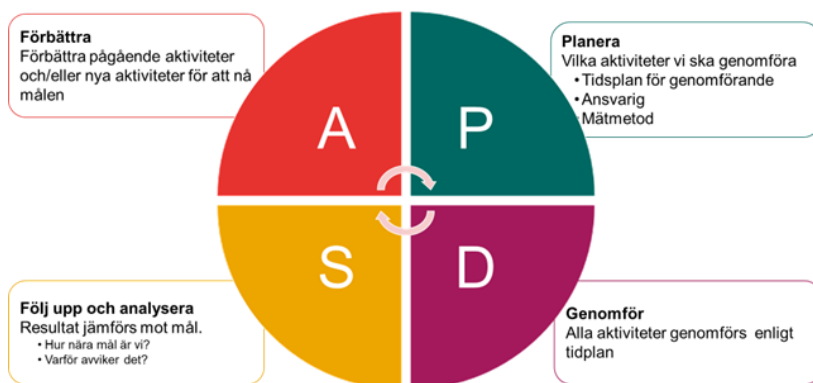
INTERNKONTROLL

Kommunstyrelsen har inom ramen för uppsiktsplikten ett övergripande och samordnande ansvar för intern kontroll. I detta ligger ett ansvar för att en organisation kring internkontroll upprättas inom kommunens samlade verksamheter samt att se till att denna utvecklas utifrån kontrollbehov.

Kommunstyrelsen ska, med utgångspunkt från nämndernas och de kommunala bolagens återrapportering, utvärdera kommunens samlade interna kontroll och bedöma om det behöver beslutas om åtgärder.

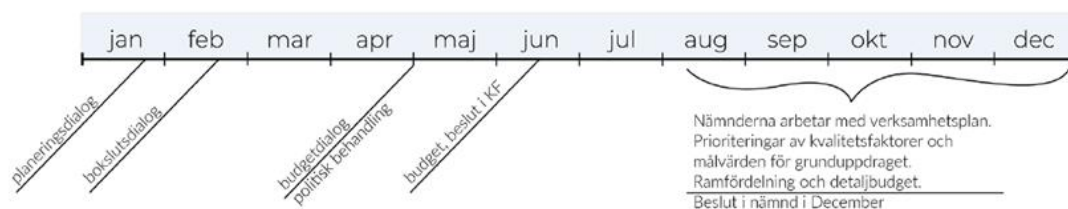
PLANERING- OCH UPPFÖLJNINGSPROCESS

I Köpings kommuns tillitsbaserade styrning ska verksamheten inte bara förvalta det kommunala uppdraget utan sträva efter att utveckla verksamheten till det bättre. I kommunen används den etablerade PDSA-metodiken som förebild för att hålla en konsekvent röd tråd från planering till utveckling. Planering måste föregå genomförande för att verksamheten ska ägna sig åt rätt saker. Genomförande måste följas upp för att verksamheten ska förstå hur det går och varför, så att förbättring och utveckling kan ske där det får störst effekt.

PLANERINGSPROCESSEN

Kommunens budgetprocess beskrivs i nedanstående bild

I den årliga planeringsprocessen planeras och dimensioneras kommunens verksamhet och resurser. Processen består av en mer strategisk del som sker på våren och en mer operativ del som sker på hösten. Under den strategiska delen gör förvaltningarna analyser som ligger till grund för **planeringsdialog**. Planeringsdagar genomförs där förutsättningarna inför året presenteras, vilken syftar till att ge förtroendevalda beslutsunderlag för prioritering och styrning av verksamheten. Även det finansiella perspektivet samt förutsättningarna för utvecklingsmålen ska belysas. Detta sammantaget ligger till grund för vårens budgetberedning.

Utifrån **budgetdialoger** utarbetar de politiska partierna förslag till budgetramar för nämnderna, investeringsramar, skattesats och taxor och avgifter för kommande år. Beslut tas i fullmäktige i juni. Vid ett valår tas budgetbeslut upp till ett nytt beslut i november.

Under den operativa delen arbetar nämnderna och förvaltningarna med sin planering utifrån de beslutade ramarna. Här fattar nämnderna och kommunstyrelsen beslut senast 1 december.

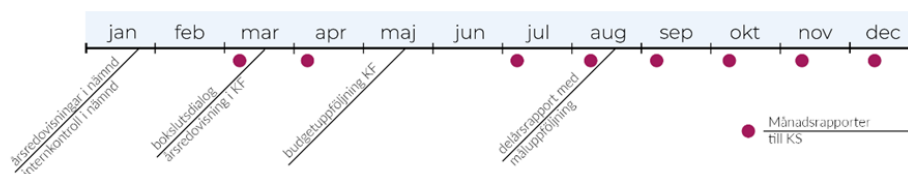
UPPFÖLJNINGSPROCESSEN

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över nämnders verksamhet så att kommunfullmäktiges beslut efterlevs och genomförs. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att följa de frågor som kan påverka kommunens ekonomiska ställning.

Uppföljning och utvärderingsprocessen kan schematiskt illustreras med följande figur

Uppföljningsprocessen

Uppföljning och utvärdering är centrala delar i styrprocessen. Resultat ska systematiskt följas upp och vid behov närmare analyseras och utvärderas. Det är av samma vikt att följa upp i vilken utsträckning som målen för olika verksamhetsområden nås som att följa upp det ekonomiska resultatet.

Nämnderna ska, enligt reglementet inom sitt område, se till att inom tilldelade ekonomiska ramar bedriva verksamheten enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten och de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt.

Uppföljningen är en kontinuerlig process för att följa upp, rapportera och styra kommunens verksamhet och resurser så att verksamheten utvecklas i beslutad riktning. Uppföljningen ska i första hand fokusera på avvikelser, både ekonomiska och verksamhetsmässiga

Nämnd, styrelse och kommunfullmäktige ska tre gånger per år få en skriftlig uppföljningsrapport. Dessa är;

- Budgetuppföljning inklusive finansförvaltning per april månad samt årsprognos
- Delårsrapport som är uppföljning till och med augusti samt årsprognos, samt uppföljning av målen med en bedömning av förutsättningar för att nå dom.
- Årsredovisning som är uppföljning till och med december. Det är kommunstyrelsens redovisning av årets verksamhet och ekonomiska ställning. Årsredovisning och delårsrapportens struktur och innehåll regleras av kommunallagen och den kommunala redovisningslagen.

Utöver denna skriftliga rapportering ska kommunstyrelsen få en månadsrapport med månadsresultat och helårsprognos. Normalt görs åtta månadsrapporter, vilka ska innehålla kommentarer till avvikelser samt en åtgärdsplan för att åtgärda negativa avvikelser. Rapporteringen ska även innehålla en investeringsredovisning. Investeringsprojekt ska slutredovisas hos kommunfullmäktige eller den styrelse/nämnd som fattat slutligt beslut om genomförande av investering.

VÅR KOMMUN I JÄMFÖRELSE MED ANDRA

I Köpings kommun så ska jämförelser vara en metod för att hjälpa till att bedöma kvaliteten i verksamheten. En undersökning som kommunen deltar i är kommunens kvalitet i korthet (KKiK). Där jämförs kommuner med varandra inom områdena "barn och unga", "stöd och omsorg" samt "samhälle och miljö".

Här redovisas hur Köping ligger till jämfört med andra kommuner samt hur utvecklingen sett ut det senaste året. För att ge en snabb och enkel överblick presenteras Köpings resultat i tre jämförelsegrupper. Siffran visar på Köpings resultat för måttet. Vissa av dessa mått används även i uppföljningen av våra verksamhetsmål.

Förklaring till symbolerna:

	Köping tillhör de 25% som placerat sig högst		Utvecklingen det senaste året är positiv
	Köping tillhör de 50% som ligger i mitten		Oförändrad utveckling
	Köping tillhör de 25% som placerat sig lägst		Utvecklingen det senaste året är negativ

BARN & UNGA	Resultat	Jämfört med oss själva	Jämfört med andra
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, antal	5		
Kostnad för ett inskrivet barn i förskolan, (tkr per barn och år)	181 982		
Elever i åk 3 som klarat alla delprov i Sv och Svenska som andra språk	53		
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik (%)	84		
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor (%)	84		
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun (%)	84		
Elever i åk 8 som är nöjda med sin skola, andel positiva svar (%)	55		
Elever i åk 9 med lägst betyg E i idrott och hälsa (%)	88		
Kostnad för en elev i grundskolan (tkr per elev och år)	122 800		
Gymnasieelever som fullföljer gymnasiet inom 4 år, kommunala skolor (%)	68		
Gymnasieelever som fullföljer gymnasiet inom 4 år, hemkommun (%)	64		
Gymnasieelever med ogiltig frånvaro (%)	10		
Kostnad gymnasieskola kr/elev	150 196		
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0–20 år	8		
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7–20 år	22		
Elevplatser i musik- eller kulturskola som andel av invånare 6–15 år, (%)	13		

STÖD & OMSORG	Resultat	Jämfört med oss själva	Jämfört med andra
Brukarbedömning inom IFO som angett att de fått en förbättrad situation, andel (%)	80	↗	●
Väntetid i antal dagar från ansökan till beslut om försörjningsstöd (medelvärde)	19	↘	●
Kostnad individ- och familjeomsorg (kr/invånare)	5 051	↘	●
Brukarbedömning gruppboende LSS - Brukaren trivs alltid hemma, andel (%)	76	↘	●
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)	70	↘	●
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enligt SFB, kr/inv	8 345	↗	●
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänstagare möter under 14 dagar, medelvärde	16	→	●
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	74	→	●
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	90	↗	●
Kostnad äldreomsorg, tkr/invånare 80 år och äldre	275 830	↗	●

SAMHÄLLE & MILJÖ	Resultat	Jämfört med oss själva	Jämfört med andra
Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen (%)	84	↗	●
Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel (%)	64	↘	●
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	40	↘	●
Nöjd Kund Index (NKI) Företagsklimat totalt	78	↗	●
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person	501	↗	●
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen (%)	62	↗	●
Andelen inköpta ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet (%)	33	→	●
Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%)	72	→	●

KOMMUNENS UTVECKLINGSMÅL

Köpings kommun har tre kommunövergripande utvecklingsmål, med ett eller två delmål kopplade till sig. Utvecklingsmålen fokuserar på utvecklingen av det lokala samhället och demokratin. Utvärderingen av utvecklingsmålen görs både kvantitativt och kvalitativt och är en samlad bedömning av måluppfyllelsen för hela målperioden 2020–2027. Indikatorerna används som stöd i analysen men är enbart en del av det underlag som bedöms när måluppfyllelsen utvärderas.

MÅLOMRÅDE 1: NÄR VI SÄGER "TILLSAMMANS" MENAR VI DET

utvecklingsmål 1

NÄR VI SÄGER 'TILLSAMMANS' MENAR VI DET

hit vill vi:

Köpings kommun har en levande demokrati där delaktighet och kommunikation bygger tillit

AGENDA 2030

mål

Vi erbjuder möjligheter att påverka och vara delaktig i utformningen av samhället

mål

Tillsammans skapar vi förutsättningar för en förbättrad och jämlik folkhälsa

AGENDA 2030
FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER
Genom våra val och handlingar påverkar vi världen, därför har vi kopplat utvecklingsmålen till de globala målen i Agenda 2030.

Hos oss är du alltid välkommen. Vi tycker att mångfald berikar. Alla behövs för att med sina unika kvalitéer bidra till vår utveckling.

Vi är en öppen, jämställd och solidarisk kommun där alla tar ansvar för en bra integration och ett minskat utanförskap. Våra invånare ska känna sig inkluderade i alla delar i samhället. På så sätt arbetar vi också tillsammans för en jämlik och jämställd folkhälsa.

Genom delaktighet ökar vi förtroendet för kommunen. Hos oss har kommunens invånare inflytande och deras åsikter är högt värderade och tas tillvara. Kommunens aktiva demokratiarbete leder till att våra invånare förstår hur de kan påverka och hur beslut fattas.

Dialog och offensiv kommunikation är viktiga redskap för kunskapsutbyte och förståelse och används aktivt i alla verksamheter.

DELMÅL

Delmål	Bedömning	Trend
1. Vi erbjuder möjligheter att påverka och vara delaktig i utformningen av samhället		→
2. Tillsammans skapar vi förutsättningar för en förbättrad och jämlik folkhälsa		↗

↗ Trendpilen i följande tabeller visar förändringen av utfallet mellan de senast uppmätta åren.

Delmål 1 – Vi erbjuder möjligheter att påverka och vara delaktig i utformningen av samhället

Indikator för utvecklingsmål	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend
Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra, andel (%)	23%	19%	15%	↘
Kommunens information kring större förändringar fungerar bra, andel (%)	51%	52%	41%	↘
Kommunen informerar bra vid samhällsstörningar, andel (%)	75%	74%	74%	→
Kommunens anställda upplevs arbeta för kommunens bästa, andel (%)	50%	53%	40%	↘
Beslut som fattas i kommunen upplevs vara transparenta, andel (%)	28%	18%	15%	↘
Förtroende för kommunens politiker, andel (%)	38%	40%	29%	↘
Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel (%)	71%	70%	64%	↘
Möjlighet att påverka politiska beslut i kommunen fungerar bra, andel (%)	33%	28%	23%	↘

SCB:s medborgarundersökning har från och med år 2021 ett nytt upplägg och struktur. Undersökningen genomförs inte längre enligt NKI-modellen. I verksamhetsplanen för 2023 har de tidigare indikatorerna ersatts av de nya motsvarande indikatorerna från den nya medborgarundersökningen.

Analys och slutsats

Årets arbete som bidrag till måluppfyllelsen

För att uppnå utvecklingsmålets intentioner har arbetet med delaktighet- och demokratifrågorna fortsatt under året genom pågående aktiviteter och insatser.

Inför 2023 året byttes de tidigare vägledande indikatorerna ut mot nya från den nya medborgarundersökningen. Resultat för de nya indikatorerna finns från 2021 och med 2023 års utfall finns tillräcklig information för att mätetalen ska kunna följa delmålet framgång.

Tidigare visade de nya indikatorerna att kommunen ligger på en jämförbar nivå med andra kommuner. I årets mätning har flertalet indikatorer ett lägre utfall vilket gör att Köping på nästan samtliga indikatorer ligger i det nedre skiktet i jämförelse med andra kommuner. Bland de indikatorer som har minskat mest från föregående år är ”Kommunens information kring större förändringar fungerar bra”, ”Kommunens anställda upplevs arbeta för kommunens bästa” samt ”Förtroende för kommunens politiker”. Resultatet är oroande och visar på att ett behov finns att fortsätta utveckla och sätta aktiviteterna som pågår under utvecklingsmålet.

Under 2023 har ett antal tidigare aktiviteter stoppats, då de är beroende på att vi får tillstånd en digital lösning för medborgardialog. Ett digitalt dialogverktyg där verksamheterna har möjlighet att ställa snabba frågor och fånga upp invånarnas synpunkter på ett smidigt sätt är avgörande för att kunna göra medborgardialogen tillgänglig och effektiv.

Under perioden har arbetet fokuserat på färdigställande av förstudie om förslag som ska ersätta medborgarförslagen och därmed synliggöra och digitalisera medborgarnas påverkansmöjlighet. Även arbetet med våra processer för högre kvalitet i beslutsunderlag, en likvärdig nämndadministration och tydligare kallelser och protokoll har bidragit till målet. Under perioden har vi påbörjat en intern utbildningsinsats i demokratins tecken där vi har erbjudit kommunens nya förtroendevalda gemensamma utbildningspaket och fördjupningar för att få en gemensam grund inför mandatperioden. Vi har även tydliggjort gemensamma rutiner via intranätet och tillgängliggjort instruktionsfilmer samt påbörjat besök hos förvaltningar för att ge en gemensam grund i den offentliga värdegrunden. Tanken är att som steg två externt informera om hur kommunen fungerar för att skapa förståelse och intresse för den politiska processen och hur besluten fattas.

Delaktighet och möjlighet att påverka är viktigt för en levande demokrati och för människors välmående.

Även om flertalet aktiviteter är påbörjade och vi kan se att våra aktiviteter ger resultat och positiv feedback så kan vi utifrån de vägledande indikatorerna dra slutsatsen att vi behöver jobba ännu mer tillsammans för att uppnå delmålet.

För att påverka indikatorerna i rätt riktning behöver vi fokusera ännu mer på förtroendet för kommunen, politiken och dess anställda med proaktiv kommunikation, transparens i beslutsprocessen och skapa möjligheter för en tillgänglig och aktiv medborgardialog. Något som målet kommer att fokusera särskilt på under kommande år.

Delmål 2 - Tillsammans skapar vi förutsättningar för en förbättrad och jämlik folkhälsa

Indikator för utvecklingsmål	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	66%	70%	65%		↘
Andel unga som mår bra eller mycket bra*	66,7%			67,0%	→
Andel unga med god psykisk hälsa*	42,8%			35,9%	↘
Andel unga som är ganska eller väldigt stressade*	37,8%			40,7%	↗
Andel unga som lever upp till rekommendationen om fysisk aktivitet*	33%			34,6%	↗
Andel unga som äter frukost dagligen*	45,0%			39%	↘
Andel unga som lider av kraftig övervikt*	3,7%			3,9%	↗
Andel unga som lider av övervikt*	16,7%			16,1%	↘
Andel unga som sover mindre än 7 timmar per natt*	41%			42,7%	→
Andel unga som druckit alkohol minst en gång i månaden*	24,0%			18,4%	↘
Andel unga som någon gång använt narkotika*	9,8%			7,1%	↘
Andel unga som röker dagligen*	3,2%			4,9%	↗

*Indikatorerna hämtas från undersökningen Liv och hälsa ung som genomförs vart tredje år.

Analys och slutsats

Årets arbete som bidrag till måluppfyllelsen

De vägledande indikatorerna för delår 2023 hämtade från Liv och hälsa ung och Liv och hälsa vuxen visar både på framgång och tillbakagång gällande måluppfyllelsen. Andel innevånare som mår bra är oförändrat från förra mätningen. Fler unga lever upp till rekommendationerna om fysisk aktivitet och antalet som lider av övervikt har minskat. Både användandet av alkohol och narkotika har minskat men tyvärr finns det en ökning av rökning bland de unga i Köping kommun. Indikatorerna visar att de ungas psykiska

hälsa har försämrats, framför allt flickor mår sämre psykiskt. Andelen unga som äter frukost har också minskat.

I huvudsak har gruppens arbete under första delen av året bestått av strategiska diskussioner hur vi skapar förutsättningar för en förbättrad och jämlik folkhälsa med befintliga resurser. Hur strategiskt arbete kan ge synergieffekter som bidrar till en förbättrad och jämlik folkhälsa har varit ett återkommande tema.

Gruppen har genomfört en träff med Region Västmanlands Folkhälsoenhet där samarbete diskuterats och planerats. Planerade insatser i samarbete med folkhälsoenheten är bland annat utbildningsinsats gällande Folkhälsa till kommunens politiker, presentation med en fördjupning av resultat Liv och hälsa ung samt stöd i suicidprevention genom en utbildningsinsats till kommuninnevånare.

Arbetsgruppen har undersökt möjlighet att följa upp barn och ungas hälsa på generell nivå i tätare intervaller än Liv och hälsa ung genom de hälsosamtal som elevhälsan genomför. Gruppen har också påbörjat arbetet med att utveckla det generella föräldraskapsstödet och där också tittat på en digital variant. Medel har rekviderats från myndighet för familjerätt och föräldraskapsstöd, MFOF som kan bidra till utveckling av föräldraskapsstöd.

Samtliga av 2023 års aktiviteter har påbörjats. Hälsöfrämjande måltider fortsätter den positiva utvecklingen. Kraftsamling kring resultatet från Liv och hälsa Ung finns en tydlig plan för det fortsatta arbetet som sker under hösten 2023. Arbetet med Framtagande av styrdokument för folkhälsofrågor kommer att inledas med den planerade kommundialog den 15 september där Köpings kommun tar emot Region Västmanland och Länsstyrelsen i Västmanlands län för att se över samarbete i social hållbarhet och folkhälsa. Fastställa och implementera ANDTS-handlingsplan har tyvärr inte kommit så långt då folkhälsostrategitjänsten är vakant. Dans för hälsa har fallit väl ut och kommer under hösten 2023 kunna erbjuda fler att delta. Implementering av länsgemensam överenskommelse för barn och ungas hälsa har följt sin planering.

Möjligheterna att nå målet 2027 anses vara goda då målets formulering är att öka förutsättningarna till en förbättrad och jämlik folkhälsa. Mycket arbete görs för att öka förutsättningarna för en förbättrad och jämlik folkhälsa men det arbetet måste troligtvis fortgå då det finns flera och stora utmaningar vad det gäller folkhälsa i allmänhet och att den därtill ska vara jämlik.

MÅLOMRÅDE 2: VI VÄXER MED ANSVAR

utvecklingsmål 2

VI VÄXER MED ANSVAR

hit vill vi:

Köping är en hållbar, trygg
och inspirerande kommun
som ger förutsättningar
för livskvalitet

AGENDA 2030

mål
Vi skapar
förutsättningar
för fler bo-
städer och
arbetar för
en trygg och
attraktiv
livsmiljö

mål
Vi arbetar
aktivt för en
hållbar miljö
och minskad
klimat-
påverkan

Kommunen vill växa. Och vi växer med ansvar.

Vi skapar attraktiva, trygga och inspirerande boendemiljöer där våra invånare trivs och mår bra. Där det finns förutsättningar för en meningsfull fritid och där den stadsnära naturen och parkerna bidrar till livskvalitet. När kommunen växer skapas nya möjligheter till ekonomisk tillväxt. Här utvecklas hela kommunen tillsammans.

Hos oss tar alla verksamheter ansvar för att minska vår miljöpåverkan. Det ställer krav på kraftfulla insatser inom bland annat transporter, byggande, energi och livsmedel. I vår stadsutveckling tar vi hänsyn till grönområden, biologisk mångfald och vattenresurser och ser till att skapa möjlighet för hållbara transporter såsom gång och cykel.

DELMÅL

Delmål	Bedömning	Trend
1. Vi skapar förutsättningar för fler bostäder och arbetar för en trygg och attraktiv livsmiljö		→
2. Vi arbetar aktivt för en hållbar miljö och minskad klimatpåverkan		→

Delmål 1 – Vi skapar förutsättningar för fler bostäder och arbetar för en trygg och attraktiv livsmiljö

Indikator för utvecklingsmål	Utfall 2011	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend
Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel(%)	65%	60%	64%	↗
Oro för att bli utsatt för våldsbrott eller hot om våld, andel (%)	62,6%	63,2%	62,9%	↘
Oro för att drabbas av inbrott i hemmet, andel (%)	68,3%	68,3%	65%	↘
Bostäder totalt, antal/1000 inv	509	509		→

SCB:s medborgarundersökning har från och med år 2021 ett nytt upplägg och struktur. Undersökningen genomförs inte längre enligt NKI-modellen. I verksamhetsplanen för 2023 har de tidigare indikatorerna ersatts av de nya motsvarande indikatorerna från den nya medborgarundersökningen.

Analys och slutsats

Årets arbete som bidrag till måluppfyllelsen

Visionsarbetet för fokusområdet Inre hamnen pågår och har presenterats för kommunstyrelsen arbetsutskott under våren 2023. Utifrån de statusutredningar som genomförts har en grov budget för akuta åtgärder tagits fram. Flera av de åtgärder och aktiviteter som genomförts under 2023 har kopplingar till fokusområdet Inre hamnen.

Trygghetsarbetet inom Köpings kommun fortlöper bland annat genom insamling av trygghetsdata i systemet Embrace som är en del av ”Handlingsplan Köpings kommuns samverkan i brott- och trygghetsskapande arbete 2022”. Arbetet löper på i ordinarie verksamhet där aktiviteter och handlingsplaner är under framtagande utifrån rådande förhållande. Åtgärder som har genomförts är exempelvis röjning och ökad närvaro i småbåtshamnen, vilket givit resultat. Bedömningen är att fler åtgärder kommer krävas.

Aktiviteten Åstråket har på grund av brist på budgeterade medel begränsats till åtgärder inom sträckan Järnvägsgatan-Nygatan där bryggor och promenadstråk renoverats samt träd som utgjort en risk tagits ner.

Köpings kommun har erhållit delfinansiering i form av LONA-bidrag (Lokala Naturvårdsprojekt) för att öka säkerhets, tryggheten och rörelsen längs gångstråket söder om järnvägen från stationsområdet och drygt 1200 meter österut. Arbetet är nu genomfört och det som återstår är rapportering av genomförda åtgärder. Köpings kommun har även erhållit delfinansiering i form av LONA-bidrag för att anlägga en våtmark med tillhörande promenadstig i Sömsta och i dagsläget pågår grov projektering.

Under 2023 har ett utvecklingsarbete kring samhällsbyggnadsprocessen skett. Syftet med arbetet är att effektivisera och kvalitetssäkra arbetsmetoderna så att bättre resultat uppnås och flera projekt kan hållas igång samtidigt, vilket torde kunna ha en positiv inverkan på

utvecklingsmålet. Intervjuer har skett med berörda parter om processen och PM om samhällsbyggnadsprocessen är under framtagande. Under året har en workshop genomförts mellan samhällsbyggnadsförvaltningen och VME för att diskutera resultatet och påbörja implementeringen av samhällsbyggnadsprocessen.

Arbetet inom utvecklingsmålet är långsiktigt och vi tar i första hand sikte på 2027, men i förlängningen är intentionen ett 15 till 25-årsperspektiv för helheten. Detta då arbetet kommer att kräva en hel del ekonomiska resurser och en långsiktig samverkan mellan kommunens förvaltningar och bolag.

Delmål 2 – Vi arbetar aktivt för en hållbar miljö och minskad klimatpåverkan

Indikator för utvecklingsmål	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend
Energianvändning per m2 i kommunens lokaler	198.4	195,5	-	↘
Solcellsanläggningar totalt, antal	354	573	-	↗
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	33,2%	33%	33%	→
Andel svenskproducerat livsmedel i kommunens verksamhet	62%	60%	59%	↘
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv*	-	-	-	-
Antal cykelresor	237 897	241 700	182 700	↘

*Indikatorn mäts inte sedan 2020.

Analys och slutsats

Årets arbete som bidrag till måluppfyllelsen

Under året har ett arbete skett med att ta fram flera strategiska dokument som bidrar till en hållbar miljö och minskad klimatpåverkan. En hållbarhetsrapport har tagits fram som syftar till att belysa hur kommunkoncernens arbete bidrar till en hållbar utveckling samt för att visa på några av de utmaningar vi ser framför oss för att nå en hållbar utveckling. Den påvisar även hur väl kommunkoncernen följer målen inom Agenda 2030.

Hållbarhetsrapporten är en viktig grund i hållbarhetsarbetet men har ännu inte antagits politiskt. Under året har en hållbarhetsgrupp tillskapats som framför allt har arbetat med framtagandet av rapporten. Gruppen har deltagare från olika förvaltningar och bolag inom kommunkoncernen.

Energifrågan har också varit central i arbetet under 2023. En energiplan har arbetats fram i syfte att tillskapa en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi enligt Lagen om kommunal energiplanering (1977:439). Energiplanen har beslutats politiskt i kommunfullmäktige 2023-05-08, § 62.

Inom ramen för en grönare kommun har insatsen Köping planterar för planeten genomförts där utdelning av fröer till kommuninvånare i samband med Earth hour 2023 skett. Det har även tagits fram en rutin för nedtagning av träd för ökad samordning av frågorna kring träd tillsammans med kommunens ekolog och en utbildning för politiker om Agenda 2030.

Bedömningen är att aktiviteterna ovan bidrar till ökad måluppfyllelse. Framtagandet av energiplanen bedöms påverka indikatorerna inom energianvändning, solcellsanläggningar och koldioxidutsläpp i en positiv riktning. Hållbarhetsprogrammet bedöms på sikt bidra till ökad måluppfyllelse gällande indikatorerna ekologiska livsmedel, svenskproducerade livsmedel och antal cykelresor. I och med att dokumenten antagits i år eller kommer antas längre fram, krävs det ett aktivt arbete av verksamheterna utifrån styrdokumentet innan effekten syns i indikatorernas värde.

MÅLOMRÅDE 3: DET VI ERBJUDER LOCKAR

utvecklingsmål 3

DET VI ERBJUDER LOCKAR

hit vill vi:

Köping är en kommun där människor och företag vill etablera sig och växa, och där kompetens både finns och skapas

AGENDA 2030

För att säkerställa Köpings kommun som attraktivt för näringslivet, och som en levande stad, arbetar vi för att ständigt förbättra företagsklimatet.

Barn behöver vårdnadshavare som är delaktiga i samhällslivet. Ett framgångsrikt och dynamiskt näringsliv skapar sysselsättning som i sin tur ger självständighet, trygghet och goda förebilder. För ungdomar och unga vuxna är möjligheten att se vägar till ett självständigt liv en viktig motvikt till negativa influenser och ett pressande samhällsklimat.

Företag väljer Köpings kommun som ett attraktivt alternativ för nyetableringar och företagande eftersom Köping är en kommun där nya och befintliga företag ges förutsättningar att starta och växa. Våra insatser för att gynna företagsklimatet sker genom tillitsfull samverkan, och har fokus på praktiska åtgärder.

Genom tätt samarbete med näringslivet hjälper vi till att ta fram den kompetens och infrastruktur som framtiden efterfrågar.

DELMÅL

Delmål	Bedömning	Trend
Vi skapar bra förutsättningar för näringslivet genom kompetensutveckling, service och myndighetsutövning		↗

Delmål - Vi skapar bra förutsättningar för näringslivet genom kompetensutveckling, service och myndighetsutövning

Indikator för utvecklingsmål	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	72%	76%	78%		↗
Nystartade företag, antal/ 1000 inv, 16–64 år	7,5	9,7	8,5		↘
Antal arbetstillfällen i kommunen*	-	-			
Antal m2 detaljplanerad mark för verksamheter*2	95 000	88 000	170 000		↗

*Indikatorn ”Antal arbetstillfällen i kommunen” mäts inte sedan 2020.

*2 Indikatorn ”Antal m2 detaljplanerad mark för verksamheter” motsvarar ”antal kvm ändamålsenlig byggklar kommunal verksamhetsmark” som även rapporteras inom grunduppdraget.

Analys och slutsats

Årets arbete som bidrag till måluppfyllelsen

Inom målet kan vi se att aktiviteterna gentemot näringslivet har gett effekt på den vägledande indikatorn som gäller företagsklimatet (Företagsklimat enligt ÖJ Totalt NKI). Mätningen visar en ökning från 2020 från 72 procent till 78 procent 2022. Även antal nystartade företag har ökat under perioden med en liten nedgång under 2022.

Ett flertal aktiviteter har genomförts under årets första del för att bidra till en attraktivare kommun för näringslivet. För att Köping ska vara en attraktivare kommun att som företagare verka i har vi börjat erbjuda after-care som ger företagarna stöd de första tre åren för att de ska överleva under den kritiska första tiden. Vi har genomfört informationsinsatser via vykort till samtliga nystartade företag där vi erbjudit personlig kontakt och stöd. Företagsservice, en grupp bestående av olika myndighetspersoner från Köpings kommun, har skapats. Detta med syfte att företagaren ska kunna träffa rätt

handläggare vid ett och samma tillfälle som rör sitt specifika ärende. Ett flertal av dessa aktiviteter fokuseras inom grunduppdraget för Näringslivsenheten och HR.

Under 2022 påbörjade vi aktiviteter för att skapa attraktivare torg, förstärkt kultur och relationsskapande. Det här arbetet har fortsatt under 2023 då vi genom samarbete med Ullvigymnasiets byggprogram och det lokala näringslivet har skapat ett populärt vintertorg och sommartorg på Stora Torget i Köping. Torgen har skapat möjligheter för kringaktiviteter för kommunens verksamheter och föreningsliv. Fritidsgården har anordnat aktiviteter på torget, kulturentreprenörer har haft framträdanden och Köping Stars har varit på plats.

Som en satsning på kompetensförsörjningen och för att få fler ungdomar att klara gymnasiet med fullständig examen har projektet jobbcirkus startat upp mellan utbildningsförvaltningen, social- och arbetsmarkandsförvaltningen samt kommunledningsförvaltningen. Målet med projektet är att på sikt minska ungdomars fel- och omval till gymnasiet samt öka kunskapen om framtidens arbetsmarknad. Ekonomiska förutsättningar inför 2024 års drift och igångsättande av jobbcirkus fattades under 2023 gemensamt mellan Social och Arbetsmarknads förvaltningen och Utbildningsförvaltningen. Rekrytering av projektledare för Jobbcirkus genomfördes 2023.

I början av året signerades avtalet till konceptet och en arbetsgrupp har bildat för att skapa en Köpingsmodell. Köpings kommun har ensamrätt till projektet i Västmanland vilket möjliggör att vi på sikt bjuder in länets elever till Jobbcirkusen. Tidsplanen innebär att Jobbcirkus ska startas upp för mottagande av elever hösten 2024.

Flera aktörer önskar delta i projektet. Samarbeten med näringslivet, Region Västmanland, Arbetsmarknadskunskap, Teknikcollage Västra Mälardalen samt Industriföreningen Västra Mälardalen har påbörjats. Flera företag inom Västra Mälardalen är genom Industriföreningen engagerade i Jobbcirkus framtagande.

Utifrån att flertalet aktiviteter har påbörjats och kommit långt under perioden samt att de vägledande indikatorerna visar på en positiv trend bedömer vi att vi är på god väg mot målet och att målet är delvis uppfyllt.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH MÅLUPPFÖLJNING

I kommunallagen finns olika krav formulerade, som syftar till att säkerställa god ekonomisk hushållning. Lagen anger bland annat att kommunfullmäktige ska besluta om finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning och att kommunen även ska ange mål och riktlinjer för verksamheten.

Bedömning av god ekonomisk hushållning görs genom att följa upp kommunfullmäktiges mål, inklusive de finansiella målen. God ekonomisk hushållning i Köpings kommun råder när det finansiella målet är uppfyllt samt när de tre verksamhetsmålen inom perspektiv – Verksamhet, Medarbetare och Ekonomi, visar godkänd måluppfyllelse.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING UR FINANSIELLT PERSPEKTIV

Det finansiella perspektivet ska utgå ifrån långsiktighet samt förmåga att möta konjunkturförändringar och ändrade förutsättningar på kort och medellång sikt. Måttet årets resultat i relation till skatteintäkter och utjämning används som finansiellt mål. Ett resultat mellan 2 och 3 procent betraktas generellt som god ekonomisk hushållning, eftersom ett sådant resultat ger utrymme för att över en längre tid skattefinansiera större delen av en normal investeringsvolym i en kommun.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING UR VERKSAMHETSPERSPEKTIV

De övergripande målen för kommunkoncernens samtliga verksamheter är att erbjuda största möjliga verksamhet för givna resurser med engagerade medarbetare och gott ledarskap samt med en god ekonomisk hushållning och ekonomi i balans.

Utifrån nämnders och styrelser grunduppdrag har det identifierats olika områden, eller faktorer, där det bedöms särskilt viktigt att ha god kvalitet. Har kommunen god kvalitet och effektivitet inom dessa faktorer så säkerställer kommunen att grunduppdraget har utförts väl. Kvalitetsfaktorena har tagits fram genom att utgå från de övergripande målen i de tre perspektiven: verksamhet, medarbetare och ekonomi. Vid varje uppföljning görs en bedömning av hur väl dessa faktorer är kvalitetssäkrade. Som stöd för bedömningen används relevanta indikatorer.

Utifrån nämnder och styrelser grunduppdrag formulerar verksamheten egna mål, vilka beskrivs som prioriterade områden med planerade åtgärder i syfte att utveckla och förbättra verksamheten. Dessa mål utgår från de övergripande målen i tre perspektiven; verksamhet, medarbetare och ekonomi. Målen ska fokusera på de resultat som behöver prioriteras i ett utvecklingsarbete ur ett medborgarperspektiv.

Uppföljning och analys av de prioriterade områdenas resultat, tillsammans med kvalitetssäkring av grunduppdraget ligger till grund för bedömning av uppnådda mål. Analysen ska visa om verksamheten uppnått önskat resultat med fokus på den vi är till för.

För Köpings kommunkoncern råder god ekonomisk hushållning när det finansiella målet är uppfyllt samt när de tre verksamhetsmålen inom perspektiv – Verksamhet, Medarbetare och Ekonomi, visar godkänd måluppfyllelse.

BEDÖMNING GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Köpings kommuns finansiella mål är ej uppnått, vilket är en förutsättning för god ekonomisk hushållning.

Vid uppföljning av Köpings övergripande mål har en sammanfattande bedömning gjorts utifrån nämnders och styrelser redovisning, I den kommunövergripande samlade bedömningen av verksamhetens mål görs även en jämförelse av hur kommunens verksamheter ligger till jämfört med andra kommuner. Detta sammantaget visar en måluppfyllelse med en delvis uppfylld kvalitet.

Den samlade kommunövergripande bedömningen är att Köpings kommun sammantaget, för både finansiella mål och verksamhetsmål, ej har uppfyllt kraven för en god ekonomisk hushållning enligt kommunfullmäktiges definition.

UPPFÖLJNING ÖVERGRIPANDE FINANSIELLT MÅL

Köpings kommuns finansiella mål är att ha en ekonomi i balans. De ekonomiska förutsättningarna inför 2023 resulterade i ett beslut om resultat på 0,64 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.

Kommunens resultat uppgick år 2023 till 5,4 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,3 procent av skatteintäkter och utjämningsbidrag och visar på att målsättningen inte uppfylldes. Målvärdet på 0,64 procent som angivits som god ekonomisk hushållning har inte uppnåtts. Under den senaste femårsperioden har utfallet i genomsnitt varit 3,1 procent.

Ur ett finansiellt perspektiv har kommunen under 2023 ej uppnått en god ekonomisk hushållning.

UPPFÖLJNING ÖVERGRIPANDE MÅL

Fullmäktiges tre övergripande mål följs upp. Bedömning av god kvalitet i det utförda grunduppdraget görs i de övergripande målen tre perspektiv verksamhet, medarbetare och ekonomi. Tabellen nedan visar en övergripande och samlad bedömning av kvalitet och måluppfyllelse. Bedömningen utgår dels från hur samtliga nämnder och bolag bedömt kvaliteten i grunduppdraget samt dels från resultatet av deras prioriterade målområden.

I den kommunövergripande bedömningen av hur verksamhetens mål uppnås har dessutom en jämförelse gjorts av hur kommunens verksamheter ligger till jämfört med andra kommuner. Med hänsyn tagen till nationella jämförelser är den samlade bedömningen för kommunkoncernens verksamheter en måluppfyllelse med en delvis uppfylld kvalitet.

Detta illustreras med färgade cirklar enligt följande;

 Ej uppfyllt   Delvis uppfyllt   I hög grad uppfyllt   Helt uppfyllt

ÖVERGRIPANDE MÅL	VI ERBJUDER STÖRSTA MÖJLIGA KVALITET FÖR GIVNA RESURSER	VI HAR ENGAGERADE MEDARBETARE SOM TRIVS OCH UTVECKLAS OCH ETT GOTT LEDARSKAP	VI HAR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EN EKONOMI I BALANS
NÄMNDER:			
Kommunstyrelsen			
Social- och arbetsmarknadsnämnden			
Vård- och omsorgsnämnden			
Utbildningsnämnden			
Kultur- och fritidsnämnden			
Samhällsbyggnadsnämnden			
Överförmyndarnämnden			
KOMMUNALA BOLAG:			
Köpings Bostads AB			
Köpings Kabel TV			
Västra Mälardalen Energi och Miljö			
Västra Mälardalens Kommunalförb.			

MÅLUPPFÖLJNING PER VERKSAMHETSOMRÅDE

Den kompletta uppföljningen för varje nämnd och styrelse finns i deras årsredovisningar. I den här årsredovisningen presenteras en sammanfattning av kommunens verksamhetsområden utifrån kommunfullmäktiges perspektiv.

För varje perspektiv finns en analys av uppnådda mål som tar stöd av utfall av valda indikatorer. I analysen ingår även en jämförelse med hur Köpings utfall ser ut jämfört med andra kommuner. Med andra kommuner menas här ett ovägt medel av alla kommuner. Ett flertal av resultaten för 2023 års offentliga statistik blir tillgänglig under våren 2024 och har per automatik ett års eftersläpning. Analysen bygger även på verksamhetens rapporterade kvalitativa uppföljning, vilket avser resultatet av arbetet med prioriterade områden. Där är analysen av resultatet för de vi är till för, en betydande del i bedömningen av måluppfyllelsen.

Nedan rapporteras kommunkoncernens måluppfyllelse. I stället för måluppföljning utifrån nämndorganisation så rapporteras uppföljningen enligt kommunens verksamhetsområden: Kommun & politik, Barn & utbildning, Stöd & omsorg, Kultur, fritid & natur, Boende, trafik & miljö samt Företagare & näringsliv.

VERKSAMHET

Övergripande mål – Kommunens verksamheter erbjuder bästa möjliga kvalitet för givna resurser

Bedömning: Delvis uppfyllt

För att nå detta behöver vi ha invånaren i fokus så att vi har rätt kvalitet i våra verksamheter och att vi levererar bra resultat. Den samlade bedömningen är att målet är uppfyllt med en delvis uppfyllt kvalitet.

Nedan följer redovisning av det övergripande målet per verksamhetsområde.

Kommun & politik

Verksamhetsområdet Kommun och politik ansvarar för att leda, styra och utveckla kommunens organisation och verksamheter. I verksamhetsområdet finns även uppdraget att arbeta med säkerhetsfrågor samt näringslivsfrågor.

Kvalitetssäkring

Inom verksamhetsområdet Kommun och politik bedöms grunduppdraget vara utfört med en delvis godkänd kvalitet. Det som kännetecknar att verksamhetsområdet har en god kvalitet är bland annat service och bemötande. Att ha **god service och ett bra bemötande** är en viktig kvalitetsfaktor för en kommun.

Kvalitetsfaktor	Bedömning	Trend
Vi har god service och ett bra bemötande		→

Relevanta indikatorer för detta är att bland annat följa hur medborgaren upplever sig ha möjlighet till insyn och inflytande, möjlighet att påverka politiska beslut samt bemötande vid kontakt med politiker och tjänstepersoner. Dessa indikatorer kan följas och jämföras med andra kommuner.

Nedan följer ett urval av indikatorer som är ett stöd för analysen. Om Köping i jämförelse med andra kommuner tillhör de bästa 25 procenten visas de med grönt, tillhör vi de sämsta 25 procenten visas det med rött och i övriga fall visas det med gult.

Indikator/mått	2019	2020	2021	2022	2023
Bra bemötande vid kontakt med politiker i kommunen				69	77
Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen				81	84
Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel			71	70	64
Anmälda våldsbrott, antal/ 100 000 inv	896	935	1347	1152	
Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter			23	19	15

Enligt SCB:s mätning av medborgarnas upplevelser minskar andelen som tycker att de har möjlighet till insyn och inflytande samt möjlighet att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen. Även andelen som tycker att man har möjlighet att påverka politiska beslut i kommunen har minskat. Däremot har andelen som tycker att man har ett bra bemötande vid kontakt med politiker och tjänstepersoner ökat.

Det här har vi gjort - Målområden

Under året har verksamhetsområdet prioriterat utvecklingsområden där behov funnits av att utveckla och förbättra för att ha en bra kvalitet. Följande målområden prioriterades:

Prioriterat område – Mål	Bedömning
Digital utveckling av verksamhetens stödprocesser	
En säkerställd investeringsprocess	

Att digitalisera våra stödprocesser är en nödvändighet för att öka kostnadseffektiviteten och höja kvalitet och service i verksamheten. För att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare och möta framtidens kompetensförsörjning behöver vi ständigt fortsätta den digitala utvecklingen. Digital utveckling är en viktig förutsättning för att kunna effektivisera våra arbetsprocesser. Digitaliseringsarbete är prioriterat då det minskar administration och dessutom kan ge snabbare hantering mot den vi är till för. Under året har en hel del aktiviteter bidragit till att effektivisera ett antal administrativa stödprocesser såsom digitala anställningsavtal och digitala personalarkiv. Risk- och internkontroll har digitaliserats med beslutsstödsystemet Hypergene som stödsystem. Även det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) är implementerat i Hypergene.

För att kunna tillgodose verksamheternas behov av ändamålsenliga lokaler, säkerställa skicket på befintligt fastighetsbestånd samt kunna hantera finansieringen av kommande investeringsbehov behövs en väl genomarbetad investeringsprocess. Kartläggning av processen är påbörjad. Arbetet fortsätter under 2024 och blir en del i den övergripande planeringsprocessen.

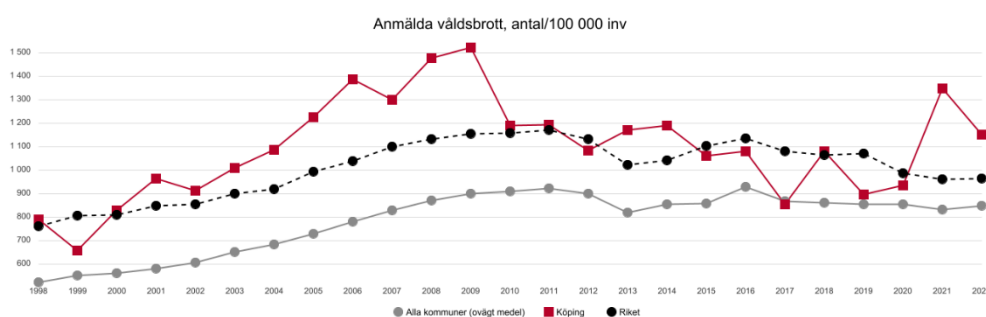
Analys och slutsats

Det är tydligt att **förtroende** är ett utvecklingsområde för Köpings kommun. De tre senaste åren visar nedåtgående trender med skillnader mellan 10–16 procentenheter. Andelen medborgare som upplever att kommunens politiker arbetar för kommunens

bästa, att de är ansvarstagande och lyhörda minskar. Att de politiska besluten är genomtänkta och genomarbetade med en transparens i besluten visar samma nedåtgående trend. Detsamma gäller upplevelsen att kommunens anställda arbetar för kommunens bästa. Kommunens resultat är även lägre än både länets och det nationella resultatet för alla kommuner.

Under året har kommunen granskats en hel del i media, vilket kan vara en orsak till en lägre upplevelse av förtroende. Denna nedåtgående trend har dock pågått i tre år och insatser för att öka invånardelaktigheten och öka förtroendet behöver prioriteras.

Antal anmälda våldsbrott ökade kraftigt under 2021 för att därefter minska något 2022. Utfallet för 2023 publiceras vecka 13 2024. (Källa: Brottsförebyggande rådet, BRÅ) SCB:s mätning av medborgarnas upplevelser om **trygghet** visar att medborgarna i Köping upplever en högre grad av otrygghet jämfört med andra kommuner.

Strategin för ett tryggare Köping är att samverka med andra trygghetskapande aktörer. Kommunen har ett samarbetsavtal tillsammans med medborgarlöftena. Medborgarlöften ligger som grund för det kontinuerliga brottsförebyggande arbetet som bedrivs över hela året i EST gruppen (effektiv samordning för trygghet). Den 1 juli 2023 trädde en ny lag som reglerar kommuners ansvar för det brottsförebyggande arbetet i kraft. Syftet med lagen är att stärka kommunernas systematiska brottsförebyggande arbete.

En trygghetsundersökning i Köpings kommun genomfördes under året. Undersökningen gick ut till 6636 slumpvist utsedda personer med mobilabonnemang. Svarsfrekvensen blev 39 procent vilket är högre än den nationella trygghetsundersökningen som genomförs av BRÅ (NTU) där svarsfrekvensen var 36 procent. Denna undersökning ligger till grund för ett fortsatt arbete med att öka tryggheten och minska andelen våldsbrott, vilket är ett viktigt utvecklingsområde.

Under 2023 fortsatte arbetet med utökad kamerabevakning på flertalet platser i Köping, detta för att öka trygghet samt minska skadegörelse. Ungcoacher har under året rört sig i samhället och jobbat aktivt i kommunens ungdomsteam. Ungdomsfullmäktige har under året jobbat på med insatser som behöver lyftas ur trygghetssynpunkt.

Det finns för verksamhetsområdet kommun och politik indikatorer som visar på något förbättrat utfall samtidigt som en del visar en negativ trend. Det är tydligt att både förtroende och trygghet är viktiga områden att prioritera för att det ska bli bra för de vi är till för. Ett aktivt arbete med utvecklingsområden som att effektivisera administrativa processer pågår men har inte fått några effekter under 2023, vilket gör att helhetsbedömningen för verksamhetsmålet bedöms vara ej uppfyllt.

Barn & utbildning

Verksamhetsområde Barn & utbildnings grunduppdrag är att leverera utbildningsverksamhet från förskola till gymnasium. I uppdraget ingår även att erbjuda näringsriktig kost.

Kvalitetssäkring

Inom verksamhetsområdet bedöms grunduppdraget vara utfört med en delvis godkänd kvalitet. Det som kännetecknar att verksamhetsområdet har en god kvalitet är bland annat trygga barn och elever samt goda resultat.

Kvalitetsfaktor	Bedömning	Trend
Trygga barn och elever		→
Goda resultat		→

Relevanta indikatorer för detta är att bland annat följa elevers upplevelse av trygghet och resultatet för elever i årskurs 9 samt gymnasieelever med examen. Nedan följer ett urval av indikatorer som kan vara ett stöd för analysen och som visar hur Köping ligger till jämfört med andra kommuner.

Indikator/mått	2019	2020	2021	2022	2023
Trygghet – Förskola		8,7	8,9	8,8	9,0
Trygghet – Grundskola		7,8	8,1	8,0	8,0
Trygghet – Gymnasiet		95	97	95	92
Heltidstjänster i förskolan med förskollärlärolegitimation, lägeskommun, andel	47	51	50	53	
Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för Sv och Sv2, kommunala skolor, andel	79	-	-	64	53
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel	87	86	86	80	84
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, lägeskommun, andel	72	65	67	60	61
Andel elever med gymnasieexamen inom 3 år, lägeskommun, andel	59	56	63	62	63
Andel elever med gymnasieexamen inom 4 år, hemkommun, andel	59	60	62	65	64

Elever både på grundskolan och gymnasiet känner sig trygga. Vårdnadshavare till barn i våra förskolor upplever också att deras barn känner sig trygga i våra verksamheter. Den höga upplevelsen av trygghet har varit tämligen konstant de senaste åren.

Andelen med förskollärlärolegitimation i våra förskolor ökar gentemot tidigare år och vi ser den högsta nivån sedan statistik kring andel förskollärare började publiceras (2016). Drygt hälften av heltidsanställda i våra förskolor är legitimerade förskollärare vilket är en högre nivå än länet, riket och liknande kommuner med samma socioekonomiska förutsättningar som Köping.

Andelen elever som i årskurs 9 blir behöriga till gymnasiets yrkesprogram har ökat jämfört med föregående år. Efter sommarskolan ökade behörigheten dessutom ytterligare. Jämfört med riket och andra kommuner ligger Köping på ungefär samma nivå.

Andelen elever som i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen visar dock att Köping ligger 14 procentenheter lägre än andra kommuner.

Andel gymnasieelever med examen inom 3 år ligger kvar på ungefär samma nivå som föregående år. Detta innebär att vi ligger på en högre nivå än andra kommuner men samtidigt lägre än rikssnittet.

Då enkäter och dialoger visar att verksamheten har trygga barn och elever bedöms kvalitetsfaktorn "trygga barn och elever" vara i hög grad uppfyllt.

Det här har vi gjort - Målområden

Under året har verksamhetsområdet prioriterat utvecklingsområden där behov funnits av att utveckla och förbättra för att ha en bra kvalitet. Följande målområden prioriterades:

Prioriterat område	Bedömning
Öka kvalitén i undervisningen.	
Säkerställa att våra barn och elever känner sig trygga i våra verksamheter.	
Stärka barn- och elevhälsoarbetet.	
Säkerställa att måltidssituationen för våra elever och för de äldre inom äldreomsorgen håller en hög kvalitet.	

Resultat

Att öka kvalitén i undervisningen är ett prioriterat utvecklingsområde då barnens och elevernas kunskapsinhämtning i hög utsträckning är beroende av undervisningskvalitén. Under året har verksamheten jobbat med överlämningar mellan grundskola och gymnasiet, bedömningsnätverk och ämnesnätverk i grundskolan och gymnasiet. Ett samarbete är inlett med forskare för att jobba med klassrumsundervisningen enligt en beforskad modell. Bedömningen är dock fortsatt "delvis uppfyllt" då det finns mycket kvar att göra när det kommer till att öka kvalitén i undervisningen.

Att säkerställa att barn och elever känner sig trygga i verksamheten är en grund för att kunna tillägna sig kunskaper. Under året har verksamheten arbetat med en rad olika aktiviteter, exempelvis att implementera Co-Safe (en larmknapp för bättre krishantering) i alla verksamheter, reviderat och implementerat våra hot- och våldsplåner och en stor del av verksamheten har övat in- och utrymning.

Att stärka barn- och hälsoarbetet är ett prioriterat område. Efter pandemin samt den oroliga omvärld som vi lever i så finns en tendens till ökad ohälsa bland barn och elever. Flera aktiviteter inom ramen för prioriterat område har påbörjats och genomförts under våren. Bland annat har ett arbete med att jobba med barnhälsoteam i förskolan startat. Syftet är att nätverka och få en ökad förståelse för varandras arenor. I och med att arbetet är i uppstartsfarten så är det fortfarande en del kvar att göra, bland annat att fånga upp barnen och samverka med andra förvaltningar.

Det finns utmaningar i måltidsupplevelsen när det gäller måltidsmiljön. Det är viktigt att säkerställa att måltidssituationen för både elever och för de äldre inom äldreomsorgen håller en hög kvalitet. Under året har måltidsenheten fortsatt att jobba med ”Gröna tråden”. Informationsmaterial för gröna tråden är klart och spridd ut i verksamheterna och materialet är väl mottaget.

Vad gäller måltidssituationen för äldre så förbättras interna rutiner för måltidsupplevelsen. En bättre dialog gentemot äldreomsorgen har skapats under året och en rad förbättringar är inplanerade med start tidigt 2024. Jobbet kommer att fortsätta med att utveckla vår del i måltidsupplevelsen, stötta avdelningar samt säkra upp våra måltider.

Analys och slutsats

Egna undersökningar och löpande dialoger visar att skolverksamheten i hög utsträckning har trygga barn och elever. Vår omvärld har de senaste åren med pandemi och krig skapat en otrygghet, vilken kan vara en orsak till att ohälsa bland barn och elever tenderar att öka. Trots detta ser verksamhetens barn och elever ut att bibehålla en hög grad av trygghet, vilket kan bero på bra effekt av det utförda arbetet med trygghetskapande åtgärder.

Andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram har ökat något och ligger på godkänd nivå medan andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen placerar sig bland de lägsta 25 procenten av landets kommuner.

Andel gymnasieelever med examen inom 3 år ligger på ungefär samma nivå som föregående år, vilket också ligger på ungefär samma nivå som andra kommuner. Här ingår elever i kommunens skolor oavsett var eleverna är folkbokförda. Nyckeltalet är intressant att följa då utfallet är ett resultat påverkat av skolförvaltningens arbete. Andel gymnasieelever med examen inom 4 år i hemkommun visar resultatet för kommunens folkbokförda elever oavsett var de undervisas ligger bland de lägsta 25 procenten av landets kommuner. Det prioriterade området att öka kvaliteten i undervisningen med bland annat överlämningar, nätverk och klassrumsundervisning enligt beforskad modell pågår och fortsätter att utvecklas i syfte att förbättra barnens och elevernas kunskapsinhämtning.

Utifrån verksamhetsperspektivet bedöms två av våra fyra prioriterade områden delvis vara uppfyllda och de återstående två i hög grad är uppfyllda. Detta innebär att det övergripande verksamhetsmålet delvis är uppnått.

Stöd & omsorg

Verksamhetsområde Stöd och omsorg ansvarar för individ- och familjeomsorgen, flyktingmottagning, alkoholtillstånd och tillsyn. Ansvarsområdet omfattar även vård och omsorg för äldre och funktionshindrade, samt hälso- och sjukvård. I verksamhetens grunduppdrag ingår också att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare.

Kvalitetssäkring

Inom verksamhetsområdet bedöms grunduppdraget vara utfört med en i hög grad uppfylld kvalitet. Det som kännetecknar att verksamhetsområdet har en god kvalitet är bland annat ett gott resultat, att barnperspektivet beaktas samt delaktiga brukare som upplever ett gott bemötande.

Kvalitetsfaktor	Bedömning	Trend
God samverkan		↗
Hög grad av inflytande och delaktighet		↗
Gott resultat		↗
Barnperspektivet beaktas i handläggning och insatser		↗
Trygga, delaktiga brukare som upplever ett gott bemötande		↗

Relevanta indikatorer för att följa dessa kvalitetsfaktorer är bland annat brukarbedömningar. Nedan följer ett urval av indikatorer som kan vara ett stöd för analysen och som visar hur Köping ligger till jämfört med andra kommuner.

Indikator/mått	2019	2020	2021	2022	2023
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt – förbättrad situation, andel	79	78	78	75	80
Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	22	21	19	17	19
Barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel	4,3	2,7	2,7	2,6	-
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel	78	86	-	74	74
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel	86	86	-	85	90
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	15	17	14	16	16
Brukarbedömning boende LSS totalt – Brukaren trivs alltid hemma, andel	82	86	81	82	76
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga	73	71	77	73	70

Inom verksamhetsområdet stöd & omsorg placerade sig Köping i mellanskiktet av landets kommuner och visar generellt goda resultat. Individ- och familjeomsorgen visar bättre resultat än föregående år. Barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt stöd ligger fortfarande högt i den nationella jämförelsen, vilket medför en placering bland de 25 sämsta i landets kommuner. För Köping har andelen successivt minskat under de senaste åren. Värde för 2023 finns ännu ej tillgängligt.

Brukarundersökningen inom äldreområdets särskilda boenden har fortfarande en låg svarsfrekvens, vilket i sig är en framtida utmaning. Resultaten inom hemtjänsten visar en förbättring jämfört med 2022. Olika insatser har gjorts för att höja svarsfrekvensen avseende brukarundersökningen.

Det här har vi gjort - Målområde

Under året har verksamhetsområdet prioriterat utvecklingsområden där behov funnits av att utveckla och förbättra för att ha en bra kvalitet. Följande målområden prioriterades.

Prioriterat område	Bedömning
Fokus Nygård	
Implementering av Signs of safety	
Kvalitetsutvecklad familjehemsvård	
Barnperspektivet beaktas i handläggning och beslut om ekonomiskt bistånd	
Personcentrerad vård och omsorg	

Individ- och familjeomsorgens verksamheter har arbetat med att implementera ett lösningsfokuserat arbetssätt, Signs of safety, vilket är ett förhållnings- och arbetssätt som utgår från Socialtjänstlagen och i praktisk tillämpning förstärker de grundläggande principerna för socialt arbete, som inriktningen på att frigöra den enskildes och grupperns egna resurser, självbestämmande, delaktighet och möjlighet till påverkan av stöd och insatser, tillvaratagande av resurser i det egna nätverket.

Implementeringen inom IFO har genomförts enligt plan och synsättet anammats och arbetsformerarna används i allt större utsträckning. Verksamheten är numer självförsörjande vad gäller utbildning till nya anställda och coaching till all personal i arbetsmodeller och verktyg.

Att beakta barnperspektivet i handläggning och beslut om ekonomiskt bistånd är ett område som är prioriterat. Resultatet av satsningen är att samtliga ärenden där barn ingår i hushållet har en barnkonsekvensanalys men framåt finns ett behov av att utveckla dessa så att de i högre grad blir individuella analyser kopplat till hur barnen i respektive hushåll kan komma att påverkas av beslutet om ekonomiskt bistånd.

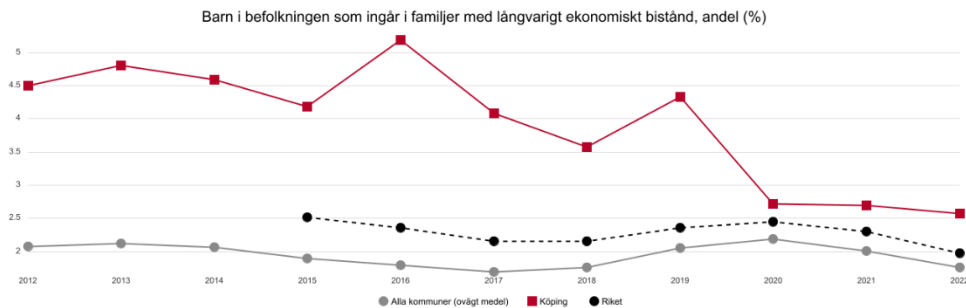
En personcentrerad vård och omsorg är ett prioriterat område för verksamhetsområdet och en rad olika aktiviteter har skett under perioden för att stärka perspektivet och nå en högre måluppfyllelse. Ett mycket stort fokus har varit utbildning och kompetenshöjande insatser kring kvalitet och patientsäkerhetsarbete men även revidering av processer och rutiner, exempelvis kring dokumentation och teamarbete, likaså utveckling av arbetet med avvikelshantering.

Inom grunduppdraget att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare ingår också att utreda behovet av ställföreträdare samt rekrytera och utbilda ställföreträdare. Det är av stor vikt att verksamheten arbetar med rättssäkerhet och effektivitet. Det för att enskilda inte ska missgynnas ekonomiskt och rättsligt. Verksamheten har under året arbetat med, samt uppnått, flertalet mål inom områdena rättssäkerhet och effektivitet.

Analys och slutsats

Barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt stöd ligger fortfarande högt i den nationella jämförelsen. Trenden de senaste åren visar att andelen minskar, vilket också andelen arbetslösa har gjort.

För några år sedan (2019) utmärkte sig Köping vad det gäller andelen barn i hushåll som erhöll ekonomiskt bistånd. Sedan dess har verksamheten arbetat strategiskt med att prioritera föräldrar vid en offensiv anställning och antalet barn i hushåll som har försörjningsstöd har minskat stadigt.

Inom vård och omsorg har många aktiviteter genomförts för att nå uppsatta mål. Ett förbättrat resultat förväntas på sikt, men kan ännu inte ses inom alla områden. Det finns fortfarande utmaningar, exempelvis när det gäller personalförsörjning, tillgång till kompetenta medarbetare samt språkkompetens. Flera kompetenshöjande insatser är genomförda, rutiner har reviderats och tillskapats. Utbildning kring avvikelshantering samt kvalitetsgranskningar har genomförts för att förbättra kvaliteten.

Personalkontinuiteten inom hemtjänsten är oförändrad jämfört med 2022. Att bibehålla eller förbättra personalkontinuiteten är en utmaning, dels till följd av ny lagstiftning om dygnsvila, dels då heltidsanställning innebär att en samplanering över enhetsgränserna är ett måste för att undvika att satsningen blir kostnadsdrivande. Brukare med många insatser under dygnet samt behov av dubbelbemanning medför också att kontinuiteten påverkas.

Förutsättningarna för en personcentrerad vård, som utgår från den enskildes unika behov, har ökat i och med kompetenshöjande insatser, förbättrad dokumentation och utveckling av processer, rutiner och riktlinjer.

Vård- och omsorgsverksamhetens kvalitetsarbete har under åren utvecklats genom patientsäkerhetsronder, kvalitetsdialoger och analysdagar. Det är svårt att se hur genomförda aktiviteter för att nå mål och erhålla en bättre kvalitet för verksamhetens brukare får genomslag. Återkoppling och analys av resultaten behöver utvecklas ännu mera och även innefatta brukarna.

Kultur, fritid & natur

Verksamhetsområdet Kultur, fritid och natur arbetar för att skapa goda förutsättningar för ett varierat och rikt kultur- och fritidsliv som gör det lätt för Köpings kommuns invånare att göra aktiva val och lägger grunden för en god folkhälsa. Verksamheten ansvarar bland annat för föreningsstöd, bibliotek, fritidsanläggningar, museum och kulturskola.

Kvalitetssäkring

Inom verksamhetsområdet bedöms grunduppdraget vara utfört med en i hög grad uppfylld kvalitet. Det som kännetecknar att verksamhetsområdet har en god kvalitet är ett brett och tillgängligt utbud för alla, bra bemötande och service och samverkan med föreningsliv.

Kvalitetsfaktor	Bedömning	Trend
Brett och tillgängligt utbud för alla		→
Bemötande och service		→
Samverkan med föreningsliv		→

Relevanta indikatorer för att följa dessa kvalitetsfaktorer är bland annat nöjdhet med kommunens utbud och tillgänglighet av kultur- och idrottsanläggningar. Nedan följer ett urval av indikatorer som kan vara ett stöd för analysen och som visar hur Köping ligger till jämfört med andra kommuner.

Indikator/mått	2019	2020	2021	2022	2023
Andel kommuninvånare som anser att kulturutbudet är brett och relevant					60
Andel kommuninvånare som anser att det finns tillgängliga anläggningar och lokaler					68
Andel besökare som är nöjda med bemötande och service				79	74
Andel föreningar som är nöjda med bemötande och service				97	61
Bra möjlighet att kommunens idrotts- och motionsanläggningar			78	77	79
Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra, andel			43	40	42
Kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet är bra, andel			53	36	39
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0–18 år	25	15	3	8	-
Elever i musik- eller kulturskola, 6–15 år, andel	-	9	11	13	-
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7–20 å	27	25	22	22	-

För att följa om verksamheten har ett brett och tillgängligt utbud finns ett antal nya indikatorer som för året har besvarats utifrån egna enkäter. Här finns inga jämförelsetal. De nationella indikatorerna saknar mätvärden för 2023 men visar en indikation på hur verksamheten ligger till jämfört med andra.

Andelen kommuninvånare som är nöjda med det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen visar en högre nöjdhet än andelen kommuninvånare som är positiva till kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet.

Det här har vi gjort - Målområde

Under året har verksamhetsområdet prioriterat utvecklingsområden där behov funnits av att utveckla och förbättra för att ha en bra kvalitet. Följande målområden prioriterades:

Prioriterat område	Bedömning
Medborgarfokus	
Intern samverkan	
Intern och extern kommunikation	

Genom medborgarfokus, god och effektiv intern samverkan, lättillgänglig och planerad kommunikation ska kultur- och fritidsnämnden säkerställa att invånarna kan ta del av nämndens utbud av service och aktiviteter och att kvalitén ökas.

För att uppnå målet har förvaltningsgemensamma rutiner, strukturer och planer arbetats fram. För att bidra till god tillgänglighet till nämndens verksamheter är en väl fungerande kommunikation med kommunens invånare en central och viktig faktor.

Dialoger har förts med pensionärsföreningar i samband med Aktivitetsparken. Samverkan bland annat med aktivitetsteamet på vård och omsorg för att ta fram olika aktiviteter för äldre, till exempel boktips. Samverkan med LSS för gemensamma samarbeten, till exempel arbetet med Aktivitetsparken och aktiviteter på badet. Kulturskolan har haft dialoger med eleverna angående verksamhetens innehåll och utbud.

Analys och slutsats

Verksamheten har under året tagit fram en ny enkät för att mäta nöjdhet hos kommunens medborgare, så där finns än så länge ingen jämförbar data. Den nationella statistiken visar en stabil nöjdhet med möjligheten att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar. Även nöjdheten med det lokala kultur- och nöjeslivet visar en jämn nöjdhet som är jämförbar och på liknande nivå som i andra kommuner. Däremot upplever inte Köpings invånare att kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet är bra.

Boende, trafik & miljö

Verksamhetsområdet boende, trafik och miljö ansvarar bland annat för en god och välplanerad bebyggd miljö samt för en sund och säker livsmiljö för medborgare och näringsliv. Här hanteras den kommunala infrastrukturen och operativa arbetet inom kommunens miljövård samt handläggning av myndighetsfrågor om trafikreglering.

Kvalitetssäkring

Inom verksamhetsområdet bedöms grunduppdraget vara utfört med en i hög grad uppfylld kvalitet. Det som kännetecknar att verksamhetsområdet har en bra kvalitet är bland annat god beredskap för en hög byggtakt, en god bostadsmiljö, en hållbar kommun med en trygg och trivsamt stadsmiljö.

Kvalitetsfaktor	Bedömning	Trend
God beredskap för en hög byggtakt		-
En god bostadsmiljö		-
En hållbar kommun		-
Förtroende för VA-tjänster		→

En trygg och trivsamt stadsmiljö		→
Minska miljöpåverkan		↗
Miljömässig hållbarhet		↗
Social hållbarhet		→

Relevanta indikatorer för att följa dessa kvalitetsfaktorer är bland annat planreserv för bostäder, byggklara lediga tomter, energianvändning, miljöranking och skötsel av utomhusmiljöer. Nedan följer ett urval av indikatorer som kan vara ett stöd för analysen och som visar hur Köping ligger till jämfört med andra kommuner.

Indikator/mått	2019	2020	2021	2022	2023
Planreserv bostäder (antal bostäder som gamla och nya detaljplaner möjliggör)			357	340	659
Antal kvm ändamålsenlig, byggklar kommunal verksamhetsmark			95 000	88 000	170 000
Antal byggklara lediga kommunala tomter för småhus			42	42	38
Tomtkö			199	183	117
Energianvändning			145,8	145,2	135,9
Aktuell Hållbarhets miljöranking av Sveriges kommuner			49	111	169
Tillgång till bredband om minst 100Mbit/s, andel	90	92	92	93	-
Kommunen är en bra plats att bo och leva på			89	89	86
Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel			76	72	72

Planreserv för bostäder visar att antalet byggrätter som detaljplanerna möjliggör har ökat till 659. Orsaken till ökningen är främst att detaljplanen för Ullvi ängar vann laga kraft i början av 2023 vilket innebär att förvaltningen ökat planreserven för både verksamheter, kommunal service och bostäder.

För indikatorn Aktuell Hållbarhets miljöranking av Sveriges kommuner fortsätter den nedåtgående trenden. Undersökningen som indikatorn grundar sig på, har olika hållbarhetsrelaterade frågor varje år. Köpings kommun saknar strategiska dokument inom hållbarhetsområdet till exempel en plan för hur kommunen ska minska sin klimatpåverkan vilket påverkar placeringen i rankingen. Under första halvåret har en hållbarhetsrapport tagits fram samt en energiplan för kommunen. Bedömningen är dock att ett fortsatt arbete med strategiska dokument behöver fortsätta för att effekt ska visas i indikatorns resultat.

Köping har en god tillgång till bredband och har under 2023 fortsatt att stärka och utöka fibernätet, med fokus på anslutningar till främst flerbostadshus, samt ett antal villor, inklusive områden på landsbygden.

I medborgarundersökningen har andelen invånare som tycker att Köping är en bra plats att leva och bo minskat och tillhör nu de 25 procent som placerat sig lägst bland landets kommuner. Medel av alla kommuner visar en nöjdhet på 93 procent.

Det här har vi gjort - Målområde

Under året har verksamhetsområdet prioriterat utvecklingsområden där behov funnits av att utveckla och förbättra för att ha en bra kvalitet. Följande målområden prioriterades:

Prioriterat område	Bedömning
Roller och ansvar	
Nöjda företagare	
Att bli miljöcertifierade enligt ISO14001	
En satsning på att marknadsföra bolagets uppdrag i både Köping och Arboga kommun	
Miljömässig hållbarhet	

Robust organisation valdes som ett prioriterat område då bedömningen vara att flera strategiska dokument saknades som är centrala för att kommunen ska fortsätta att växa hållbart. Exempel på sådana dokument är hållbarhetsprogram, markstrategi och energiplan. Dessa dokument skapar en förutsägbarhet och en gemensam inriktning för vad kommunen ser framåt inom frågorna, vilket skapar en transparens gentemot invånare och företagare.

VME (Västra Mälardalens Energi & Miljö AB) fullföljer till stor del den uppsatta planen för de övergripande målen, trots de utmaningar som varit under perioden. Att bolaget nu är miljöcertifierade enligt ISO 14001 är ett kvitto på det intensiva arbetet som ständigt pågår för att minska vår miljöpåverkan. Samtliga verksamheter genomförs av ett miljötänk som ger långsiktig positiv effekt på miljön.

För det kommunala bostadsbolaget (KBAB) är bland annat miljömässig hållbarhet ett prioriterat område något som syns i utvecklingen av energianvändning. Projekten med installation av solel, förbättrad och effektivare utrustning, bättre styrning av ventilation med mera har givit bra resultat och har minskat energianvändningen per m².

Analys och slutsats

Under 2023 har planreserven ökat vilket gör att det nu finns fler byggrätter tillgängliga för både bostäder och olika slags verksamheter. Dessutom påvisas rimliga handläggningstider. Det har även skett framsteg i arbetet med den digitala handläggningen och servicen som underlättar för invånarna och företagarna, exempelvis har fler e-tjänster lanserats. Dessutom har tillgängligheten gentemot företagare prioriterats för att stärka servicen till den gruppen.

Flera strategiska dokument har även tagits fram under 2023, exempelvis ett bostadsförsörjningsprogram och en energiplan. Olika insatser har även skett inom ramen

för en grönare kommun där insatsen "Köping planterar för planeten" genomförts där utdelning av fröer till ängsblommor till kommuninvånare skett.

Utvecklingsområden inom verksamhetsperspektivet är att tillskapa en effektiv samhällsbyggnadsprocess, företagsklimatet och hållbarhetsfrågor.

Företagare & näringsliv

Verksamhetsområde Företagare och näringslivs uppdrag är att få fler arbetstillfällen till kommunen för att öka skatteintäkterna. Detta genom att arbeta för ett bra företagsklimat och genom att göra kommunen attraktiv för etableringar.

Kvalitetssäkring

Inom verksamhetsområdet bedöms grunduppdraget vara utfört med en delvis uppfylld kvalitet. Det som kännetecknar att verksamhetsområdet har en bra kvalitet är bland annat ett bra företagsklimat med förutsättningar till företagsetablering och kompetensförsörjning.

Kvalitetsfaktor	Bedömning	Trend
Nöjda kunder		→
God beredskap för en hög byggtakt		↗

Relevanta indikatorer för att följa dessa kvalitetsfaktorer är bland annat företagarnas nöjd kundindex samt tillgång till ändamålsenlig byggklar verksamhetsmark. Nedan följer ett urval av indikatorer som kan vara ett stöd för analysen och som visar hur Köping ligger till jämfört med andra kommuner.

Indikator/mått	2019	2020	2021	2022	2023
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	70	72	76	78	-
Nystartade företag, antal/1000 inv, 16–64 år	6,6	7,5	9,7	8,5	-
Antal kvm ändamålsenlig byggklar kommunal verksamhetsmark			95 000	88 000	170 000
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera,	25	32	42	40	-
Nettokostnad näringslivsfrämjande åtgärder. Kr/inv	188	154	182	211	-

Utfallet för indikatorn Företagsklimat enligt ÖJ för Köpings kommun 2022 med 78 procent visar på en successiv ökning och ligger på en bra nivå jämfört med andra kommuner som visar på 75 procent. Antalet nystartade företag var färre än 2021, vilket kan ha en förklaring i de senaste årens konjunkturläge.

För att uppnå god kvalitet behövs en ständigt god beredskap för hög byggtakt i kommunen. Med detta åsyftas att ha ändamålsenlig mark som är detaljplanerad för att möjliggöra snabb byggnation om så önskas. Måluppfyllelsen är relativt god. Det finns en planreserv som möjliggör nya byggrätter för verksamheter. Ökningen av byggklar verksamhetsmark under 2023 beror på att stabiliseringsytan på Sjötullen blev färdigställd.

Avseende nettokostnad i kronor per invånare för näringslivsfrämjande åtgärder så har Köping en successiv ökning och låg 2022 på samma nivå som jämförbara kommuner.

Det här har vi gjort - Målområde

Under året har verksamhetsområdet prioriterat utvecklingsområden där behov funnits av att utveckla och förbättra för att ha en bra kvalitet. Följande målområden prioriterades:

Prioriterat område	Bedömning
Nöjda företagare	
Ökade förutsättningar för inträde till arbetsmarknaden	
Utökad dialog för kompetensförsörjning	

Verksamhetsområdet med samhällsbyggnadsförvaltning, näringslivsenhet samt social och arbetsmarknad kommer i kontakt med många företagare i sitt dagliga arbete. Företagare är en viktig intressentgrupp då företagsamhet bidrar till en levande kommun som blir attraktiv att bosätta sig i. Det är därför viktigt att företagare får en bra upplevelse i kontakt med kommunen vilket under 2023 varit ett prioriterat området.

För att företagare ska få en bra upplevelse i kontakt med kommunen har under året ett intensifierat arbete pågått för att stärka servicen gentemot företagarna. Bland annat erbjuds de LOTS-möten vid behov. LOTS-möten syftar till att stötta och underlätta för företag att etablera sig i kommunen.

Det är därför av största vikt att myndighetsutövning gentemot företagare är rättssäker och effektiv för att dels uppfylla kundens krav på snabbt beslut, dels att säkra att det som meddelas är korrekt.

Under året har befintliga fastigheter med befintliga hyresgäster och företag varit prioriterade. Arbetet har handlat om att upprätthålla standard i fastigheterna och tillskapa en bra dialog med hyresgästerna och företagarna. Detta arbete kommer att utvecklas fortsatt till att också innefatta mer proaktivt arbete.

Strategigrupp Kompetensförsörjning har etablerat utökat samarbete med kommunens HR-avdelning för att utveckla det strategiska arbetet kring kompetensförsörjning. Sedan tidigare omfattas strategigruppen av verksamhetsområdena Arbete och försörjning, Vuxenutbildningen samt kommunens näringslivsenhet. Behovet av produktionstekniker är fortsatt högt bland regionens industriföretag vuxenutbildningen samt kommunens näringslivsenhet.

Arbetsmarknadsenheten och vuxenutbildningen satte samman gemensamma insatser som kallades för "SFI-paket" för elever med låg utbildningsbakgrund samt språkliga brister. Denna insats tvingades avbrytas på grund av konsekvenserna för individerna utifrån Arbetsförmedlingens regelverk. Under året har individuella planeringar upprättats för att kombinera insatser mellan Kompetenscenter och Jobbcenter och samplanering görs i samtliga ärenden där behov finns.

Analys och slutsats

Verksamheten har utökat antalet byggrätter tillgängliga för både bostäder och olika slags verksamheter. Dessutom påvisas rimliga handläggningstider. Det har även skett framsteg i arbetet med den digitala handläggningen och servicen som underlättar för invånarna och företagarna, exempelvis har fler e-tjänster lanserats. Därtill har tillgängligheten gentemot företagare prioriterats för att stärka servicen till den gruppen. Samtidigt befinner vi oss i en tid av lågkonjunktur och där antalet konkurser ökar. Effekterna av insatta resurser finns förhoppningsvis på längre sikt.

De prioriterade områdena resulterar i att ett antal nya arbetssätt, metoder och rutiner implementerats i de olika verksamheterna. Det är svårt att nu påvisa positiva effekter av insatta resurser. På lång sikt bedöms det resultera i bättre kvalitet, mer rättssäkerhet och ett högre fokus på våra medborgare.

MEDARBETARE

Övergripande mål – Vi har engagerade medarbetare som trivs och utvecklas och ett gott ledarskap

Bedömning: I hög grad uppfyllt

Indikator/mått	2019	2020	2021	2022	2023
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex	80	-	78	78	80
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Motivationsindex	81	-	79	79	80
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Ledarskapsindex	79	-	77	77	81
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Styrningsindex	81	-	79	80	79
Sjukfrånvaro totalt bland anställda, kommun, andel (%)	6,4	8,0	7,4	8,8	8,5

Att klara kompetensförsörjningen och erbjuda Köpings kommuns verksamheter jämlika förutsättningar är stora utmaningar, vilket förutsätter ett aktivt arbete för att skapa bästa möjliga förutsättningar. För att mäta utvecklingen används nyckeltal som hållbart medarbetarengagemang (HME) från medarbetarundersökningen. Resultat från medarbetarundersökningen sjönk något de senaste åren men har under 2023 ökat till samma nivå som år 2019. Med ett HME index på 80 procent visar Köping samma nivå som andra kommuner.

Sjukfrånvaron minskar för Köpings kommun med 0,3 procentenheter under 2023.

Att ta fram fler indikatorer för att följa utvecklingen av ett gott medarbetarskap är ett utvecklingsområde. Att till exempel kunna följa utvecklingen av tillitsbaserat ledarskap kan vara ett exempel.

Det här har vi gjort - Målområde

Under året har samtliga verksamhetsområden prioriterat utvecklingsområden där behov funnits av att utveckla och förbättra för att ha en bra kvalitet. Nedan följer ett antal målområden som har varit prioriterade:

Prioriterat område	Bedömning
Förbättrad arbetsmiljö	
Tillitsbaserat förhållningssätt	
Attraktiv arbetsplats	
Säkerställa kompetensförsörjningen/personalförsörjning	
Kompetenshöjande insatser	

EKONOMI

Övergripande mål – Vi har god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans

Bedömning: Ej uppfyllt

Bedömning av god ekonomisk hushållning utgår från vad vi får för resultat i våra verksamheter. Resultaten jämförs här med egen historik samt med andra kommuner. Med ett negativt resultat för kommunkoncernen har Köping en ekonomi i obalans. Köping uppnår inte sitt finansiella mål. Den samlade bedömningen är att målet ej är uppfyllt.

Indikator/mått	2019	2020	2021	2022	2023
Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag kommun, (%)	4,5	6,8	2,7	1,4	0,3
Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag kommunkoncern, (%)	5,0	7,1	4,3	2,8	-0,1
Soliditet kommun, (%)	40,9	42,0	48,8	46,8	45,3
Verksamhetens nettokostnader enligt resultaträkningen kommun, kr/inv	60 512	62 041	67 144	70 264	74 134

Köpings kommun har endast ett finansiellt mål, nämligen att ”Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag” ska uppgå till 0,64 procent. Det målet nåddes inte då utfallet blev 0,3 procent. Övriga finansiella nyckeltal används för att jämföra och analysera hur Köping ligger till jämfört med andra kommuner.

Kommunens finansiella mål ska säkerställa en långsiktig hållbar ekonomi. Köpings kommun visar ett utfall på 0,3 procent. Utfallet för andra kommuner visar 2,4 procent. Soliditeten visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med egna medel. Utfallet för Köpings kommun på 45,3 procent kan jämföras med andra kommuner som visar 45,1 procent.

Nettokostnaden för kommunens verksamheter per invånare uppgår till 74 134 kr och ökade jämfört med tidigare år. Nettokostnaden ligger högre än andra kommuner som visar en nettokostnad på 71 290 kr per invånare.

Nettokostnaden för kommunens verksamheter per invånare ökade mer än den gör för jämförbara kommuner. Där kan en orsak vara att Köping har en högre investeringstakt än andra kommuner. Jämfört över tid har nettokostnaden ökat på grund av ökade kostnader i verksamheten, vilket också visas i kostnad per verksamhet i tabellen nedan. Resultatet för dessa indikatorer för 2023 beräknas vara tillgängliga under våren, då kommunerna årsredovisningar är beslutade och rapporterade. Denna jämförelse med andra kommuner visar därför 2022 års utfall.

Nyckeltal Kostnad verksamhet	2018	2019	2020	2021	2022
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	156 899	161 597	171 850	179 640	181 982
Kostnad grundskola F-9, hemkommun, kr/elev	103 378	109 133	116 114	120 708	122 800
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	147 917	147 270	142 689	141 120	150 196
Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+	237 423	241 225	262 926	279 520	275 830
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enl SFB, kr/inv	7 811	7 471	7 703	8 456	8 345
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	4 554	4 567	4 626	4 825	5 051
Nettokostnad fysisk o. teknisk planering, bostadsförbättringar, kr/inv	522	677	894	845	1 042
Nettokostnad väg- och järnvägsnät, parkering samt parker, kr/inv	1 224	1 411	1 312	2 070	2 528

Ekonomi i balans är en grundläggande förutsättning för att kunna leverera verksamheter med god kvalitet. Genom en stärkt och tydlig uppföljning kan nämnder och styrelser nå en god kostnadskontroll och ekonomi i balans.

För en hållbar ekonomi är det viktigt att resultaten även kommande år når upp till ett långsiktigt ekonomiskt mål som kan finansiera kommande investeringar, vilket ligger på en högre nivå än tidigare.

Det här har vi gjort - Målområde

Under året har samtliga verksamhetsområden prioriterat utvecklingsområden där behov funnits av att utveckla och förbättra för att ha en bra kvalitet. Nedan följer exempel på ett antal målområden som har varit prioriterade:

Prioriterat område	Bedömning
Säkerställd budgetprocess	
Ekonomisk hållbarhet	
Effektiv resursanvändning	
Insatser för att dämpa bidragsbehov avseende ekonomiskt bistånd	

Genom en stärkt och tydlig uppföljning kan nämnder och styrelser nå en god kostnadskontroll och ekonomi i balans.

För en hållbar ekonomi är det viktigt att resultaten även kommande år når upp till ett långsiktigt ekonomiskt mål som kan finansiera kommande investeringar, vilket ligger på en högre nivå än tidigare.

FULLMÄKTIGES SÄRSKILDA UPPDRAG

I budget 2023 beslutade kommunfullmäktige om ett antal uppdrag som tydliggjordes i budgettexten. Här görs en redovisning i sammandrag av förvaltningarnas uppföljning och återrapportering av uppdragen. En redovisning görs även för särskilda uppdrag beslutade före 2023 som inte slutredovisats tidigare.

REDOVISNING UPPDRAG 2023

UPPDRAG	ÅTERRAPPORTERING 2023
Samtliga nämnder uppdras att arbeta med effektiviseringar med 1 % inför 2024 och 2025	Samtliga nämnder har ansvar för att ta fram förslag på effektiviseringar inom sin förvaltning och sina verksamheter. Arbete med att finna besparingar och effektiviseringar pågår intensivt i hela organisationen.
En uppföljning av organisationsförändringen som genomfördes 2018 ska genomföras gällande resultat för kvalitet, ekonomi och samordning.	En uppföljning i sin helhet är ej påbörjad. En uppföljning av de delar som förändrades 2018 och som hör till kommunstyrelsens ansvarsområden kommer dock att göras i samband med den organisationsöversyn som ska göras av kommunstyrelsens förvaltning och verksamhet utifrån beslut Budget 2024. Den kommande översynen/uppföljningen berör kommunledningsförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen och VME. Uppföljning av övriga delar är ännu ej planerad, på grund av resursbrist.
En utvärdering av organisationsförändringen från 2021 Kultur och Fritid (Folkhälsa) ska genomföras gällande resultat för kvalitet, ekonomi och samordning.	Ännu ej påbörjad, då det från och med 1 januari 2024 träder i kraft ytterligare en förändring för denna verksamhet, då kultur- och fritidsförvaltningen tas bort och verksamheten införlivas i utbildningsförvaltningen. Utvärdering kan därför inte påbörjas förrän denna förändring implementerats helt och funnit sina former.
En utredning ska genomföras för att undersöka om landsbygdsskolornas kök kan tillverka och sälja matlådor till äldre i området.	Att sälja matlådor till allmänheten är komplicerat då det kräver en speciell hantering med tydliga lagkrav, maten skall kylas ner på rätt sätt för hållbarhet och säkerhet, det kräver matlådor som kan förslutas med sträckfilm så matlådan inte kontamineras, det kräver etiketter med komplett innehållsförteckning samt bäst före datum. Köket i Himmeta är inte utrustat med den utrustning som behövs för att hantera den typen av tillagning och försäljning av matlådor, vi har idag ett kök i kommunen som kan hantera det och det är Ullviköket därifrån vi idag förser Köping kommuns verksamheter med matlådor vilket även når Himmeta om behovet finns. Idag har alltså inte köket i Himmeta rätt förutsättningar att tillaga och sälja matlådor lokalt i Himmeta, och en utökning av resurser för att möjliggöra bedöms inte vara aktuellt utifrån det ekonomiska läget.

<p>Arbete ska ske för att samtliga förskolor i kommunen ska ha likvärdig pedagogisk kompetens.</p>	<p>Likvärdig pedagogisk kompetens behöver inte betyda exakt lika många förskollärare per avdelning, per barn eller per förskola. Om det är ovan som menas med likvärdig pedagogisk kompetens så har vi möjlighet att "flytta" förskollärare mellan olika förskolor då man som förskollärare är anställd i Köpings kommun. När vi gör sådana försök så har vi erfarenhet att förskollärare säger upp sig och söker andra anställningar vilket inte på något vis gynnar den pedagogiska likvärdigheten. Ett arbete gällande likvärdig pedagogisk kompetens har inletts under ledning av skolchef förskola. Under hösten har förskolans ledningsgrupp satt mål för en likvärdig förskola i Köping. Arbetet fortsätter under våren.</p>
<p>En utredning ska genomföras för att undersöka nattomsorgens organisationstillhörighet.</p>	<p>Just nu pågår en inventering i verksamheterna för att kartlägga deras behov. En utmaning finns i att hitta lokalyta som rymmer samorganisation, men frågan undersöks ur flera perspektiv.</p>
<p>Köpings kommun har högre kostnader för utbildning/skolverksamhet än jämförbara kommuner. En redovisning av skillnadernas orsaker ska tas fram.</p>	<p>Senaste uppgifterna gällande kostnader per barn/elev från Kolada (kostnader 2022) visar att Köpings kostnader är lägre än jämförbara kommuners kostnader på både grundskolan och gymnasiet och har varit det i flera år. Kostnad per barn i förskola och elev i förskoleklass är högre i Köping än i jämförbara kommuner och den främsta orsaken till det är att politiken sedan tidigare har valt att prioritera utbildning i de lägre åldrarna i de senaste budgetarna.</p>

REDOVISNING AV SÄRSKILDA UPPDRAG BESLUTADE FÖRE 2023, MEN INTE SLUTREDOVISADE

UPPDRAG	ÅTERRAPPORTERING FÖRE 2023
<p>2022: Köpings kommun anlitar ett antal konsulter för olika uppdrag. Vi vill under året få en samlad bild över verksamhetsområden och kostnader för inhyrda konsulter för 2020 och 2021.</p>	<p>Konsulter har anlåtats vid vakanta tjänster samt för olika utredningar: Planenheten 2,5 mkr (2020) och 1,2 mkr (2021). Miljöenheten 0,4 mkr (2020) och 0,4 mkr (2021) Byggenheten 2,2 mkr (2020) och 1,6 mkr (2021)</p>
<p>2021: Alla förvaltningar och bolag ska tillsammans forma och genomföra trygghetsskapande idéer och åtgärder som skapar ett långsiktigt värde för kommunens invånare, med barn och unga i fokus. Inte minst vill vi se insatser som bidrar till ökad närvaro, trivsel och förbättrade resultat i skolan.</p>	<p>Genom att samtliga verksamheter rapporterar i Embrace kan vi direkt se trender tillika problem. Genom både operativa insatser såväl som planerade långsiktiga insatser kan vi bemöta problembilden. Operativa exempel är att vi riktar resurser dit de bäst behövs. Strategiska åtgärder kan som vi nu kan redovisa vara kamerabevakning i en skolverksamhet för att återskapa en lugn arbetsmiljö för både personal och elever. Detta arbete sker kontinuerligt och väl strukturerat i stor samverkan både internt och externt för att fånga upp och ta höjd för det vi inte kan förutse. Genom aktiviteter i samverkansöverenskommelsens handlingsplan medverkar samtliga förvaltningar och bolag till att arbetet kring säkerhet och trygghet och då inte minst för</p>

	<p>barn, unga och unga vuxna fortlöper i det dagliga arbetet. Ny lagstiftning kommuner mot brott kräver att kommunen numera implementerar arbetet i linje vilket nu är gjort i hela koncernen. Faktiska åtgärder vidtas efter hand och utifrån en faktabaserad analys. Över tid har analyser exempelvis påvisat behov som att stärka skolsäkerheten där nu kriskommunikationssystemet Cosafe har implementerats som en del i arbetet. Kameraanläggningar har installerats i och utanför verksamheter där analysen påvisat ett behov. Allt arbete skall vara faktabaserat och styrkas av behovsanalyser.</p>
<p>2021: Trygghetsvandringar, där allmänheten och polisen bjuds in, ska genomföras på olika platser och minst två gånger årligen.</p>	<p>Trygghetsvandringar genomförs av säkerhetsavdelningen efter behov och av KBAB enligt handlingsplan. Nattvandringar genomförs av SAF enligt årlig planering.</p>
<p>2021: Vi vill se en fortsatt ambition och kreativitet för att tillskapa nya attraktiva bostadsområden runt om i kommunen</p>	<p>Inom ramen för utvecklingsmålet "Vi växer med ansvar" sker arbete med aktiviteten. En av dessa aktiviteter är att se över och implementera samhällsbyggnadsprocessen för att effektivisera och höja kvalitén i exploateringsprojekten. Ett nytt förslag till fördjupad översiktsplan har varit ute på samråd och är på väg mot antagande under 2024 och innebär då en uppdatering av ÖP från 2012. När den är antagen kan detta uppdrag anses avslutat.</p>
<p>2020: Ett intensifierat arbete med miljö- och klimatförbättrande insatser, i stort och smått. Till exempel källsortering i förvaltningarna, solceller på fler tak, laddplatser för elbilar, energibesparande åtgärder i fastigheter.</p>	<p>Inom ramen för utvecklingsmålet "Vi växer med ansvar" sker arbete med aktiviteten. Under året har en hållbarhetsrapport presenterats, en utbildning för politiker i Agenda 2030 har arbetats fram samt en energiplan utarbetats och beslutats politiskt.</p>
<p>2017: Samordna IT-system. Se över möjligheten att samordna och minska antalet IT-system i kommunen, gärna i samverkan med grannkommuner.</p>	<p>En systemkatalog har upprättats där alla förvaltningar och bolag har sett över sina system och uppdaterat katalogen utifrån det. Rutiner och arbetssätt har setts över för att upphandling och inköp i högre grad ska genomföras gemensamt och på helheten där det är möjligt. Att det även fortsättningsvis finns många system beror dels på avtalstider och licenser, dels på att en del äldre system måste behållas för att de används som mellanarkiv i väntan på e-arkiv, och då kan de inte avvecklas.</p>

RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Detta avsnitt innehåller en utvärdering av den kommunala koncernens ekonomiska ställning samt en analys av utvecklingen för den senaste femårsperioden för de olika verksamheterna inom koncernen och kommunen. Avsnittet innehåller även en genomgång av budgetföljsamheten, investerings- och finansieringsverksamheten, soliditet samt pensionsskuld. För att göra analysen mer informativ finns jämförelser med andra kommuner som tagits fram genom SKR:s metoder för likhetsjämförelser. Dessa har vi kallat jämförelsegruppen. Det är de kommuner som är mest lika Köping efter att invånare, skattekraft och strukturkostnader vägts ihop. De jämförelsegrupper som använts i analysen är ”liknande kommuner, övergripande” och ”lågpendlingskommun nära större stad”.

EKONOMISKA NYCKELTAL

ÅRETS RESULTAT	2019	2020	2021	2022	2023
Koncernen, Mkr	81,0	122,6	76,4	51,3	-1,6
Kommunen, Mkr	72,4	116,1	49,0	26,0	5,4

Kommunens resultat för 2023 uppgick till 5,4 miljoner, en resultatminskning med 20,6 miljoner i jämförelse med resultatet för 2022. Skatteintäkterna samt generella bidrag och utjämnung har ökat med 85,3 mkr (4,6%). Under 2023 har arbetsmarknaden varit motståndskraftig med ökad sysselsättningsgrad trots en lågkonjunktur. Den starka ökningen av lönesumman har bidragit till att skatteunderlaget för 2023 ökade mer än förväntat. Verksamheternas nettokostnader ökade med 90,6 mkr (4,9%). Ökningen förklaras till stor del av den inflationsutveckling som har varit och påverkat verksamheterna med höga kostnadsnivåer som tidigare varit obefintliga. SKR:s prisindex PKV⁶ för kommunsektorn uppgick till 5,9 procent för år 2023.

Koncernens resultat för 2023 uppgick till -1,6 mkr, ett försämrat resultat motsvarande 52,9 mkr jämfört med 2022. Inom koncernen har nettokostnaderna ökat med 6 procent. De finansiella kostnaderna har ökat med nästan 140 procent, en ökning från 25 mkr till 60 mkr mellan 2022–2023. Koncernens låneskuld från Kommuninvest har ökat med 6 procent eller 124,5 mkr. En ökning av låneskulden innebär en negativ påverkan på koncernens finansiella kostnader med nuvarande räntemarknaden.

⁶ SKR publicerar löpande ett prisindex över kommunernas kostnadsutveckling. Det är detta prisindex som används i SKR:s egna beräkningar och beskrivning av sektorns kostnadsutveckling. PKV är avsett att användas för kommunerna som underlag vid beräkningen av kostnaderna för löne- och prisutvecklingen i fasta löner och priser. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris.

NYCKELTAL	2019	2020	2021	2022	2023
Koncernens resultat i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag, %	5,0	7,1	4,3	2,8	-0,1
Kommunens resultat i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag, %	4,5	6,8	2,7	1,4	0,3

Kommunens resultat i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag har minskat med 1,1 procentenheter mellan 2022–2023, främst med anledning av att verksamhetens nettokostnader och de finansiella kostnaderna har ökat mellan åren. Nyckeltalet uppgick till 0,3 procent för år 2023. Genomsnittet för åren 2019–2022 visar ett utfall på 3,9 procent i Köping. För jämförelsegruppen ”liknande kommuner, övergripande” är genomsnittet 3,1 procent för åren 2019–2022.

Koncernens resultat i förhållande till skatteintäkter och bidrag uppgår till -0,1 procent för 2023. I jämförelse med 2022 har det minskat med 2,9 procentenheter. Främsta anledningen är ökade nettokostnader och ökade finansiella kostnader jämfört med 2022. Genomsnittet för åren 2019–2022 är 4,8 procent i Köping. Jämförelsegruppen ”liknande kommuner, övergripande” har ett genomsnitt motsvarande 4,1 procent för åren 2019–2022.

INTÄKTS- OCH KOSTNADSANALYS Koncernen	2019	2020	2021	2022	2023
Verksamheten intäkter, Mkr	790,7	915,9	1 027,5	1 015,8	1 045,3
Förändring, %	-13,4	15,8	12,2	-1,1	2,9
Varav riktade statsbidrag	156,6	168,6	138,4	157,5	133,2
Verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar, Mkr	2 339,2	2 492,5	2 726,7	2 788,6	2 925,0
Förändring, %	-2,6	6,6	9,4	2,3	4,9
Verksamhetens nettokostnad, Mkr	1 548,5	1 576,6	1 699,2	1 772,8	1 879,7
Förändring, %	4,0	1,8	7,8	4,3	6,0
Skatteintäkter och statsbidrag, Mkr	1 627,1	1 702,8	1 782,4	1 836,5	1 921,9
Förändring, %	3,5	4,7	4,7	3,0	4,7
Varav generella statsbidrag och utjämnings	406,3	495,5	534,2	539,7	564,6
Finansnetto, Mkr	2,4	-3,6	-6,8	-12,4	-43,8

Verksamhetens intäkter har ökat med nästan 2,9 procent.

Nettokostnaderna har ökat med 6,0 procent. Enligt SKR har pris- och löneuppräkningsindex (PKV) ökat med 5,9 procent i fasta priser för 2023, vilket förklarar främsta anledningen till de ökade nettokostnaderna.

Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med 4,7 procent eller 85,4 miljoner kronor mellan 2022–2023. Arbetsmarknaden har varit motståndskraftig under större

delen av 2023 trots en lågkonjunktur. Sysselsättningsgraden har ökat 2023 jämfört med 2022 och därmed de arbetade timmarna som ligger till grund för ökad lönesumma.

Finansnettot har ökat mellan 2022 och 2023 med 31,4 miljoner kronor, vilket förklaras av de ökade finansiella kostnaderna för pensionsavsättningar och ökade räntekostnader för lån hos Kommuninvest.

NYCKELTAL	2019	2020	2021	2022	2023
Nettokostnadsandel exklusive finansnetto %	97,5	95,0	98,4	99,9	100,2
Nettokostnadsandel inklusive finansnetto %	95,6	93,3	97,3	98,6	99,7
Finansnettoandel %	2,0	1,9	1,2	1,4	0,5
Årlig förändring nettokostnader %	3,4	2,0	8,4	4,6	4,9
Årlig förändring skatter, generella bidrag och utjämning %	3,5	4,7	4,7	3,0	4,6
Årlig förändring skatteintäkter, bidrag, utjämning och finansnetto %	3,1	4,5	4,0	3,2	3,8

Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna, generella statsbidrag och finansnetto visar hur stor del av skatteintäkterna som används i den löpande verksamheten. Nyckeltalet visar om det finns balans mellan intäkter och kostnader. För att klara en god ekonomisk hushållning bör nettokostnadsandelen ligga omkring 97–98 procent. Köpings kommun uppfyller inte kriterierna för bokslut 2023.

För kommunen uppgick nettokostnadsandelen **exklusive** finansnetto till 100,2 procent år 2023, en försämring med 0,3 procentenheter jämfört med 2022 (99,9 procent). Förändringen förklaras av att nettokostnaderna ökade med 4,9 procent medan skatteintäkter, generella statsbidrag och ersättning för utjämningsystemet ökade med 4,6 procent. Genomsnittet för åren 2019–2022 uppgår till 97,7 procent. Genomsnittet för jämförelsegruppen ”liknande kommuner, övergripande” samma period uppgår till 97,9 procent.

Nettokostnadsandelen **inklusive** finansnetto uppgår till 99,7 procent för år 2023. I förhållande till 2022 har det försämrats med 1,1 procentenheter, vilket också förklaras av ökade nettokostnader mellan åren. Finansnettoandelen har minskat med 0,9 procentenheter, ett resultat av främst ökade finansiella kostnader. De finansiella kostnaderna har ökat med drygt 16 miljoner kronor mellan 2022–2023 till följd av ökade räntekostnader för pensioner och lån hos Kommuninvest.

Finansnettoandelen har ett genomsnittligt värde motsvarande 1,6 procent för åren 2019–2022 i Köping. Jämförelsegruppen ”liknande kommuner, övergripande” har för motsvarande period ett genomsnittligt värde på 0,9 procent.

Skatteintäkter, generella statsbidrag, ersättning för utjämningsystemet och finansnetto har ökat med totalt 3,8 procent jämfört med 2022. Den genomsnittliga förändringen har varit omkring 4,0 procent de senaste åren sedan 2019.

BUDGETFÖLJSAMHET

Budgetavvikelse kommunen, mkr	Avvikelse 2019	Avvikelse 2020	Avvikelse 2021	Avvikelse 2022	Avvikelse 2023
Kommunfullmäktige	-0,6	0,6	0,3	0,2	-0,3
Kommunstyrelsen	1,2	5,2	-10,2	-15,0	-20,2
Kultur och fritidsnämnd	1,1	0,2	-0,3	-0,8	-2,7
Vård och omsorgsnämnd	-2,0	15,4	-2,4	-4,1	-20,8
Samhällsbyggnadsnämnd	0,7	0,5	3,3	2,4	0,6
Utbildningsnämnd	0,7	8,8	12,5	20,0	3,8
Social och arbetsmarknadsnämnd	0,3	1,0	0,9	0,1	2,9
Valnämnd	0,3	0,0	0,0	-0,1	0,0
Gemensam överförmyndarnämnd	-0,3	0,2	0,4	0,3	0,6
Summa nämnder	1,4	31,9	4,5	3,0	-35,9
Finansförvaltningen	60,8	71,7	35,9	9,8	29,3
Summa kommunen	62,2	103,6	40,4	12,7	-6,6

Kommunkoncernen har ingen koncernbudget, därför koncentreras avsnittet på den kommunala verksamheten.

En väsentlig förutsättning för att nå en ekonomi i balans är att budgeten följs. En viktig del i styrning och kontroll av ekonomin är de uppföljningar som görs under året.

Budgetföljsamhet är därmed ett mått på kommunens finansiella kontroll.

Budgetavvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt för en god budgetföljsamhet. En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens nämnder klarar av att bedriva verksamhet inom tilldelade budgetramar.

Nämndernas totala budgetavvikelse uppgår till -35,9 mkr vilket motsvarar -1,9 procent av deras tilldelade budget och därmed anses budgetföljsamheten **inte** vara tillräckligt god.

Däremot finns skillnader emellan de olika nämnderna. De större budgetavvikelserna sammanfattas kortfattat enligt följande (se avsnitt ”driftredovisning” för ytterligare kommentarer):

- Vård och omsorgsnämndens underskott återfinns främst inom äldreomsorgen där bemanningskostnaderna sticker i väg med anledning av svårigheten att anpassa bemanningen utifrån verksamhetens behov, fortsatt hög sjukfrånvaro samt brukare med stora omvårdnadsbehov.
- Kommunstyrelsens negativa avvikelse är inom mark och fastighet och kommunledningsförvaltningen. Avvikelsen förklaras av ökade kostnader för drift och underhåll av kommunens fastigheter, ökade kostnader för energi och VA, ökade personalkostnader, hyreskostnader, kostnader för friskvårdsbidrag och företagshälsovård men även utrangeringar.

Budgetavvikelsen inom finansförvaltningen uppgår till 29,3 mkr vilket motsvarar 1,6 procent. Budgetföljsamheten anses därmed **inte** vara tillräckligt god inom finanserna. Den positiva avvikelsen förklaras främst av att skatteintäkterna faller ut högre än budgeterat.

PROGNOSSÄKERHET

Koncern, mkr	Delår 2023	Bokslut 2023	Förändring/ omsättning
Köpings kommun	-5,7	5,4	0,5%
Kungsörs Grus AB	3,7	7,5	8%
Köpings Bostads AB	10,1	6,9	-1%
KBAB Service AB	0,3	2,7	4%
Köpings Kabel-TV AB	3,6	5,1	3%
Mälarhamnar AB	-11,8	-10,5	1%
Västra Mälardalens Energi och Miljö AB	9,2	4,1	-1%
Västra Mälardalens kommunalförbund	0,3	-2,0	-2%
Räddningstjänsten Mälardalen	0,6	4,8	2%

Ett annat mått på kommunens finansiella kontroll är prognossäkerheten. En god prognossäkerhet innebär att kommunkoncernen har goda förutsättningar att anpassa sig till förändrade förutsättningar under året. Detta nyckeltal mäter resultatet vid årets slut minus det prognosticerade resultatet vid delårsbokslutet i augusti dividerat med den totala kostnadsomslutningen vid årets slut. En prognosavvikelse omkring 1 procent av kostnadsomslutningen innebär en god prognossäkerhet. För kommunen är förändringen mellan augusti och december 11,1 mkr eller 0,5 procent av den totala kostnadsomslutningen, vilket tyder på en god prognossäkerhet. Sett till bolagen varierar utfallet för prognossäkerheten där Kungsörs grus AB uppvisar det sämsta värdet där förklaringen är att det är svårt att förutspå försäljningen av grus.

Kommun, mkr	Delår 2023	Bokslut 2023	Förändring/ omsättning
Kommunfullmäktige	3,9	3,9	0%
Kommunstyrelsen	249,9	279,6	-8%
Kultur och fritidsnämnd	58,0	61,4	-4%
Vård och omsorgsnämnd	642,7	653,1	-1%
Samhällsbyggnadsnämnd	31,5	31,5	0%
Utbildningsnämnd	700,7	694,7	1%
Social och arbetsmarknadsnämnd	187,2	186,0	0%
Valnämnd	0,0	0,0	0%
Gemensam överförmyndarnämnd	3,8	3,5	3%
Finansförvaltning	-1871,9	-1919,0	9%

Sett till nämndernas samlade prognossäkerhet har denna **inte** varit tillräckligt god, en förändring på -36,0 mkr eller -1,4 procent. Kommunstyrelsen som nämnd samt kultur och fritidsnämnden sticker ut med dåliga nivåer på prognossäkerhet. Inom finansförvaltningen finns den största avvikelsen med en prognossäkerhet på 9 procent. Differensen förklaras främst på uppdaterad skatteunderlagsprognos från SKR samt den positiva differensen i arbetsgivaravgifter som föll ut lägre än väntat.

KONCERNENS INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET

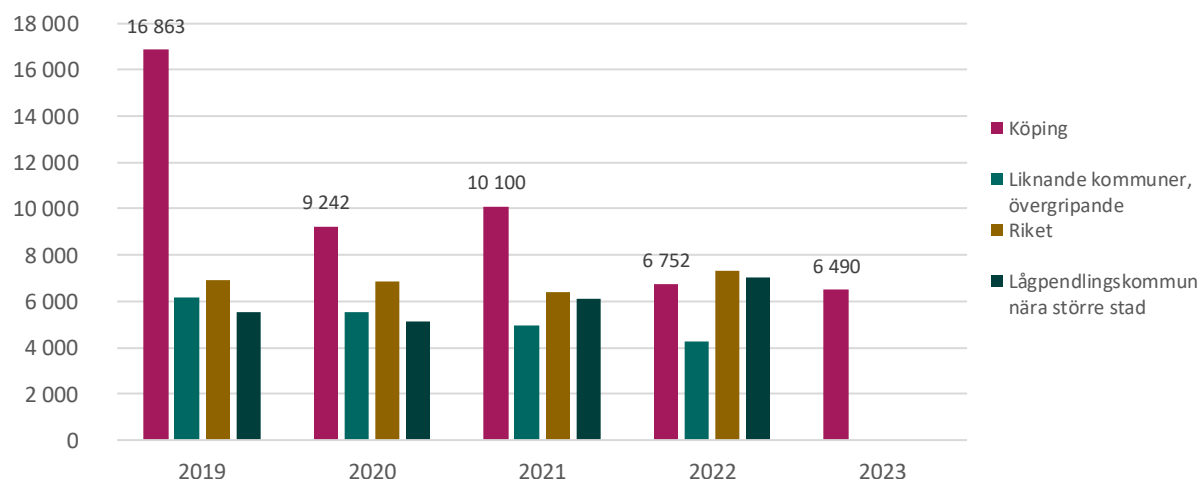
KONCERN	2019	2020	2021	2022	2023
Investeringar, Mkr	539,5	433,4	450,5	380,8	453,5
Förändring, %	58,6	-19,7	3,9	-15,5	19,1
Långfristig skuld, Mkr	1 828,8	1 803,9	1 845,3	1 894,4	1 981,6
Förändring, %	14,3	-1,4	2,3	2,7	4,6

KOMMUN	2019	2020	2021	2022	2023
Investeringar, Mkr	442,2	248,4	277,8	176,8	168,6
Förändring, %	115,4	-43,8	11,8	-36,4	-4,6
Långfristig skuld, Mkr	732,3	698,7	454,8	610,9	660,5
Förändring, %	37,4	-4,6	-34,9	34,3	8,1

Koncernens **nettoinvesteringar** uppgick till 453,5 mkr 2023, vilket är en ökning med 19,1 mkr jämfört med 2022. I genomsnitt har den kommunala koncernen investerat för 451,5 mkr per år de senaste fem åren. Kommunen har stått för 37 procent av investeringarna 2023. År 2022 stod kommunen för 46 procent av investeringarna.

Kommunens nettoinvesteringar per invånare var 6 490 kr år 2023, genomsnittet för perioden 2019 till 2023 var 9 889 kr per invånare. För att jämföra med liknade kommuner utgår vi från 2022 då det inte finns uppgifter för 2023 ännu att tillgå.

Nettoinvesteringar, totalt kommun, kr/invånare

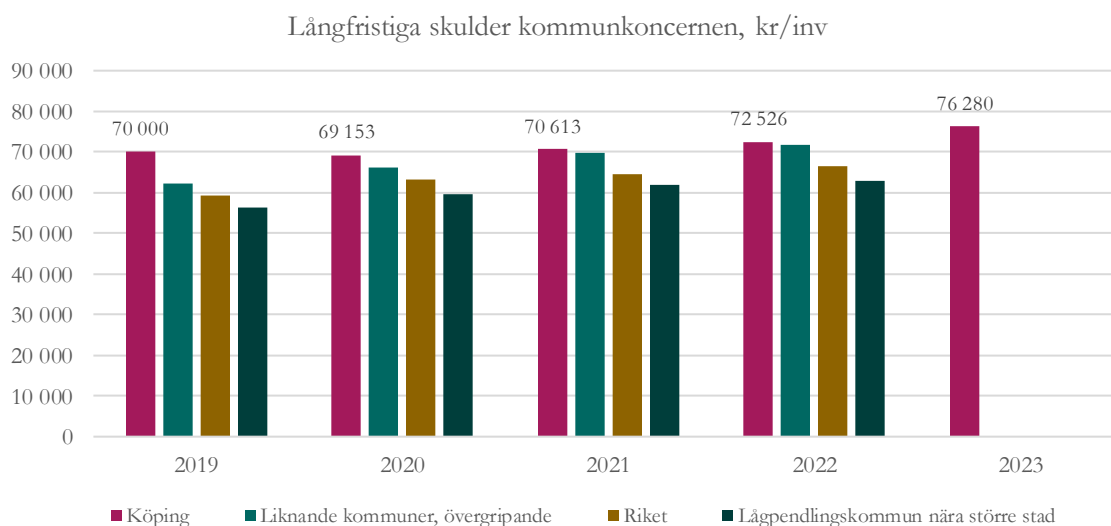

Köpings kommuns nettoinvesteringar ligger högre än båda jämförelsegrupperna och riket under hela perioden 2019–2021. År 2022 ligger kommunen i paritet med jämförelsegruppen ”lågpendlingskommun nära större stad” och riket.

De **långfristiga skulderna** för koncernen har ökat med 87,2 mkr 2023 jämfört med 2022. Kommunen står för 33 procent av de långfristiga skulderna. Kommunens långfristiga skulder har ökat från 2022 till 2023, vilket beror på nyupptagna lån.

Kommunkoncernens långfristiga skuld per invånare var 76 280 kr år 2023, genomsnittet för perioden 2019–2023 var 71 714 kr per invånare. Vid jämförelse med liknande kommuner och riket utgår vi från 2022.

Köpings kommunkoncerns långfristiga skuld per invånare ligger högre än både riket och jämförelsegrupperna. Den långfristiga skulden per invånare i kommunkoncernen har åren 2019–2021 legat på omkring samma nivå. Från år 2022 skedde ett trendbrott med en ökning i jämförelse med tidigare år. Mellan 2022–2023 har den långfristiga skulden per invånare ökat med 3 754 kr.

SJÄLVFINANSIERINGSGRAD					
INVESTERINGAR	2019	2020	2021	2022	2023
Självfinansieringsgrad, Koncern, %	45,4	61,7	53,7	59,8	39,6
Självfinansieringsgrad, Kommun, %	28,9	66,1	39,6	52,4	43,0

Självfinansieringsgraden kan beskrivas som den del av nettoinvesteringarna som kan finansieras via årets resultat och avskrivningar. Sett över perioden 2019–2023 är genomsnittet för koncernen 52,0 procent och för kommunen 46,0 procent. Självfinansieringsgraden har minskat för både kommunen och koncernen till följd av lägre resultat 2023 jämfört med 2022.

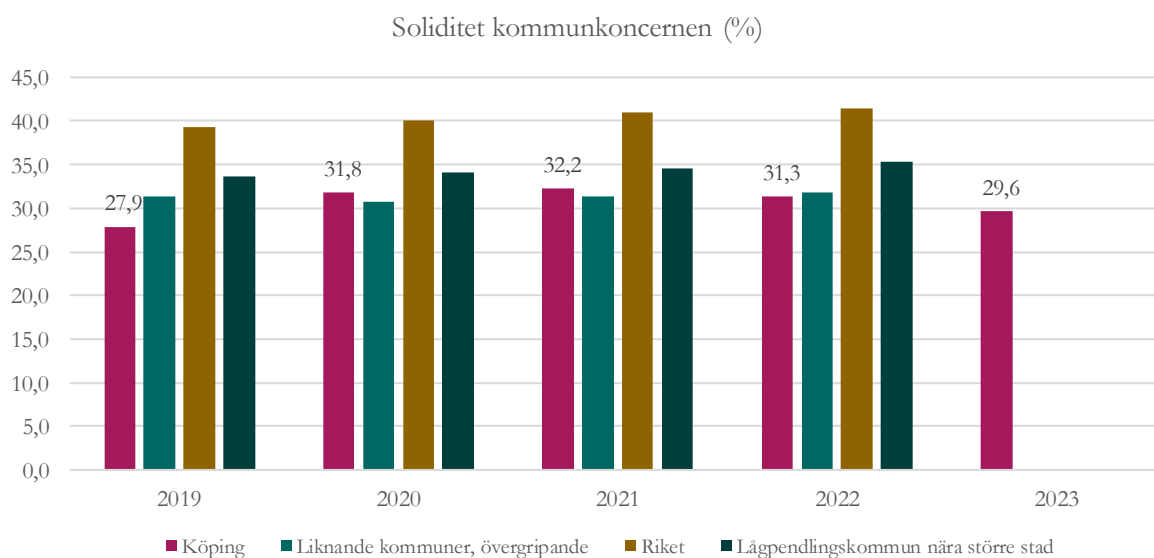
SOLIDITET

SOLIDITET	2019	2020	2021	2022	2023
Koncernen, % (exkl. pensionsförpliktelser)	28,0	31,9	32,2	31,3	29,6
Kommunen, % (exkl. pensionsförpliktelser)	40,9	42,0	48,8	46,8	45,3
Koncernen, % (inkl. pensionsförpliktelser)	12,7	17,9	19,4	21,0	19,6
Kommunen, % (inkl. pensionsförpliktelser)	16,8	20,9	26,0	28,2	27,1

Soliditeten är ett mått på det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet. Den visar hur stor del av tillgångarna som har finansierats med eget kapital. De faktorer som påverkar soliditeten är årets resultat och hur tillgångar och skulder förändrats. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsättning har kommunen. När man tittar på soliditetsmättet är det den långsiktiga trenden som är mer intressant än enskilda år. Soliditetsmättet kan även inkludera pensionsförpliktelser som är äldre än 1998 och ligger utanför balansräkningen. Att koncernen har lägre soliditet än kommunen beror på att lånefinansieringen av investeringar är vanligare i andra branscher exempelvis bostadsbranschen.

Soliditeten för både koncernen och kommunen visar de senaste åren en nedåtgående trend, då skuldsättningen har ökat. Räknas pensionsförpliktelserna in så är soliditeten relativt oförändrad. Det beror på att den ökade skuldsättningen pareras med att ansvarsförbindelsen för pensioner äldre än 1998 succesivt sjunker genom utbetalningar. Ökningen mellan 2021 och 2022 beror på den delinlösen kommunen gjorde av ansvarsförbindelsen under 2022.

I jämförelse med liknande kommuner och riket ser vi att Köpings kommunkoncern under 2022 hade soliditet i samma nivå som liknande kommuner, men att soliditeten var väsentligt lägre i jämförelse med riket. Soliditeten för liknade kommunkoncerner var 2022 31,8 procent och soliditeten för riket var 41,4 procent.

PENSIONSSKULD

PENSIONSSKULD	2019	2020	2021	2022	2023
Pensionsförpliktelser, avsättning inklusive särskild löneskatt	138,2	150,7	179,0	181,8	228,1
Pensionsförpliktelser, ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	579,9	559,9	538,7	468,2	476,6
Pensionsförpliktelser som tryggats i pensionsförsäkring	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	0,0
Total pensionsskuld	717,9	710,4	717,5	649,8	704,7
Förändring, %	0,6	-1,0	1,1	-9,4	8,4

Pensionsförpliktelser innebär en juridiskt bindande utfästelse till anställda och förtroendevalda att efter anställningens slut betala ersättning i form av pension. Kommunens totala pensionsskuld för 2023 uppgår till 704,7 Mkr. Minskningen mellan 2022 och 2021 är 67,7 Mkr eller 9,4 procent, vilket beror på en delinlösen av skulden som ligger som ansvarsförbindelse. Ökningen mellan 2023 och 2022 beror på den höga inflationen som har påverkat basbeloppet. Av prognosen från KPA framgår att ansvarsförbindelsen kommer att öka under 2024 för att sedan minska och beräknas 2028 vara 413 Mkr. Avsättningarna beräknas öka med 89 Mkr till 2028.

BALANSKRAVSRESULTAT

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt år uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation.

Kommunen uppfyller det lagstadgade balanskravet för 2023 med ett balanskravsresultat på 3,5 Mkr före reservering av medel till resultatutjämningsreserven. Kommunen har därmed levt upp till balanskravet samtliga år sedan lagens införande år 2000. Reservering av årets resultat kommer att ske mot resultatutjämningsreserven.

	2019	2020	2021	2022	2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	72,4	116,1	49,0	26,0	5,4
Reducering av samtliga realisationsvinster	-0,1	-0,2	-0,5	0,0	-1,9
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	72,3	115,9	48,5	26,0	3,5
Reservering av medel till resultatutjämningsreserven	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,5
Användning av medel från resultatutjämningsreserven	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Balanskravsresultat	72,3	115,9	48,5	26,0	0,0
Synnerliga skäl att inte återställa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justerat balanskravsresultat	72,3	115,9	48,5	26,0	0,0

Utmärkande för årets balanskravsutredning är att:

- Det finns inte något historiskt underskott att återställa.
- Resultatet innehåller realisationsvinster om 1,9 mkr.
- Resultatet innehåller inte några realisationsförluster.
- Resultatutjämningsreserven har inte utnyttjats under räkenskapsåret.
- Resultatutjämningsreserven uppgår 2023-12-31 till 29,5 Mkr och ytterligare 3,5 Mkr beräknas avsättas till reserven.

KOMMUNENS RIKTLINJER

Kommunen förfogar över en resultatutjämningsreserv (RUR) som efter kommunfullmäktiges beslut kan nyttjas under lågkonjunktur. Enligt kommunallagen 11 kap. 14§ får resultatutjämningsreserven (RUR) användas för att utjämna intäkterna över en konjunkturcykel. Avsikten med regelverket är att disponering från RUR får ske för att täcka underskottet som uppstår till följd av en lågkonjunktur, för att tillfälligt kunna dämpa effekterna och få tid till anpassning.

Kommunfullmäktige har i ”riktlinjer för god ekonomisk hushållning” beslutat om hur regelverket ska tillämpas i kommunen. Revidering av riktlinjen beslutades av Kommunfullmäktige i december 2023. Revideringen avser förutsättningarna för disponering av medel ur resultatutjämningsreserven. I sammandrag innebär det reviderade regelverket att disponering kan göras då följande förutsättningar är uppfyllda:

- När förändringen av årets skatteunderlag för riket understiger utvecklingen av det tioåriga genomsnittet av skatteunderlaget enligt SKR:s beräkningar.
- Balanskravsresultatet (årets resultat efter justeringar) är negativt.

Om dessa två kriterier är uppfyllda får medel från RUR användas för att uppnå ett nollresultat.

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

HR-arbetet i Köpings kommun ska styra och stödja verksamheterna att uppnå de koncerngemensamma utvecklingsmålen likväl som hur vi uppfyller våra olika grunduppdrag.

Arbetet med arbetsmiljö- och kompetensförsörjningsfrågorna samt arbetsgivarvarumärket får en större betydelse då både interna och externa faktorer påverkar hur kommunkoncernen uppfattas. Det interna arbetet är en lika viktig del av hur vi uppfattas som arbetsgivare som möjlig etableringsort för näringsidkare, som hur vi marknadsför oss externt. Att se kopplingen mellan en god ekonomisk hushållning tillsammans med en god arbetsplats för personalen i syfte att verka för våra brukares och kommuninvånarens bästa är en del av vårt gemensamma arbete.

TILLSVIDAREANSTÄLLDA

I kommunens förvaltningar var det i december 2023 (2022) 2511 (2447) personer anställda. I Köpings kommunkoncerns bolag var det i december 2023 (2022) 249 (254) personer anställda. Dessa fördelade sig enligt nedan.

PERSONALSAMMANSÄTTNING

TILLSVIDAREANSTÄLLDA	Tillsvidare- anställda årsarbetare 2023	Förändring jämfört med 2022	Tillsvidare- anställda personer 2023	Förändring jämfört med 2022
Kommunledningsförvaltningen	45,34	-10	54	-4
Kultur- och fritidsförvaltningen	53,77	-8	68	-5
Utbildningsförvaltningen	1063	+14	1075	+5
Vård- och omsorgsförvaltningen	1047	+76	1098	+74
Social- och arbetsmarknads- förvaltningen	171	-5	173	-5
Samhällsbyggnadsförvaltningen	43	-1	43	-1
VME	97	+2	97	+2
KBAB (Inkl. KTV)	-	-	152	-7
Mälarhamnar AB	61	+2	60	-3

Under 2023 har en ökning av antalet tillsvidareanställda skett inom Köpings kommun samt VME AB. Ökningen inom vård- och omsorgsförvaltningen kan till stor del förklaras med att de medarbetare som hade företräde enligt LAS⁷ tillsvidareanställdes under oktober månad. Detta innebär bland annat att behov av timavlönade vikarier minskar.

⁷ Lag om anställningsskydd

FÖRDELNING KÖN	Kvinnor 2023	Kvinnor 2022	Män 2023	Män 2022
Köpings kommun	79,1%	77,3%	20,8%	22,7%
VME	32,7%	32,6%	67,3%	67,4%
KBAB	61%	58%	39%	42%
Köpings Kabel-TV	11%	-	89%	-
Mälärhamnar AB	15%	20%	85%	80%

FÖRDELNINGEN I ÅLDERSINTERVALLER AV TILLSVIDAREANSTÄLLDA

2023 (2022)	20-29	30-39	40-49	50-59	60-99
Köpings kommun	12% (11)	25% (25)	24% (23)	28% (29)	12% (12)
VME	5 % (6)	18 % (21)	30 % (33)	28 % (24)	16 % (16)
KBAB	5 % (5)	21 % (22)	22 % (25)	32 % (36)	19 % (12)
Köpings Kabel-TV	0 % (-)	33 % (-)	33 % (-)	22 % (-)	11 % (-)
Mälärhamnar AB	18 % (17)	30 % (28)	18 % (17)	25 % (24)	12 % (12)

Medelåldern i Köpings kommun är 44,8 år (44,8), för KBAB 48 år (47), KTV 46 år (-), VME 46,8 år (46,3) och Mälärhamnar 43 år (44).

HELTIDSRESAN

Heltidsresan utgår från centralt kollektivavtal och projektiden förlängdes mellan parterna och pågår numer fram till år 2024. Det är ett partsgemensamt arbete mellan framför allt arbetsgivare och Kommunal. Under 2023 har det stora arbetet skett inom vård- och omsorgsförvaltningen som leds av ledningsgrupp och projektledare med stöd från HR.

Fördelning förvaltningar och bolag	2023	2022	2023	2022
Heltid/Deltid	100%	100%	Deltid	Deltid
Kommunlednings-förvaltningen	98,2%	98,3%	1,8%	1,7%
Kultur- och fritids-förvaltningen	67,7%	69,9%	2,3%	30,1%
Utbildningsförvaltningen	96%	96,1%	4,0%	3,9%
Vård- och omsorgs-förvaltningen	76,7%	71,3%	23,3%	28,7%
Social- och arbetsmarknads-förvaltningen	93,6%	96,1%	6,4%	3,9%
Samhällsbyggnads-förvaltningen	95,3%	95,5%	4,7%	4,5%
VME	99%	97,9%	1%	2,1%
KBAB	96,1%	95,5%	3,9%	4,5%
Köpings Kabel-TV	-	-	-	-

REKRYTERING OCH KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Köpings kommunkoncern som arbetsgivare får det allt svårare att hitta sökanden med de kvalifikationer som krävs för de vakanta tjänsterna vilket bidrar till att de så kallade omtagen av rekryteringsprocesser ökar samt att vi behöver hyra in konsulter.

Arbetet utifrån den kompetensförsörjningsstrategi som togs politiskt år 2021 för Köpings kommunkoncern har fortsatt med förankring i den kompetensförsörjningsplan som togs år 2022. Strategin och planen ska leda oss i arbetet för att lyckas nå målen till år 2027. Planen består av en handlingsplan med aktiviteter för vad vi som arbetsgivare behöver lägga resurser på för att nå vår strategi år 2027. Aktiviteterna är fördelade utifrån de tre identifierade utvecklingsområdena i strategin; *Fler arbeta mer*, *Arbeta smartare* och *Attraktiv arbetsgivare*.

Utvecklingsområdet *Fler arbeta mer* inkluderar även att äldre medarbetare att orka och vilja arbeta längre. I dokumentet anvisningar för pension och omställning finns möjlighet för äldre arbetstagare att gå ned i arbetstid med bibehållen pensionsavsättning. Som arbetsgivare behöver vi även öka möjligheten till kompetensöverföring från erfarna medarbetare vilket detta ger oss ökade förutsättningar att göra. Under 2023 har siffran ökat från 6 till 19 personer från olika förvaltningar och bolag. En vinn - vinn situation för medarbetare och arbetsgivare och en god förutsättning för att öka attraktiviteten som arbetsgivare och därmed fylla en del av utvecklingsområde *Attraktiv arbetsgivare*.

Våren 2022 fick personalavdelningen uppdraget att ansvara för **rekrytering av semestervikarier** till vård- och omsorgsförvaltningen. Över 300 personer anställdes inför ordinarie personals semester under sommaren 2023. År 2023 var sista omgången personalavdelningen centralt ansvarade för processen som nu ska fortgå år 2024 i vård- och omsorgsförvaltningens egen regi.

TILLIT

Det fortsatta arbetet med att lägga en grund och utveckla ett tillitsbaserat förhållningssätt och arbetssätt för ledning och styrning samt medarbetarskap har fortgått under året. Louise Bringselius och Igor Ardoris lade tidigare grunden för tankesätt och arbetsmetodik.

En varumärkesplattform arbetades fram efter det att kvalitetspolicyn med tillhörande ledord (3I) upphört att gälla. För att få följsamhet till varumärkesplattformen fick arbetet med Tillitsbaserat förhållningssätt göra ett uppehåll för att arbetet med att förnya aktuella styrdokument skulle stå i samklang med detta.

En ny Policy för Medarbetarskap, Chef-och ledarskap har tagits av Kommunfullmäktige. Tillhörande anvisningar kring hur arbetet formas finns att tillgå. Vidare har en reviderad lönepolicy arbetats fram och tas politiskt under början av 2024. Här finns också tillhörande anvisningar för arbetet framåt i organisationen. Även mallen för medarbetarsamtal har reviderats efter inhämtande av synpunkter från verksamheterna. Under kommande år är avsikten att inkludera medarbetarna på ett djupare plan. Ett arbetsmaterial/utbildningsmaterial har tagits fram och kommer att implementeras i organisationen.

ARBETSRÄTT

I oktober 2023 började tillämpningen av de nya reglerna för dygnsvila att gälla, dessa hade förhandlats centralt mellan SKR och de fackliga parterna. Bakgrunden till detta var att EU hotat att stämma Sverige inför EU-domstolen för att ej ha tillämpat EU:s arbetstidsdirektiv fullt ut.

SJUKFRÅNVARO

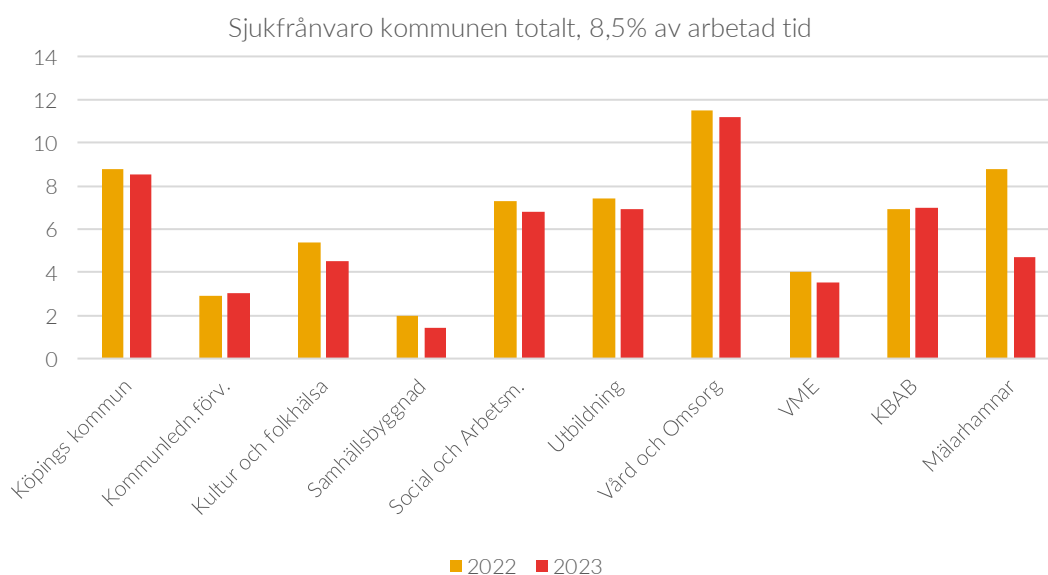
För att nå målen i kompetensförsörjningsstrategin, blir låga och hållbara sjuktal tillsammans med en god arbetsmiljö, viktiga faktorer för att få fler att arbeta mer och att bidra till att Köpings kommun uppfattas som en attraktiv arbetsgivare.

Sjukfrånvaron minskar för Köpings kommun med 0,3 procentenheter, till 8,5 procent, under 2023. Inom kommunen minskar sjuktalen inom samtliga förvaltningar utom för Kommunledningsförvaltningen där en liten ökning med 0,1 procentenheter ses. För de kommunala bolagen redovisar både Västra Mälardalens Energi och Miljö och Mälärhamnar AB lägre sjuktal för 2023 medan Köpings Bostad AB har en ökning med 0,1 procentenheter. Sjukfrånvaron för Köpings Kabel TV redovisas inte med anledning av att antalet anställda uppgår till färre än 10, enligt lagen (1997:614) om obligatorisk redovisning om sjukfrånvaro.

För Köpings kommun ökar den längre sjukfrånvaron med 4,6 procentenheter under året. Det innebär att 37,6 procent av den totala sjukfrånvaron på 8,5 procent för Köpings kommun utgörs av sjukfrånvaro som pågått 60 dagar eller mer.

För samtliga förvaltningar ökar den längre sjukfrånvaron under året utom för Kultur och Fritid och Kommunledningsförvaltningen. Inom Kommunledningsförvaltningen minskar den längre sjukfrånvaron med hela 17,4 procentenheter. Statistiken påverkas mer vid sjukfrånvaro i förvaltningar med färre medarbetare (Kommunledningsförvaltningen har ca 50 medarbetare) än i förvaltningar med många medarbetare.

Den sjukstatistik som redovisas i årsredovisningen hämtas från Köpings kommuns personalsystem Personec.

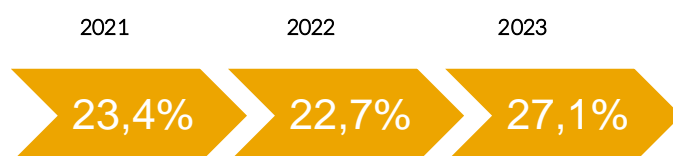
I den redovisade sjukfrånvaron, av arbetad tid, för Köpings kommun totalt ingår förvaltningarna. Sjukfrånvaro för förvaltningar och bolagen; Västra Mälardalens Energi och Miljö (VME), Köpings Bostad AB (KBAB) där KBAB Service ingår och Mälarhamnar AB, redovisas var för sig. Sjuktalet för Köpings kommun korrigerat från föregående årsredovisning från 11,5 procent för år 2022 till 8,8 procent.

Under året har en upphandling av företagshälsövård genomförts där kommunkoncernen tecknat avtal med en ny leverantör av företagshälsövård, Feelgood AB. Företagshälsövarlden och Personalavdelningen har ett nära samarbete i att arbeta fram en strategi med aktiviteter till stöd för chefer och medarbetare att sänka sjuktalet både på kort och lång sikt inom kommunkoncernen.

FRISKNÄRVARO

Andel medarbetare utan sjukfrånvaro under året har ökat med 4,4 procentenheter inom Köpings kommun. Frisknärvaren för kommunen uppgår därmed till 27,1 procent för år 2023. Frisknärvaren beräknar andel medarbetare som inte har haft någon sjukdag under året. För Västra Mälardalens Energi och Miljö har frisknärvaren ökat med 14,2 procentenheter till 40,4 procent för 2023. För Köpings Bostad AB och Mälarhamnar AB saknas redovisning av frisknärvaren.

ANDEL TILLSVIDAREANSTÄLLDA MEDARBETARE, KÖPINGS KOMMUN, SOM INTE HAFT NÅGON SJUKFRÅNVARO UNDER ÅRET

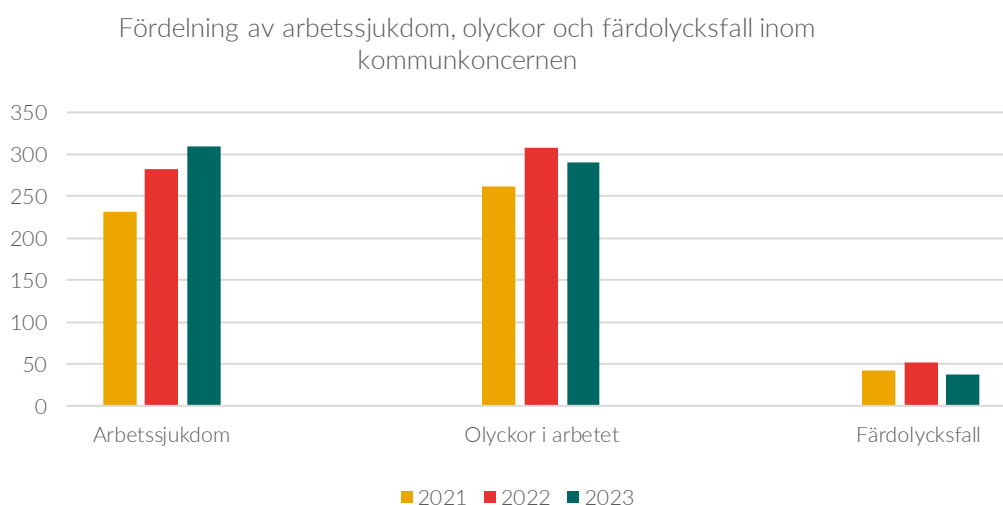

ARBETSSKADOR

Under 2023 har 909 anmälningar om tillbud anmälts inom Köpings kommun vilket är en ökning med 105 anmälningar i jämförelse med året innan. Tillbud definieras som en oönskad händelse som hade kunnat leda till ohälsa eller skada. Då tillbud ger en möjlighet att utreda och åtgärda händelser för att förhindra eller minimera att arbetsskador inträffar är många tillbudsanmälningar positivt och uppmuntras i verksamheterna.

Dock har även arbetsskadorna ökat under 2023 med 99 anmälningar till totalt 713 inom Köpings kommun. Arbetsskada är ett samlat begrepp för olycksfall i arbetet, olycksfall vid färd till eller från arbetet (färdolyckor) och sjukdom eller annan ohälsa som uppkommit i arbetet.

För både Västra Mälardalens Energi och Miljö och Mälarhamnar AB har tillbudsanmälningarna ökat under året till 30 anmälningar var för respektive bolag. Hos Köpings Bostads AB (inklusive KBAB service) har 8 tillbud anmälts vilket är samma antal som året innan. Köpings Kabel TV redovisar inga tillbud eller arbetsskador.

Diagrammet visar att anmälningar av arbetssjukdom (sjukdom eller annan ohälsa i arbetet) ökar inom kommunkoncernen under året medan olyckor i arbetet och färdolycksfall minskar under samma period. I redovisningen av kommunkoncernens arbetsskador ingår Köpings kommun, Västra Mälardalens Energi och Miljö och Köpings Bostad AB (inklusive KBAB Service). Mälarhamnar AB redovisar ett lägre antal anmälda olyckor i arbetet från 32 olyckor 2022 till 18 olyckor för 2023. Antalet färdolyckor uppgår till 2 under året.

De händelser som främst ligger till grund för arbetsskada inom koncernen är ”skadad av person - även oavsiktligt” samt ”psykisk överbelastning”.

I våra två största förvaltningar, Utbildningsförvaltningen och Vård- och Omsorgsförvaltningen, kan vi se att det inom Utbildningsförvaltningen främst är händelsen ”skadad av person – även oavsiktligt” som föranleder anmälningar om arbetsskada. Inom Vård- och Omsorgsförvaltningen är det främst ”psykisk överbelastning” som ligger till grund för anmälan om arbetsskada.

Köpings kommun har ett mål för avslut av anmälningar om tillbud och arbetsskador. För tillbud är målet att 90 procent av anmälningarna avslutas inom 3 månader och för arbetsskador att 90 procent avslutas inom 2 månader. På kommunnivå når vi inte målet. Under året avslutades 67 procent av arbetsskadorna och 76 procent av tillbudena inom Köpings kommun. För Västra Mälardalens Energi och Miljö avslutades 83 procent av anmälda tillbud och 56 procent av anmälda arbetsskador. För Köpings Bostads AB och Mälarhamnar AB finns ingen sådan redovisning. Genom att utreda de händelser som ligger till grund för en anmälan, sätta in åtgärder när så behövs samt följa upp åtgärderna innan ett avslut av händelsen finns möjlighet att både hantera den aktuella händelsen samt minimera att fler liknande händelser inträffar.

PULSMÄTNING

Under hösten 2023 följde Köpings kommunkoncern upp pulsmätningen från våren 2022, för att se om resultaten för frågor om ”hållbart medarbetarengagemang” (HME) och ”arbetsrelaterad utmattning” förändrats. Inom kommunkoncernen svarade 75 procent av cirka 3000 tillsvidareanställda och visstidsanställda medarbetare på enkäten.

Hållbart medarbetarengagemang (HME) är frågor som Sveriges kommuner och regioner

tillhandahåller. Begreppet medarbetarengagemang används för att beskriva medarbetarnas motivation och förutsättningar att göra sitt bästa för organisationen.

Medarbetarengagemang bedöms vara en av de viktigaste förutsättningarna för en organisation att nå goda resultat.

Höstens pulsmätning visar att kommunkoncernen har ett högt resultat för hållbart medarbetarengagemang för de enskilda områdena; motivation, ledarskap och styrning. Resultatet har även ökat något i jämförelse med pulsmätningen 2022.

Västra Mälardalens Energi och Miljö, Köpings Bostads AB (inklusive Köpings service), Köpings Kabel TV, Köpings kommun totalt och förvaltningarna inom kommunen har samtliga ett totalindex som visar på bra förutsättningar för medarbetarengagemang.

Området arbetsrelaterad utmattning i höstens pulsmätning visar ett något försämrat resultat för kommunkoncernen i jämförelse med 2022. Även Köpings kommun och förvaltningarna inom kommunen har fortsatta höga resultat för den arbetsrelaterade utmattningen. Resultatet behöver hanteras med åtgärder för att förbättra förutsättningarna för ett bra mående i arbetet. Bättre resultat inom den arbetsrelaterade utmattningen torde bidra till minskade ohälsotal samt medföra minskade prestationstapp inom arbetsgrupper.

FRISKVÅRD

Köpings kommun erbjuder alla anställda, tillsvidare, visstid och timavlönade, friskvårdsbidrag med 1500 kr per år när man arbetar under hela året eller som timavlönad har arbetat 800 timmar under kalenderåret. Vid arbete viss del av året utgår friskvårdsbidraget i förhållande till den arbetade tiden.

Sedan friskvårdsbidraget infördes 2019 har andel medarbetare som nyttjar friskvårdsbidraget ökat för varje år förutom år 2022 då vi såg en minskning. Under 2023 ser vi en markant ökning och en uppgång till 84,9 procent.

Inom bolagen har VME AB den högsta nyttjandegraden där 94,7 procent av medarbetarna har nyttjat friskvårdsbidraget. I KBAB är det 55 procent av medarbetarna som nyttjat friskvårdsbidraget och motsvarande siffra i KVT är 56 procent.

Mälarhamnar AB har en nyttjandegrad på 62 procent. Vid Mälarhamnar AB uppgår friskvårdsbidraget till 3500 kr per medarbetare.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Här beskrivs den förväntade utvecklingen för kommunen ur flera aspekter. Underlaget för kommunens finansiella plan för de närmaste tre åren redovisas med SKR:s prognos för skatteunderlagsutvecklingen. Här finns också beskrivningar av befolkningsutveckling, arbetsmarknad och bostadsmarknad samt övriga framtidsfrågor som är strategiskt viktiga för kommunen och koncernen.

EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR KOMMUNEN

Ekonomi präglas generellt av det osäkra läget gällande pris- och ränteutvecklingen. Konjunkturs utveckling, befolkningsutvecklingen och arbetsmarknadens utveckling påverkar skatteintäkterna framåt. Det nominella skatteunderlaget ökar över planperioden, men de ökade kostnaderna till följd av inflationen minskar den reala skatteunderlagsprognosen. Kommunens kommande planperiod 2024–2026 utgår ifrån SKR:s budgetförutsättningar.

Den 20 september presenterade regeringen sin budgetproposition för 2024 och en tydlig inriktning är att bekämpa inflationen samt stötta hushållen och välfärden. Sammantaget tillför regeringen ett tillskott på 16 miljarder kronor till välfärden.

Den 14 december presenterade SKR den nya skatteunderlagsprognosen⁸, vilket visar att hushållens konsumtion och bostadsinvesteringar kommer att ta längre tid på sig att återhämta sig jämfört med tidigare prognoser presenterat av SKR. Sammantaget bedöms BNP-tillväxten 2024 och 2025 bli lägre jämfört med tidigare prognoser från SKR. Den inbromsning av arbetsmarknaden som har skett under andra halvåret 2023 syns främst i minskat antal arbetade timmar vilket påverkar utvecklingen 2024 och därmed skatteunderlaget.

Kommunen har över tid haft en budget i balans med intäkterna överskridande kostnaderna vilket utifrån mycket tuffa omständigheter inte kan uppnås för det kommande året. I samband med beslut om budget 2024 har samtliga nämnder fått ett effektiviseringskrav. Det handlar om ett totalt sparbeting på 30,4 miljoner kronor vilket motsvarar 1,74 procent av nettokostnaderna. Trots effektiviseringar uppgår kommunens budgeterade ekonomiska resultatet för år 2024 till -47,4 miljoner kronor, vilket motsvarar ett resultatmål på -2,4 procent som andel av skatteintäkter och statsbidrag. Resultatmålet över tid behöver uppnå en positiv nivå som möjliggör framtida investeringar och genererar en god ekonomisk hushållning. I samband med budget 2024 antog Kommunfullmäktige ytterligare ett finansiellt mål; soliditet. Soliditet är ett mått på en kommuns långsiktiga finansiella utrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansieras med skattemedel och avgifter. För Köping ska soliditeten motsvara minst 45 procent i genomsnitt över en 5-årsperiod.

KONJUNKTURLÄGET

Efter några år med pandemi fanns en förhoppning om att kommuner och regioner skulle få möjlighet att hantera effekterna av covid-19 pandemin samt utifrån en relativt stark

---

⁸ www.skr.se, cirkulär 23:56

ekonomisk ställning förbereda sig för betydligt tuffare år ekonomiskt och demografiskt sett. Krig i Europa och ökade geopolitiska spänningar i Mellanöstern skapar osäkerhet om energipriser, livsmedelspriser och fraktpriser framöver.

Svensk ekonomi befinner sig i en lågkonjunktur med ett negativt BNP-gap⁹ 2023–2025. Hushållens konsumtion 2024 väntas växa svagare än ett historiskt genomsnitt 2000–2022. Resursutnyttjandet i ekonomin är lågt. Den svenska ekonomin prognosticeras nå konjunkturell balans år 2026 då BNP-gapet bedöms vara noll.

Utvecklingen i omvärlden har en stor påverkan på den svenska ekonomin. Sverige har en öppen ekonomi och flera olika faktorer kan medföra att den ekonomiska utvecklingen blir antingen starkare eller svagare framöver. Inflationen har minskat under hela 2023 och förväntas fortsätta sjunka under 2024. Prognosen från både Regeringen och SKR visar att först 2025 förväntas KPIF-inflationen minska till omkring 2,0 procent. Hushållens konsumtion ökar i takt med sänkta räntor och stigande sysselsättning, där konsumtionen bedöms öka i en hög takt först 2025.

I den senaste penningpolitiska rapporten från november 2023 meddelade Riksbanken att penningpolitiken kommer att behöva vara åtstramande en relativt lång period för att inflationen ska falla tillbaka och stabiliseras nära målet på 2 procent. Riksbanken prognosticerar styrräntan till 4,1 procent i slutet av 2024 och 3,87 procent i slutet av 2025. Aktiviteten i svensk ekonomi har dämpats och inflationen har sjunkit påtagligt. I februari 2024 beslutade Riksbanken att låta styrräntan vara kvar oförändrad på 4,0 procent. Riksbanken meddelade även att styrräntan troligen kan sänkas tidigare än vad som indikerades i prognosen november 2023. Om utsikterna för inflationen fortsätter att vara gynnsamma kan styrräntan komma att sänkas redan under första halvåret 2024.

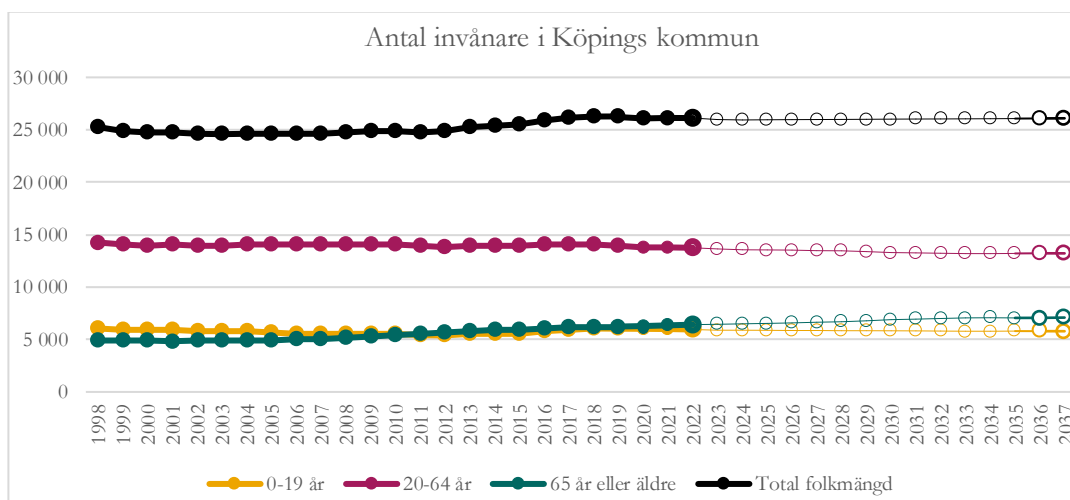
BEFOLKNINGSUTVECKLING OCH DEMOGRAFI

Statistiska Centralbyrån (SCB) presenterar i sina statistiknyheter att Sveriges befolkning i slutet av 2023 var 10 551 700 personer. Under året ökade befolkningen med 30 200 personer eller motsvarande 0,3 procent vilket var den lägsta befolkningsökningen på 22 år. Folkmängden minskade i 193 av landets 290 kommuner. Den låga befolkningsökningen beror på ett minskat barnafödande, ett lägre antal invandringar samt ett högre antal utvandringar. Utvandringen ökade med 45 procent 2023 jämfört med 2022. Det lägre barnafödandet gör att många kommuner kommer att få minskande kullar i förskola och skola de kommande åren. Därmed minskar också behovet av personal och lokaler inom dessa områden, och det blir viktigt att se över behovet av sina investeringsplaner de kommande åren.

Kommunernas kostnadsutveckling följer de demografiska behovsökningarna. De närmaste åren förväntas behovsökningar på 0,6 procent årligen. Som nämnt tidigare i denna rapport är den inom äldreomsorgen behovet ökar och inom förskola samt grundskolan som behovet minskar kommande år. Antalet barn i förskoleåldern väntas minska i nio av tio kommuner fram till år 2027. I åldersgruppen 6–15 år väntas en minskning i mer än hälften av Sveriges kommunerna.

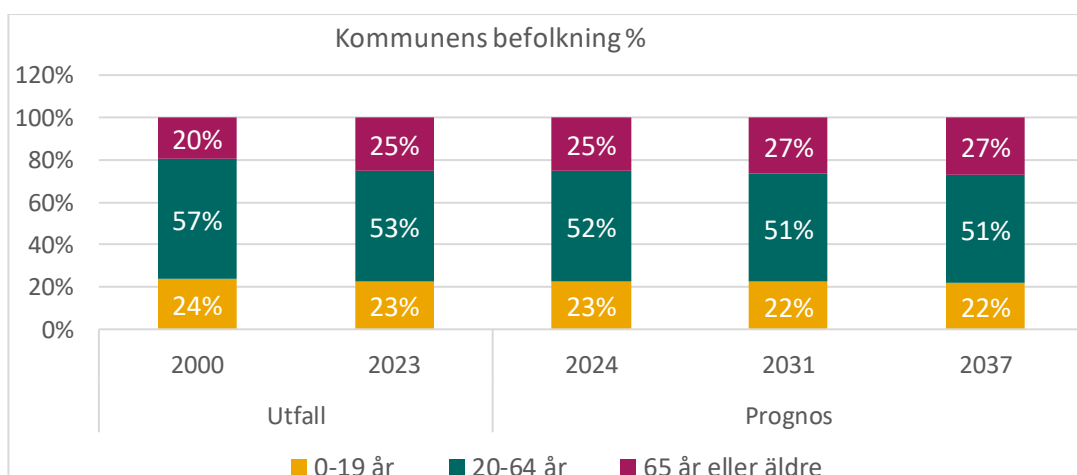
---

⁹ Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP

Folkmängden i Köping förväntas öka väldigt marginellt och år 2037 prognosticeras den till knappt 26 100 invånare, vilket är en ökning med 119 invånare (knappt 0,5 procent) i jämförelse med 2023. Prognosen framåt är en mycket låg tillväxttakt med några få individer per år.

Den låga befolkningstillväxten i Köping under prognosperioden förklaras främst av att gruppen barn och unga samt de i arbetsför ålder inte förväntas öka. I och med att antalet barn och unga inte förväntas öka är det av stor vikt att följa utvecklingsbehovet av skolor och förskolor, samt bemanningen i dessa verksamheter. I åldersgruppen 65 år och äldre, främst 80 år och äldre, förväntas däremot en ökning under prognosperioden, och är de som kommer att stå för de beräknade kostnadsökningarna under prognosperioden. Försörjningskvoten kommer att öka under prognosperioden och år 2037 förväntas den för Köping uppgå till 0,97; att jämföra med 0,90 år 2023.

ARBETSLÖSHET OCH ARBETSMARKNAD

Arbetsmarknaden har varit motståndskraftig, men börjar ge vika när varslen och arbetslösheten ökar. Anställningsplanerna har försvagats under hösten 2023. Sysselsättningstillväxten bedöms vara svag under 2024 för att successivt öka blygsamt under

2025. Arbetslösheten ökar i slutet av 2023 och fortsätter öka under 2024. Resursutnyttjandet på arbetsmarknaden blir lägre de kommande åren och arbetsmarknadsgapet¹⁰ är negativt 2023–2025. Först år 2026 prognosticeras arbetsmarknadsgapet att nå balans.

Nationellt prognosticeras Arbetsförmedlingen arbetslösheten till 6,6 procent för helåret 2024 och 2025. Arbetslösheten bland gruppen unga vuxna prognosticeras till 7,9 procent för helåret 2024 och till 7,7 procent år 2025.

I Västmanland prognosticeras arbetslösheten i genomsnitt till 7,8 procent för år 2024 och till 7,7 procent för år 2025.

I takt med att arbetslösheten ökar under prognosperioden bedöms en ökning av långtidsarbetslösheten. I slutet av 2025 bedöms långtidsarbetslösheten ha ökat till en nivå högre än före pandemin. Ökningen bedöms ske främst hos de med en svag konkurrensförmåga, exempelvis personer med kort utbildning. Utmaningarna är särskilt stora för de som varit utan arbete i två år eller mer. För att motverka ett ökat inflöde i långtidsarbetslöshet är det viktigt att sätta in rätt insats i rätt tid.

Lågkonjunkturen ökar de strukturella problemen och obalanser på arbetsmarknaden riskerar att öka under de kommande åren. De som redan tidigare hade svårt att etablera sig på arbetsmarknaden får det nu ännu svårare när lågkonjunkturen fördjupas. Den enskilt viktigaste faktorn för att varaktigt etablera sig på den svenska arbetsmarknaden är utbildning. Det är därför av stor vikt att underlätta och motivera fler till utbildning som leder till arbete.

På sikt kommer det att finnas en stor efterfrågan på utbildad arbetskraft, oavsett vilket konjunkturläge som råder. Detta drivs bland annat på av en förändrad demografi med en växande äldre befolkning. Det medför ett stort behov av arbetskraft inom välfärdstjänster som exempelvis inom vård och omsorg. Samtidigt bidrar den fortsatta strukturomvandlingen till att det även framöver kommer att finnas ett behov av kompetenser inom bland annat IT och teknik. För att minska obalanserna på arbetsmarknaden framöver behöver tillgången på efterfrågade kompetenser öka. Regeringens satsning på fler utbildningsplatser inom vuxenutbildning, folkhögskola samt universitet och högskola är strategiskt viktig för att underlätta kompetensförsörjningen på sikt. Detta skapar bättre förutsättningar för fler arbetslösa att vidareutbilda sig,

MARK

Rådande lågkonjunktur och den för många ansträngda ekonomiska situationen väntas medföra att efterfrågan på bostadsmark och verksamhetsmark blir låg. Det senaste årets inbromsning kan dock ha skapat ett uppdämt behov vilket kan innebära att en vändning kan komma snabbt när styrräntan börjar sjunka. Förhoppning är att efterfrågan på mark kan komma att öka under 2024.

Generellt är planläggning av attraktiv mark för boende och verksamheter är en viktig fråga för kommunen. För att locka nya människor att välja att bosätta sig i Köpings

---

¹⁰ Skillnaden mellan faktiskt och potentiellt arbetade timmar

kommun behövs ett bra utbud av bostäder och tomter för nybyggnad som uppfattas som attraktiva.

BOSTADSMARKNAD

Med hänsyn till den demografiska utvecklingen med en allt äldre befolkning inom kommunen och ökad efterfråga på tillgängliga bostäder, ligger planerna för nybyggnation av trygghetsbostäder inom Tunadal fast. Kommunen har också ett behov av olika typer av specialbostäder och under året har ett nytt LSS boende inom området Skoftesta byggts och beräknad inflyttning är april 2024. Boendet kommer att innehålla sex lägenheter med tillhörande gemensamma ytor samt ytor för personal.

Att erbjuda fler tillgängliga lägenheter kommer att ligga i fokus de närmaste åren. Arbetet med det stora underhållsprogrammet vilket innebär stamreovering av ytterligare omkring 200 lägenheter kommer att fortgå de kommande åren. I samband med stamreoveringarna sker också viss tillgänglighetsanpassning i lägenheterna, exempelvis breddade dörrar.

UTBILDNING

Stärkt rätt till förskola innebär förhoppningsvis fler barn i förskolan. På så vis kommer förutsättningarna för att klara av grundskola och gymnasieskolan öka för de barn som tidigare inte har gått i förskola. Det pågår ett kontinuerligt arbete med att identifiera och erbjuda förskoleplatser till de barn som inte är inskrivna i förskolan.

Köpings kommun har under en längre tid kämpat med en låg måluppfyllelse i matematik. Fokus har varit att analysera varför resultatet ser ut som det gör och nästa steg är att vidta åtgärder i syfte att stärka måluppfyllelsen i matematik. En ökad måluppfyllelse i matematik kommer att innebära en ökad gymnasiebehörighet och högre andel elever som klarar gymnasieexamen.

VUXENUTBILDNING

Riksdagen har fattat beslut om ändringar i skollagen som innebär att arbetsmarknadens behov ska få betydelse vid planering och dimensionering av vissa utbildningar inom gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning. Ändringarna ska öka tillgängligt utbud och underlätta ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden samt förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv. Förändringarna träder i kraft 2025.

Från och med halvårsskiftet 2025 kommer ämnesbetyg att ersätta kursbetyg på gymnasial nivå. Förändringen innebär att ett ämne delas upp i olika nivåer och att en elev kan förbättra ämnesbetyg för varje nivå. Syftet är att ge elever bättre förutsättningar för fördjupat lärande över tid samt att ge lärare bättre planeringsförutsättningar.

INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG

Individ- och familjeomsorg förväntas få ett alltmer omfattande uppdrag för att motverka och bryta en negativ samhällsutveckling avseende våld och kriminalitet. Regeringens direktiv och uppdrag till statliga utredningar och lagförslag pekar mot ett ökat

socialtjänstansvar både i brottsförebyggande arbete, i vård och behandlingsinsatser men även för påföljder som konsekvens av brott bland barn och unga. Samtidigt med dessa direktiv som tyder på ett utökat ansvar i enskilda ärenden, införs en ny socialtjänstlag under de närmaste åren. Enligt förslagen ska den kommunala socialtjänsten utvecklas till en mer erbjudande och öppen verksamhet som har fokus på förebyggande arbete och tidiga insatser.

Under hösten påbörjades i länet ett genomgripande arbete i syfte att anpassa hälso- och sjukvårdens respektive kommuners beroendevårdsverksamheter till ny lagstiftning. Den nya så kallade "samsjuklighetslagen" innebär stora förändringar avseende ansvaret för missbruks- och beroendevård. Anpassningen ska vara fullföljd till dess att lagändringarna träder i kraft 2026.

VÅRD- OCH OMSORG

De demografiska utmaningarna kräver nya strategier för hur vård- och omsorgsverksamhet ska bedrivas de kommande åren för att klara personalförsörjningen. Fortsatta satsningar på användningen av välfärdsteknik och digitalisering är nödvändig för att kunna möta utmaningen. Digitalisering främjar dels möjligheten till en mer flexibel bemanning, dels kommer det att vara möjligt att öka delaktigheten och självständigheten hos brukarna.

En avgörande faktor för att kunna genomföra sitt grunduppdrag inom vård- och omsorgsområdet är tillgången till särskilda boendeplatser inom både SoL¹¹-lagstiftningen och LSS¹²-lagstiftningen. De kommande åren förväntas andelen brukare i behov av särskilt boende öka, och då särskilt personer med kognitiv svikt och sjukdom. När brist på särskilt boende uppstår kommer dessa personer att uppta en korttidsplats i väntan på eget särskilt boende. Detta medför ett hårt tryck på korttidsverksamheten och bedömningen är även att kostnader för externa placeringar ökar. Icke verkställda beslut kan även resultera i sanktionsavgifter från Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

FOLKHÄLSA

Det rådande världsläget och dess effekter på det ekonomiska läget med en hög inflation, stigande räntor och ökade priser på bland annat energi och livsmedel kan komma påverka folkhälsoutvecklingen negativt – framför allt inom de grupper som har ekonomiska svårigheter. De som redan lever under utsatta förhållanden har fått det ännu tuffare och skillnader i påverkan på livsvillkor och levnadsförhållanden riskerar att öka ojämlikheterna i hälsa ännu mer. Dessa utmaningar behöver mötas tillsammans, och det behöver ske samverka både internt över förvaltningsgränserna och externt med andra aktörer som Regionen och näringslivet.

---

¹¹ Socialtjänstlag

¹² Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade

INFRASTRUKTUR

Flera utredningar och projekt som rör infrastrukturen i och omkring Köping pågår och ett fortsatt behov av att allokera resurser finns även för framtiden:

- Nya områden för bostäder och näringsverksamhet.
- Renovering av hamnområdet och muddringen av leden så att större fartyg kan lägga till i Köpings hamn.
- E18 motorväg mellan Köping och Västerås.
- Gemensamt cykelnät mellan KAK-kommunerna och utbyggnad cykelväg till Munktorp.
- Utredning av solcellspark.

Det finns en önskan på både nationell nivå såväl som på EU-nivån att det sker en förflyttning för godstrafiken från väg till sjö. Sjöfarten är klimatsmart, kapacitetssmart och trafiksäkerhetssmart. Mälarpjektet handlar om att öka både kapaciteten och säkerhetsmarginalerna i inlandssjöfarten, samt att synliggöra Mälarsjöfarten som en del i det europeiska transportsystemet. Hjulstabron är en viktig del för en säkrare Mälarsjöfart för större lastfartyg, och idag är passagen för smal för att kunna erbjuda samma marginaler som den övriga farleden. På kort sikt (1–5 år) bedöms inte Hjulstabron påverka projektet, men för den långsiktiga utvecklingen när det byts ut till större fartygstyper kommer Hjulstabron att behöva färdigställas. Fram till år 2050 kommer sjötransporter att genomgå en förändring av tonnage.

RÄKENSKAPER

RESULTATRÄKNING

	Not	Kommunkoncern		Kommun	
		2023	2022	2023	2022
Verksamhetens intäkter	3	1 045,3	1 015,8	436,3	435,1
Verksamhetens kostnader	4	- 2 744,0	-2 612,2	-2 295,1	-2 203,7
Avskrivningar	5	-181,0	-176,4	-67,1	-66,7
Verksamhetens nettokostnader		-1 879,7	-1 772,8	-1 925,9	-1 835,3
Skatteintäkter	6	1 357,3	1296,8	1 357,3	1296,8
Generella statsbidrag och utjämning	7	564,6	539,7	564,6	539,7
Verksamhetens resultat		42,2	63,7	-4,0	1,2
Finansiella intäkter	8	16,0	12,6	35,0	34,1
Finansiella kostnader	9	-59,8	-25,0	-25,6	-9,3
Resultat efter finansiella poster		-1,6	51,3	5,4	26,0
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		-1,6	51,3	5,4	26,0

KASSAFLÖDESANALYS

	Not	Kommunkoncern		Kommun	
		2023	2022	2023	2022
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		-1,6	51,3	5,4	26,0
Justering för ej likviditetspåverkande poster	10	203,4	190,0	129,2	-405,4
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		201,8	241,3	134,6	104,2
Ökning/minskning av periodiserade anslutn avg/bidrag		6,0	0,0	0,0	0,0
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-23,5	-31,6	-25,3	-30,9
Ökning/minskning förråd och exploateringsfastigheter		-2,9	-6,7	-1,8	-2,8
Ökning/minskning kortfristiga skulder		109,7	-7,7	-8,8	-24,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten		291,1	195,3	98,7	45,9
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0,0	-0,9	0,0	0,0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-457,8	-390,9	-172,3	-176,8
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		4,9	2,9	1,9	0,0
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i kommunkoncernföretag		0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av kommunkoncernföretag		0,0	0,0	0,0	0,0
Förvärv av finansiella tillgångar		-2,5	-0,1	-2,6	-0,1
Avyttring av finansiella tillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		- 455,4	-389	-173,0	-176,9
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån		166,1	231,8	50,0	150,0
Amortering av låneskulder		-32,8	-20,0	0,0	0,0
Amortering av skulder för finansiell leasing		-3,3	-2,6	-3,3	-2,6
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		130,0	209,2	46,7	147,4
Bidrag till infrastruktur					
Utbetalning av bidrag till infrastruktur		0,0	0,0	0,0	0,0
Årets kassaflöde		-34,3	15,5	-27,6	16,4
Likvida medel vid årets början		154,0	138,5	139,5	123,1
Likvida medel vid årets slut		119,7	154,0	111,9	139,5

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR	Not	Kommunkoncern		Kommun	
		2023	2022	2023	2022
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	11	1,6	1,8	0,3	0,0
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	12	3 207,6	3 087,4	1 816,1	1 735,3
Maskiner och inventarier	13	923,9	786,9	58,5	50,3
Finansiella anläggningstillgångar	14	176,5	179,7	379,9	377,4
Summa anläggningstillgångar		4 309,6	4 055,8	2 254,8	2 163,0
Bidrag till infrastruktur	15	0,0	0,0	0,0	0,0
Omsättningstillgångar					
Förråd med mera	16	25,6	22,6	15,0	13,2
Fordringar	17	304,8	281,4	227,7	202,4
Kortfristiga placeringar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank	18	119,7	154,0	111,9	139,5
Summa omsättningstillgångar		450,1	458,0	354,6	355,1
Summa tillgångar		4 759,7	4 513,8	2 609,4	2 518,1

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Eget kapital	19				
Årets resultat		-1,6	51,3	5,4	26,0
Resultatutjämningsreserv		29,5	29,5	29,5	29,5
Övrigt eget kapital		1 384,8	1 333,5	1 147,6	1 121,9
Summa eget kapital		1 409,8	1 414,3	1 182,5	1 177,4
Avsättningar	20				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		270,3	212,3	228,1	181,8
Andra avsättningar		78,5	83,0	11,6	12,4
Summa avsättningar		348,8	295,3	239,7	194,2
Skulder					
Långfristiga skulder	21	1 981,6	1 894,4	660,5	611,0
Kortfristiga skulder	22	1 019,5	909,8	526,7	535,5
Summa skulder		3 001,1	2 804,2	1 187,2	1 146,5
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		4 759,7	4 513,8	2 609,4	2 518,1

PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER

Panter och därmed jämförliga säkerheter	23				
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	24	476,6	468,2	476,6	468,2
Borgen och andra förpliktelser	25	22,3	29,9	1 664,5	1 557,8

NOTER

STRUKTUR PÅ NOTER

Not 1	Redovisningsprinciper
Not 2	Uppskattningar och bedömningar
Not 3-9	Noter till resultaträkningen
Not 10	Noter till kassaflödesanalysen
Not 11-25	Noter till balansräkningen
Not 26	Leasing
Not 27	Upplysning om upprättade särredovisningar
Not 28	Upplysningar om kostnader för redovisningsrevision
Not 29	Koncerninterna förhållanden

NOT 1 – REDOVISNINGSPRINCIPER

GOD REDOVISNINGSSSED

I redovisningen har lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) följts och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning tillämpats. Avvikelse förekommer dock vad gäller leasing, se vidare avsnitt Leasing.

KOMMUNKONCERN OCH SAMMANSTÄLLDA RÄKENSKAPER

Inför 2021 bildades Köping Rådhus AB, kommunens aktier i Köpings Bostads AB 30,9 Mkr och Västra Mälardalens Energi och Miljö AB 148,3 Mkr såldes till bolaget för bokförda värden.

Från 1 januari 2021 ingår kommunen i ett gemensamt kommunalförbund för räddningstjänstverksamhet då Räddningstjänsten Mälardalen (RTMD) bildades. Medlemskommunerna är Västerås, Hallstahammar, Surahammar, Arboga, Kungsör och Köping. Andelsavgiften var 5,2 Mkr.

Mälarenergi Elnät AB och Vafab Miljö Kommunalförbund ingår inte i de sammanställda räkenskaperna då kommunens ägarandel i dessa koncernföretag understiger 20 procent som är den procentsats som kommunen definierat som betydande inflytande för att ett bolag ska ingå. Dessutom görs bedömningen att dessa koncernföretag inte är av särskild betydelse för kommunens ekonomi eller verksamhet.

Ett bolag kan ändå anses vara ett kommunalt koncernföretag om det har särskild betydelse för kommunens verksamhet och ekonomi. Företag som samägs med annan kommun och vars verksamhet är en kommunal angelägenhet, ska anses ha särskild betydelse för kommunens verksamhet. Skäl för att RTMD bedömts vara ett koncernföretag är att räddningstjänsten tidigare år var en del av VMKF och att det därför skulle föranleda bristande jämförbarhet mellan åren om den exkluderades, samt att räddningstjänst är en kommunal angelägenhet som inte går att avyttra till skillnad mot elnät.

BOLAG	ÄGARANDEL, %
Köping Rådhus AB	100,0
Köpings Bostads AB (KBAB)	
KBAB Service AB (KBAB-S)	

Köpings Kabel-TV AB (KTV)	
Västra Mälardalens Energi & Miljö AB (VME)	
Mälårhamnar AB	45,0
Kungsörs Grus AB	25,0
Västra Mälardalens Kommunalförbund (VMKF)	56,0
Räddningstjänsten Mälardalen (RTMD)	11,0
Mälarenergi Elnät AB	14,7
Vafab Miljö Kommunalförbund	8,2

PERIODISERING

Periodisering görs för att ge en rättvisande bild av regionens resultat och finansiella ställning för den aktuella perioden. Det innebär att utgifter kostnadsförs det år då förbrukning skett och inkomster har genererats. Eventuella avvikelser kommenteras under respektive rubrik.

INTÄKTER

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2. Differensen mellan slutlig taxering och redovisad skatteintäkt föregående år redovisas som en justeringspost.

Utjämningsystemet

Skatteverkets beräkningar för utjämningsystemet var felaktig för 2022. Köpings kommun redovisade därmed för lite intäkter med 281 tkr. Information om beräkningsfelet kom först den 1 februari 2023 varför det var för sent att justera redovisningen. Intäkten har därför redovisats under 2023.

Statsbidrag

Specialdestinerade/riktade statsbidrag redovisas i resultaträkningen tillsammans med övriga verksamhetsanknutna intäkter. Periodisering sker i normalfallet utifrån rekommendation RKR R2.

Statsbidrag från staten utan villkor redovisas i resultaträkningen under posten Generella statsbidrag och utjämnning.

Utdelning

Utdelning från koncernföretag redovisas under det räkenskapsår då beslut om utdelning har fattats på bolagsstämma.

KOSTNADER

Avskrivningar

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandetiden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet. Avskrivning ska påbörjas månaden efter investeringen är slutförd. För tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Korttidsinventarier med en nyttjandetid på max 3 år och inventarier av mindre värde, max ett halvt prisbasbelopp kostnadsförs direkt.

Hyres- och leasingavtal

Finansiella leasingavtal avser fordon med en avtalstid som överstiger tre år. Hyresavtal avseende fastigheter redovisas som operationell leasing. En översyn pågår av hyresavtal gällande fastigheter och vissa avtal kan komma att bedömas som finansiell leasing, arbetet beräknas slutföras under 2024.

VÄRDERINGS- OCH OMRÄKNINGSPRINCIPER AV TILLGÅNGAR OCH SKULDER

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Immateriella anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärde minus avskrivning samt eventuell nedskrivning och skrivs av linjärt. Förvärvade immateriella tillgång skrivs av under avtalstiden, i normalfallet 3–5 år.

Materiella anläggningstillgångar upptas till anskaffningsvärde minus avskrivningar och eventuell nedskrivning. Avskrivning sker linjärt för de anläggningstillgångar som är utsatta för värdeminskning. Komponentredovisning tillämpas för byggnader och tekniska anläggningar vilket innebär att avskrivningar görs separat för komponenter där skillnaden i förbrukning bedömts vara väsentlig. I anskaffningsvärdet ingår inga ränteutgifter.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. Omprövning av nyttjandeperioden görs om det finns skäl som visar att det krävs till exempel organisations- och verksamhetsförändringar eller teknikskiften.

Tillgångar för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år betraktas som anläggningstillgång om beloppet överstiger ett halvt prisbasbelopp. Detta innebär att korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max tre år och inventarier av mindre värde, max ett halvt prisbasbelopp, kostnadsförs direkt.

Nedskrivningsbehov bedöms för större anläggningstillgångar om indikationer förekommer på att tillgångens verkliga värde understiger redovisat värde. Under 2023 har genomgång av pågående arbeten gjorts för att aktivera det som är driftsatt. Genomgången har visat att vissa utgifter har investeringsförts tidigare år trots att de inte uppfyller villkoren för investering. Utrangering av pågående arbeten har därför gjorts i Köpings kommun under 2023 med 11,1 mkr. Genomgången fortsätter under 2024.

Kommunen har inga finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring. De finansiella anläggningstillgångarna utgörs främst av aktier i kommunkoncernföretag och värderas till anskaffningsvärde. Räntebärande finansiella anläggningstillgångar utgörs av förlagslån och redovisas till anskaffningsvärde.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp som de beräknas inflyta. Fordringar på kunder bedöms som osäkra när fordran är äldre än 12 månader och har skrivits av, men kravtäckningarna mot kunden fortsätter.

Exploateringsmark som avses att säljas har klassificerats som omsättningstillgång i balansräkningen och är bokförd till anskaffningsvärdet. Tomterna värderas kollektivt per exploateringsstapp och fördelas per tomt. I anskaffningsvärdet ingår mark, andel av projektering och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken. Intäkter från exploateringsområdena redovisas löpande och kostnader för sålda tomter matchas mot intäkterna. Anskaffningskostnad för sålda exploateringsfastigheter redovisas brutto under 2023. För 2022 redovisas posten netto under verksamhetens intäkter under posten intäkter från exploateringsverksamhet. Detta medförde att verksamhetens intäkter och kostnader är 4,9 mkr för låga för 2022.

LEASING

Leasingavtal omfattar bland annat bilar, kaffemaskiner och moduler vilka klassificeras som finansiella respektive operationella leasingavtal. Den redovisade finansiella leasingen utgörs av hyra av fordon. Hyra av fastigheter/lokaler redovisas dock inte som finansiell leasing i kommunen. En översyn pågår av dessa hyresavtal och vissa avtal förväntas bedömas som finansiell leasing, arbetet beräknas slutföras under 2024. Hyresutbetalningar redovisas som en rörelsekostnad och har för 2023 till KBAB varit 37,9 mkr och övriga 18,3 mkr.

SKULDER OCH AVSÄTTNINGAR

Köpings kommun redovisar sina pensionsåtaganden enligt blandmodellen, vilket innebär att de pensionsförpliktelser som har intjänats av arbetstagare före 1998 redovisas under ansvarsförbindelser. Pensionsskulden beräknas av KPA enligt RIPS21. Under 2021 fattades beslut om ett längre livslängdsantagande i RIPS vilket medförde att pensionsåtagandena ökade. För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt, görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske.

Under andra avsättningar återfinns det solidariska åtagandet av medlemskommunerna för kommande utbetalningar för särskild avtalspension till Västra Mälardalens Kommunalförbund samt Räddningstjänsten Mälardalen. Den är värderad enligt RIPS och beräknad av KPA.

Kommunen har långfristiga skulder bestående av lån, finansiell leasing samt offentliga investeringsbidrag som redovisas utifrån ursprungligt värde. Lån som ska omsättas betraktas som långfristiga.

Anslutningsavgifter för vatten- och avloppsverksamheten samt fjärrvärmeverksamheten tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder. De periodiseras och intäktsförs linjärt över anläggningarnas nyttjandeperiod. Verksamheterna återfinns i VME AB. De offentliga investeringsbidragen periodiseras med samma nyttjandeperiod som för den tillgång bidraget avser.

Kommunens skuld till personal för semester, övertid med mera inklusive upplupna arbetsgivaravgifter redovisas som kortfristiga skulder.

REDOVISNINGSPRINCIPER I DRIFTREDOVISNINGEN

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 44,53 procent som inkluderar sociala avgifter, avtalsförsäkringar och pensionskostnader.

Anläggningstillgångarna belastas med verklig avskrivningskostnad samt en kalkylränta på 1,25 procent för årets genomsnittliga kapitalbindning.

För ytterligare upplysningar om internredovisning se avsnittet Upplysningar om tillämpade internredovisningsprinciper i slutet av årsredovisningen.

NOT 2 – UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Under avsättningar redovisas avsättningar för pensioner samt avsättning för pensionsskuld till kommunalförbunden. Dessa beräknas av KPA enligt RIPS och de av Sveriges Kommuner och Regioner senast beslutade beräkningsgrunderna.

Vid tvister reserveras intäkter/kostnader om de kan beräknas på ett tillförligt sätt. Inom vård- och omsorgsförvaltningen uppstod en tvist 2023 med fackförbundet Kommunal gällande Nygårdens äldreboende avseende justerad bemanning, se avsnitt Betydande rättstvister. Tvisten ledde till att arbetet med att justera bemanningskraven inom samtliga verksamheter avstannades vilket påverkat ekonomin negativt. Förhandlingen avslutades inte under året utan fortsätter 2024.

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

En post betraktas som jämförelsestörande när den uppgår till ett väsentligt belopp samt är av sådant slag att den normalt inte förekommer i verksamhet och sker vid enstaka tillfällen. Posterna konteras enligt kontoplanen i redovisningen, men i resultatuppföljningen särredovisas posterna på egen rad eller i not för att tydliggöra att så skett samt för att en korrekt jämförelse ska kunna ske. Inga poster har bedömts vara jämförelsestörande 2022 eller 2023.

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Alla belopp i Mkr om inte annat anges.

NOT 3	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	225,9	227,7	25,2	24,9
Taxor och avgifter	274,2	248,0	53,4	49,3
Hyror och arrenden*	269,4	264,8	66,2	60,1
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	140,1	160,8	133,2	157,5
EU-bidrag	11,5	0,0	11,5	0,0
Övriga bidrag	61,3	62,1	41,8	42,8
Försäljning av verksamheter och konsulttjänster	118,5	106,7	98,0	92,8
Intäkter från exploateringsverksamhet	4,0	6,7	5,1	6,6
Realisationsvinst på anläggningstillgångar	0,2	0,0	1,9	0,0
Övriga intäkter	-59,8	-78,0	0,0	1,0
Summa verksamhetens intäkter	1 045,3	1 015,8	436,3	435,1

Ytterligare upplysningar om periodisering av förutbetalda intäkter finns i not 22.

Tomträttsavgälder*	Antal	Areal	Tax.värde	Intäkter	
				2022	2023
Småhus	586	179 848	544 366 000	3 441 615	3 711 742
Industri-/lokaländamål	10	33 363	6 639 000	170 772	175 672
Verksamhet, övrigt	5	3 692	6 461 000	176 817	178 692
Summa	601	216 903	557 466 000	3 789 204	4 066 106

Uppgifterna om antal, areal och taxeringsvärde är desamma för 2022 och 2023. Oktober 2022 började ny avgäldsnivå gälla för 83 småhus och en verksamhetstomträtt vilket medförde en ökning av avgälden till 2023.

NOT 4	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	1 601,1	1 546,2	1 409,8	1 347,8
Pensionskostnader	206,2	197,6	171,2	181,8
Lämnade bidrag	50,2	49,8	50,2	49,8
Köp av verksamhet	350,7	282,1	182,7	178,4
Lokal och markhyror samt övriga fastighetskostnader	114,6	59,8	210,2	194,0
Inköp av material och varor	298,0	287,8	75,6	83,1
Inköp av tjänster	71,2	7,4	139,1	124,7
Realisationsförluster och utrangeringar	13,0	0,8	11,1	0,0
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	2,5	0,0	2,5	0,0
Bolagsskatt	0,6	0,5	0,0	0,0
Övriga verksamhetskostnader	35,9	180,2	42,7	44,1
Summa verksamhetens kostnader	2 744,0	2 612,2	2 295,1	2 203,7

Justering har gjorts av koncernens noter för 2022. Noterna för koncernen är inte helt jämförbara mellan åren.

NOT 5	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Av- och nedskrivningar				
Immateriella anläggningstillgångar	0,6	0,0	0,1	0,0
Byggnader och anläggningar	137,1	127,0	55,8	50,4
Maskiner och inventarier	46,9	43,2	11,2	11,1
Nedskrivning/återföring, byggnader och anläggningar	-3,6	6,2	0,0	5,2
Summa avskrivningar	181,0	176,4	67,1	66,7

Se även noterna 11, 12 och 13.

NOT 6	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	1 330,0	1 257,9	1 330,0	1 257,9
Preliminär slutavräkning innevarande år	20,5	30,6	20,5	30,6
Slutavräkningsdifferens föregående år	6,8	8,3	6,8	8,3
Summa skatteintäkter	1 357,3	1 296,8	1 357,3	1 296,8

NOT 7	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	371,0	347,0	371,0	347,0
Regleringsbidrag	61,0	72,1	61,0	72,1
Kostnadsutjämning	52,5	51,6	52,5	51,6
Bidrag för LSS-utjämning	14,9	5,7	14,9	5,7
Kommunal fastighetsavgift	61,1	58,1	61,1	58,1
Övriga generella bidrag från staten	4,0	5,2	4,1	5,2
Summa generella statsbidrag och utjämning	564,5	539,6	564,6	539,7
Summa skatteintäkter och generella statsbidrag 6+7	1 921,9	1 836,4	1 921,9	1 836,5
<i>Avräkningsbelopp per invånare</i>				
Slutavräkning			1 431	319
Preliminär avräkning			787	1 171

NOT 8	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Finansiella intäkter				
Utdelningar på aktier och andelar, koncernföretag	0,0	0,0	14,0	14,2
Utdelningar, övriga	8,8	8,8	8,8	8,8
Ränteintäkter	5,4	3,8	5,4	3,4
Kommunal borgensavgift	0,6	0,0	6,3	7,7
Övriga finansiella intäkter	0,5	0,0	0,5	0,0
Summa finansiella intäkter	15,3	12,6	35,0	34,1

NOT 9	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Finansiella kostnader				
Räntekostnader på lån	43,3	20,6	11,0	5,4
Finansiell kostnad för pensionsavsättningar	15,9	4,1	14,4	3,6
Övriga finansiella kostnader	0,6	0,3	0,2	0,3
Summa finansiella kostnader	59,8	25,0	25,6	9,3
Genomsnittlig upplåningsränta, %	1,92	0,98	1,25	0,77

NOTER TILL KASSAFLÖDESANALYSEN

Alla belopp i Mkr om inte annat anges.

NOT 10	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Ej likviditetspåverkande poster				
Avskrivningar	181,0	170,6	67,1	61,5
Nedskrivningar/överavskrivningar	0,0	5,8	0,0	5,2
Utrangeringar	14,2	3,5	11,1	0,0
Avsättningar	54,5	7,7	45,5	2,6
Upplösning av offentliga investeringsbidrag/VA-anslutn avg	-2,4	-0,1	-0,2	-0,1
Exploatering	1,8	3,6	1,8	3,6
Bokfört värde, försäljningar	0,7	1,1	0,0	0,0
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-45,0	-2,2	3,9	5,4
Summa ej likvidpåverkande poster	203,4	190,0	129,2	78,2
Upplysning om räntor och utdelningar				
i kassaflödesanalysen inom den löpande verksamheten				
Ingår erhållen ränta med	0,2	3,8	5,4	3,4
Ingår erhållna utdelningar med	8,8	8,8	22,8	23,0
Ingår betald ränta med	42,1	20,6	11,0	5,4
Ingår betald inkomstskatt med	0,2	0,0	0,0	0,0

NOT 11	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Immateriella tillgångar (förvärvad)				
Ingående anskaffningsvärde	2,3		0,0	0,0
Inköp	0,0		0,0	0,0
Försäljningar	0,0		0,0	0,0
Utrangeringar	-1,6		0,0	0,0
Överföringar/omklassificering	0,4		0,4	0,0
Utgående anskaffningsvärde	4,2	2,3	0,4	0,0
Ingående ack avskrivningar	-3,6		0,0	0,0
Försäljningar	0,0		0,0	0,0
Utrangeringar	1,6		0,0	0,0
Överföringar/omklassificering	0,0		0,0	0,0
Årets avskrivningar	-0,6		-0,1	0,0
Utgående ack avskrivningar	-2,6	-3,6	-0,1	0,0
Ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0

Bokfört värde 31 december	1,6	1,8	0,3	0,0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år	5	5	5	0

NOT 12	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	4 741,7		2 457,0	
Inköp	415,0	311,7	168,6	166,3
Försäljningar	-0,7		0,0	
Utrangeringar	-12,9		-8,4	
Överföringar/omklassificering	-126,8		-23,7	0,3
Utgående anskaffningsvärde	5 016,3	4 741,7	2 593,5	2 457,0
Ingående ack avskrivningar	-1 640,2		-721,7	
Försäljningar	0,0		0,0	
Utrangeringar	3,5		0,2	
Överföringar/omklassificering	-5,1		0,0	
Årets avskrivningar	-155,1	-107,8	-55,9	-50,4
Utgående ack avskrivningar	-1 796,9	-1 645,3	-777,4	-721,7
Ingående ack nedskrivningar	-15,2		0,0	
Årets nedskrivning/återföring	3,4		0,0	
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-11,8	-15,2	0,0	
Bokfört värde 31 december	3 207,6	3 087,4	1 816,1	1 735,3
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år	30	30	32	32

Jämförelseuppgiften för koncernen av Ingående ack avskrivningar och nedskrivningar ändrats. Ack nedskrivningar redovisades under ack avskrivningar i årsredovisningen 2022.

NOT 13	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	1 329,1		152,4	
Inköp	43,0	81,2	3,7	10,5
Försäljningar	-8,3		-4,6	
Utrangeringar	-100,7		-44,5	0,0
Överföringar/omklassificering/justering	238,0		18,7	0,0
Utgående anskaffningsvärde	1 501,1	1 329,1	125,7	152,4
Ingående ack avskrivningar	-541,1		-102,1	-91,0
Försäljningar	8,2		4,6	

Utrangeringar	94,8		41,5	
Överföringar/omklassificering	0,0		0,0	
Årets avskrivningar	-138,4	-62,3	-11,2	-11,1
Utgående ack avskrivningar	-576,5	-541,1	-67,2	-102,1
Ingående ack nedskrivningar	-1,0		0,0	0,0
Årets nedskrivning/återföring	0,3		0,0	0,0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-0,7	-1,0	0,0	0,0
Bokfört värde 31 december	923,9	786,9	58,5	50,3
<i>Därav finansiell leasing av fordon</i>	8,3	6,5	8,3	6,5
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år	10	13	10	9

NOT 14	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och andelar koncernföretag mm				
Köping Rådhus AB	0,0	0,0	179,3	179,3
Mälardalen AB	0,0	0,0	22,6	22,6
Summa aktier och andelar i koncernföretag mm			201,9	201,9
Aktier och andelar övriga				
Mälarenergi Elnät AB	88,2	88,2	88,2	88,2
Västra Mälardalen Nät AB	54,7	54,7	54,7	54,7
Kommuninvest ekonomisk förening	23,6	21,1	23,6	21,1
Övrigt	0,8	0,8	0,8	0,8
Summa aktier och andelar övriga	167,3	164,8	167,3	164,8
Långfristig fordran				
VAFAB Miljö	5,3	5,3	5,3	5,3
Räddningstjänsten Mälardalen	0,0	0,0	5,2	5,2
Övrigt	3,7	9,4	0,0	0,0
Summa långfristig fordran	9,0	14,9	10,5	10,5
Bostadsrätter	0,2	0,2	0,2	0,2
Summa finansiella anläggningstillgångar	176,5	179,7	379,9	377,4

Ändelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening avser inbetalt insatskapital. Kommunens totala insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgår 2023 12 31 till 30,5 Mkr.

NOT 15	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Bidrag till infrastruktur	0,0	0,0	0,0	0,0

Kommunen har inga aktiverade bidrag till infrastruktur

NOT 16	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Förråd, med mera				
Exploateringsfastigheter, tomter	15,0	13,2	15,0	13,2
Lager	10,6	9,4	0,0	0,0
Summa förråd, med mera	25,6	22,6	15,0	13,2

Specifikation av exploatering:

Sorby	3,9	1,4	3,9	1,4
Skogsledens förlängning	1,3	2,4	1,3	2,4
Västra Sömsta	4,6	5,3	4,6	5,3
Övriga	5,2	4,1	5,2	4,1

NOT 17	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Fordringar				
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	56,3	53,6	56,3	53,6
Kundfordringar	95,7	83,9	39,1	36,8
Momsfordran	16,2	12,0	16,2	12,0
Kommunalskattfordringar	57,9	68,8	57,9	68,8
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	42,8	53,6	28,5	27,3
Övriga fordringar	35,9	9,5	29,7	3,9
Summa fordringar	304,8	281,4	227,7	202,4

NOT 18	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Kassa och bank				
Kassa	0,0	0,1	0,0	0,1
Bank (koncernkonto mm)	119,7	153,9	111,9	139,4
Summa kassa och bank	119,7	154,0	111,9	139,5

Kommunen har en checkräkningskredit på 50 mkr. Krediten är för närvarande outnyttjad.

NOT 19	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Eget kapital				
Ingående eget kapital	1 414,3	1 362,5	1 177,4	1 151,0
- Varav Resultatutjämningsreserv	29,5	29,5	29,5	29,5
Förändring Hultgrens fond	-0,3	0,4	-0,3	0,4
Justerat eget kapital	-2,6	0,1	0,0	0,0
Årets resultat	-1,5	51,3	5,4	26,0
Summa eget kapital	1 409,9	1 414,3	1 182,5	1 177,4

Kommun 2023: Av årets resultat beräknas 3,5 mkr avsättas till resultatutjämningsreserven

NOT 20	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Avsättningar för pensioner och likande förpliktelser				
Ingående avsättning inklusive löneskatt	212,3	204,4	181,8	179,0
Nyintjänad pension, varav	33,0		29,1	4,9
<i>förmånsbestämd ålderspension</i>			28,1	5,0
<i>PBF</i>			-0,1	-1,6
<i>efterlevandepension</i>			1,0	0,9
<i>PA-KL</i>			0,1	0,6
Årets pensionsutbetalningar	-7,8		-6,4	-5,7
Ränte- och basbeloppsändringar	16,4		14,4	3,6
Ändrat livslängdsantagande i RIPS			0,0	0,0
Övrig post	-4,6		0,2	-0,5
Förändring av löneskatt	9,4		9,0	0,5
Redovisat värde 31 december	258,7	212,3	228,1	181,8
<i>däruv:</i>				
Pensioner			177,7	140,6
Särskild avtalspension			5,9	5,7
Summa pensioner	208,2	170,9	183,6	146,3
Löneskatt	50,5	41,5	44,5	35,5
Summa avsatt till pensioner inklusive löneskatt	258,7	212,3	228,1	181,8

I avsättningen ingår OPF-KL med 0,6 Mkr 2023 och 0,6 Mkr 2022

Avsatt till pensioner RTMD och VMKF				
Redovisat värde övriga avsättningar 1 januari	12,4	12,6	12,4	12,6
Förändring Pensionsskuld kommunalförbunden VMKF/RTMD	-0,8	-0,2	-0,8	-0,2

Andra avsättningar				
Obeskattade reserver	78,1		0,0	0,0
Garantiavsättning	0,4		0,0	0,0
Summa andra avsättningar	90,1	83,0	11,6	12,4
Summa avsättningar	348,8	295,3	239,7	194,2

NOT 21	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Långfristiga skulder				
Långfristig upplåning	1 893,1	1 809,4	644,0	594,0
Långfristig leasingkuld	9,4	9,6	9,4	9,7
Förutbetalda intäkter anläggnings-/anslutningsavgifter	71,8	67,8	0,0	0,0
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	7,3	7,6	7,1	7,3
Summa långfristiga skulder	1 981,6	1 894,4	660,5	611,0
<i>Kreditgivare</i>				
Kommuninvest	1 871,3	1 873,6	644,0	594,0
Övriga	21,8	3,7	0,0	0,0
Summa	1 981,6	1 877,3	644,0	594,0

Uppgifter om upplåning, ränta				
Genomsnittlig ränta, %	1,92	0,98	1,25	0,77
Genomsnittlig ränta, % exklusive derivat	1,93	0,79	1,25	0,77
Genomsnittlig räntebindningstid inkl derivat, /år	2,42	2,05	2,05	2,59
Genomsnittlig räntebindningstid exkl derivat, /år	2,38	1,95	2,05	2,59

Kapitalförfall andel av lån				
0-1 år, %	25,8	26,2	31,0	10,1
1-2 år, %	18,6	27,4	19,1	33,7
2-3 år, %	24,1	17,3	32,0	20,7
3-4 år, %	14,0	20,5	10,1	24,6
4-5 år, %	10,1	8,6	7,8	10,9
5-10 år, %	7,4	0,0	0,0	0,0
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	2,46	2,2	2,05	2,6

De offentliga investeringsbidragen i kommunen periodiseras på 34 år som är lika med nyttjandeperioden för den tillgång som bidraget avser.

Uppgifter om upplåning och kapitalförfall avser endast kreditgivare Kommuninvest och avser endast helägda bolag.

NOT 22	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	383,0		0,0	0,0
Leverantörsskulder	237,1	160,3	103,9	68,9
Semester- och övertidsskuld samt retroaktiva löner	74,1	72,3	66,1	64,0
Upplupna sociala avgifter	74,1	53,9	56,5	51,0
Upplupen pension, avgiftsbestämd	60,1	55,1	39,9	43,0
Upplupen löneskatt	19,5	17,3	17,2	24,9
Personalens källskatt	24,9	23,1	21,7	21,3
Skulder till staten	11,6	7,6	11,6	7,6
Aktuella skatteskulder	0,0	0,0	0,0	0,0
Momsskulder	1,6	1,3	1,4	1,3
Kommunalskatteskulder	0,0	0,0	0,0	0,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter*	60,6	66,6	7,8	3,0
Avräkning koncernkonto	0,0	0,0	84,1	129,4
Övriga kortfristiga skulder**	105,4	451,3	116,5	121,1
Summa kortfristiga skulder	1 019,5	909,8	526,7	535,5

*Förutbetalda generella statsbidrag består av ett bidrag för "Utökad bemanning sjuksköterskor" med restriktionen att det avsåg 2023 och 2024. Den förutbetalda intäkten uppgår till 2,1 mkr. Riktade statsbidrag intäktsredovisas i enlighet med bidragets restriktioner. Erhållna ej intäktsredovisade riktade statsbidrag avseende "Förstärkt elevhälsa" uppgår totalt till 0,5 mkr. Dessa förväntas vi återbetala till staten.

**Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut ingår i Övriga kortfristiga skulder 2022

NOT 23 – PANTER OCH DÄRMED JÄMFÖRLIGA SÄKERHETER

PANTER OCH DÄRMED JÄMFÖRLIGA SÄKERHETER

Pantbrev och bostadsrättsbevis emottagna på grund av borgensansvar samt pantbrev avseende övertagna fastighetslån, för fastigheter ägda av Köpings Bostads AB finns på 67,3 Mkr, men dessa är inte utnyttjade.

NOT 24	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna				
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade för 1998 inklusive löneskatt	468,2	434,4	468,2	433,5
Försäkring IPR	0,0	-60,0	0,0	-60,0
Ränteuppräknig	2,5	2,7	2,5	2,7
Basbeloppsuppräknig	27,8	10,1	27,8	10,1
Årets utbetalningar	-24,4	-29,0	-24,4	-29,0
Ändrat livslängdsantagande i RIPS	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrig post	0,9	19,3	0,9	19,3

Summa pensionsförpliktelser	475,0	376,8	475,0	376,8
Löneskatt	1,6	91,4	1,6	91,4
Summa utgående ansvarsförbindelse för pensioner	476,6	468,2	476,6	468,2

Övriga upplysningar avseende pensioner

Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	0	0	0	0
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	1	1	1	1
Tjänstemän	2	2	2	2
Aktualiseringsgrad	96,0%	96,0%	96,0%	96,0%

NOT 25	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Övriga ansvarsförbindelser				
Borgensåtagande kommunala bolag och förbund				
Köpings Bostads AB	0,0	0,0	823,4	839,3
Köpings Kabel-TV AB *	0,0	0,0	42,2	0,0
Västra Mälardalens Energi och Miljö AB	0,0	0,0	697,4	648,9
Mälarhamnar AB	0,0	0,0	26,2	8,0
Västra Mälardalens kommunalförbund**	0,0	0,0	38,2	35,2
Vafab Miljö Kommunalförbund	14,8	18,7	14,8	18,7
Räddningstjänsten Mälardalen (Kommunalförbund)	0,0	0,0	14,8	0,0
Övriga borgensförbindelser				
Borgen för kreditgaranti	0,0	0,0	0,0	0,0
Borgen för egnahem	0,0	0,0	0,0	0,0
Borgen bostads- och bottenlån	0,5	0,6	0,5	0,6
Borgen föreningar	7,0	7,1	7,0	7,1
Summa borgensansvar	22,3	26,4	1 664,5	1 557,8

*2022 ingick Köpings Kabel-TV AB i Köpings Bostads AB

SOLIDARISK BORGEN KOMMUNINVEST

Köpings kommun har i november 2001 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Köpings kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 607 Mkr och totala tillgångar till 562 023 Mkr. Köping kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 0,42 procent eller 2 336,3 Mkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 0,42 procent eller 2 383,2 Mkr.

NOT 26	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Leasing				
Finansiella leasingavtal				
Totala minimileaseavgifter	10,5		9,3	9,6
Nuvärde minimileaseavgifter	10,5		9,3	9,6
Därav förfall inom 1 år	3,3		2,8	3,4
Därav förfall inom 1-5 år	7,2		6,5	6,2
Därav förfall senare än 5 år	0,0		0,0	0,0
Operationella leasingavtal, minimileaseavgifter				
Totala minimileaseavgifter	89,2		50,4	55,6
Med förfall inom 1 år	30,1		19,4	23,3
Med förfall inom 1-5 år	59,1		31,0	32,3
Med förfall senare än 5 år	0,0		0,0	0,0

Uppgifter saknas för koncernen för 2022.

NOT 27 – SÄRREDOVISNINGAR

Särredovisningar som upprättats enligt fjärrvärmelagen (2008:263) och enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster finns tillgängliga hos Västra Mälardalens Energi och Miljö AB, telefon 0221-670610, www.vme.se

Särredovisning som upprättats enligt ellagen (1997:857) finns tillgänglig hos Mälarenergi Elnät AB, telefon 021-395050, www.malarenergi.se

NOT 28	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Kostnader för räkenskapsrevision, tkr				
Sakkunnigt biträde	199		199	110
Förtroendevalda revisorer	132			
Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)	990			
Total kostnad för räkenskapsrevision	1 321	765	199	110
Kostnad för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	717		563	455
Förtroendevalda revisorer	341		278	194
Total kostnad för övrig revision	1 058	715	841	649
Total Kostnad för revision	2 379	1 480	1 040	759

Kostnaderna för 2022 är inte helt jämförbara med 2023.

Not 29 Koncerninterna förhållanden

Enhet	Ägd andel %	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
		Givare	Mottagare	Givare	Mottagare	Givare	Mottagare
Kommunen							14,0
Köping Rådhus AB	100					12,4	12,8
VME AB						12,0	
Köpings Bostads AB						0,8	
KBAB Service AB				3,0			
Köpings Kabel-TV AB					3,0		
Mälarhamnar AB	45						
Kommunalförbund VMKF	56						
Kommunalförbund RTMD	11						
Kungsörs Grus AB	25						1,6

Enhet	Ägd andel %	Försäljning		Borgensavgifter		Borgen	
		Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare
Kommunen		26,7	254,9	5,8		1 642,2	
Köping Rådhus AB	100						
VME AB		143,2	16,2		1,2		697,4
Köpings Bostads AB		72,8	44,2		4,4		823,4
KBAB Service AB		65,1	21,4				
Köpings Kabel-TV AB		5,9	2,8		0,1		42,2
Mälarhamnar AB	45		7,7				26,2
Kommunalförbund VMKF	56	33,2	2,0		0,1		38,2
Kommunalförbund RTMD	11	2,5	0,4				14,8
Kungsörs Grus AB	25	0,2					

DEFINITIONER

AKTUALISERINGSGRAD

Den andel av personakterna för anställd personal som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten, till exempel byggnader. Kan även vara immateriella så som goodwill eller finansiella som till exempel aktier.

AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL (1) RESPEKTIVE TOTALT KAPITAL (2)

- 1) Årets resultat i procent av eget kapital.
- 2) Verksamhetens nettokostnad plus finansiella intäkter i procent av totala tillgångar.

AVSKRIVNING ENLIGT PLAN

En anläggningstillgångs totala utgift fördelas ut som kostnader över det antal år som tillgången beräknas nyttjas i verksamheten.

BALANSRÄKNING

En sammanställning av tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder på balansdagen, det vill säga redovisningsperiodens sista dag.

DERIVATINSTRUMENT

Finansiellt instrument vars värde beror på en annan, underliggande vara. Derivatinstrument används för att hantera kurs- och ränterisker. Vanliga derivatinstrument är optioner, terminer och swappar.

EGET KAPITAL

Skillnaden mellan tillgångar och skulder utgör eget kapital och visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med egna medel.

ELIMINERING

Innebär att interna poster tas bort, så att uppgifter om intäkter, kostnader, fordringar och skulder endast innehåller externa poster.

EMISSION

När nya obligationer/certifikat ges ut till försäljning.

FINANSNETTO

Skillnad mellan posterna för finansiella intäkter och finansiella kostnader i resultaträkningen.

GENOMSNIITTLIG NYTTJANDEPERIOD

Anskaffningsvärde för tillgångar som är föremål för avskrivning/ årets avskrivningskostnader.

JÄMFÖRELSEGRUPPEN

I årsredovisningen används en grupp kommuner för jämförelser av finansiella nyckeltal.

Sveriges kommuner och regioner har tagit fram metoder för likhetsjämförelser. I detta fall har invånare, skattekraft och strukturkostnader vägts ihop.

KASSAFLÖDESANALYS

Visar förändringen av de likvida medlen under en viss period. Summan av in- och utbetalningar utgör periodens totala kassaflöde.

KONSOLIDERING

Innebär att finansiella rapporter från ett moderbolag och (minst) ett ägt bolag sammanfogas till en gemensam koncernrapport.

MKR

Mkr är lika med miljoner kronor.

NETTOINVESTERING

Investeringsutgifter med avdrag för offentliga investeringsbidrag.

NETTOKOSTNADSANDEL

Nettokostnader i procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

Tillgångar som inte är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav är omsättningstillgångar, till exempel likvida medel och kortfristiga fordringar.

RESULTATRÄKNING

En sammanställning av resultatkonton i bokföringen, som visar verksamhetens intäkter och kostnader som ger saldot för periodens resultat.

RÄNTESWAP

Avtal mellan två parter om en utväxling eller ett byte av räntebetalningar under en given löptid.

SJÄLVFINANSIERINGSGRAD

Resultat före extra ordinära poster plus avskrivningar dividerat med nettoinvesteringar.

SKATTEINTÄKTSUTVECKLING

Utveckling av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.

SOLIDITET

Soliditet enligt balansräkningen. Eget kapital dividerat med totalt kapital.

DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING KOMMUNEN

DRIFTREDOVISNING

Nämnd (mkr)	Intäkter 2023	Intäkter 2022	Kostnader 2023	Kostnader 2022	Netto 2023	Netto 2022	Budget 2023	Avvikelse 2023
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	-3,9	-3,4	-3,9	-3,4	-3,6	-0,3
Kommunstyrelsen	99,8	75,0	-379,4	-341,6	-279,6	-266,6	-259,4	-20,2
Kultur och fritidsnämnd	18,3	14,7	-79,7	-72,4	-61,4	-57,7	-58,8	-2,7
Vård och omsorgsnämnd	118,3	123,8	-771,4	-722,4	-653,1	-598,6	-632,3	-20,8
Samhällsbyggnadsnämnd	11,3	10,8	-42,8	-39,4	-31,5	-28,6	-32,1	0,6
Utbildningsnämnd	324,4	221,2	-1 019,1	-858,4	-694,7	-637,2	-698,5	3,8
Social och arbetsmarknadsnämnd	63,2	50,1	-249,2	-228,2	-186,0	-178,1	-188,9	2,9
Valnämnd	0,0	0,7	0,0	-1,4	0,0	-0,7	0,0	0,0
Gemensam överförmyndarnämnd	6,1	6,1	-9,7	-9,7	-3,5	-3,6	-4,2	0,6
Summa nämnder	641,6	502,4	-2 555,2	-2 276,9	-1 913,6	-1 774,5	-1 877,7	-35,9
Finansförvaltning	2 457,0	2 301,6	-538,0	-501,1	1 919,0	1 800,5	1 889,7	29,3
Summa kommunen	3 098,6	2 804,0	-3 093,2	-2 778,0	5,4	26,0	12,0	-6,6

Kommunen i sin helhet redovisar ett positivt resultat för 2023 på 5,4 mkr med en negativ avvikelse mot budget motsvaranden 6,6 mkr. I jämförelse med bokslut 2022 är det en försämring med 20,6 mkr (bokslut 2022: 26,0 mkr).

Den stora positiva avvikelsen inom kommunen finns inom finansen och förklaras av att skatteintäkterna och utjämningsbidrag faller ut högre än budgeterat. Skatteunderlaget har ökat och drivs på dels av lönesumman som har ökat tack vare den motståndskraftiga arbetsmarknaden, dels av höjda pensioner med anledning av högt prisbasbelopp. Skatteintäkter och intäkter från utjämningsystemet föll ut 38,4 mkr högre än budget. Vidare föll räntekostnaderna för kommunens lån men även kapitalkostnader lägre än budgeterat men överskottet minskas med anledning av högre pensionskostnader.

Nämndernas samlade verksamhetsområden visar ett samlat negativt bokslut för 2023 med en budgetavvikelseavvikelse på -35,9 mkr. Den största negativa avvikelsen jämfört med budget återfinns inom vård- och omsorgsnämnden och kommunstyrelsen som nämnd. Även kultur och fritidsnämnden samt kommunfullmäktiga uppvisar underskott.

Vård och omsorgsnämnden visar ett underskott på 20,8 mkr varav ett underskott på 20,2 mkr inom äldreomsorgen och 3,3 mkr insatser till personer med funktionsnedsättning. Underskottet genereras av flertalet faktorer där köpt extern vård är en av dessa. Den höga inflationen under 2023 hade en stor negativ effekt på nämndens ekonomi där kostnaderna för hyra, el, drivmedel, kost och förbrukningsmaterial ökat kraftigt. Vidare var bemanningskostnaderna högre än budgeterat och drevs på av hög sjukfrånvaro och därmed vikariekostnader, bemanningspersonal men också utökad nattbemanning utifrån nya heltidsmåtten.

Kommunstyrelsen som driftsnämnd redovisar ett underskott på 20,2 mkr och genereras av samtliga verksamheter. Underskottet återfinns inom mark och fastighet (13,5 mkr) och kommunledningsförvaltningen (6,9 mkr). Inom kommunledningsförvaltningen beror underskottet på kostnader för utrangeringar, ökade personalkostnader, hyreskostnader, kostnader för friskvårdsbidrag och företagshälsovård. Däremot underskottet inom verksamhetsområdet för mark och fastighet består av kostnadsökningar för drift och underhåll av kommunens fastigheter. Den höga inflationen under det gångna året har dessutom bidragit till ökade energi- och VA-kostnader. Kostnader för sanering kopplat till ny förskola och utrangeringar har gett ytterligare negativa effekter, men underskottet balanseras delvis av ökade intäkter i form av markhyror, hamntäkter och elstöd.

Kultur och fritidsnämndens underskott om 2,7 mkr härrör från idrotts- och fritidsanläggningar och då i synnerhet Köpings bad och sport där personalkostnader faller ut högre med anledning av ändrade öppettider samtidigt som intäkterna för Actic-medlemmar faller ut lägre. Vidare har en översyn av ej aktiverade anläggningskostnader utmynnat i en utrangering motsvarande 1,6 mkr där bland annat rivning och sanering av ammoniakerna på tidigare utomhus isbana inte uppfyller kriterierna för anläggningstillgång.

Utbildningsnämndens uppvisade överskott på 3,8 mkr är ett resultat av det åtgärdsprogram som definierades för 2023 där förskolan, grundskolan och Ullvigymnasiet fick överskottsmål som planerades balansera upp den anpassade skolans prognostiserade underskott. De nämnda verksamheterna klarade sina överskottsmål där förskolan genererade det största överskottet med anledning av färre inskrivna barn och därmed verksamhet som minskade i omfattning.

Social och arbetsmarknadsnämnden har ett överskott på 2,9 mkr där försörjningsstödet föll ut lägre än budgeterat och kostnaderna för missbruks- och beroendevården minskade till följd av mindre köpt extern heldygnsvård.

VERKSAMHETSREDOVISNING

Verksamhetsområde (mkr)	Intäkt 2023	Intäkt 2022	Kostnad 2023	Kostnad 2022	Netto 2023	Netto 2022	Budget 2023	Avvikelse 2023
Politisk verksamhet	6,1	6,9	-25,9	-25,0	-19,7	-18,1	-19,5	-0,2
Infrastruktur, skydd mm	48,8	44,0	-173,9	-170,3	-125,1	-126,3	-130,4	5,3
Kultur och fritid	19,0	15,1	-116,2	-105,2	-97,2	-90,1	-95,6	-1,6
Pedagogisk verksamhet	354,5	224,9	-1 165,5	-965,6	-811,0	-740,7	-814,8	3,8
Vård och omsorg	134,4	138,8	-913,4	-854,5	-779,1	-715,7	-759,7	-19,4
Särskilt riktade insatser	22,6	39,1	-41,6	-56,2	-19,1	-17,1	-21,8	2,7
Affärsverksamhet	37,6	32,4	-25,8	-24,5	11,8	7,9	14,5	-2,7
Gemensamma verksamheter	31,5	15,6	-104,0	-70,1	-72,4	-54,5	-69,5	-2,9
Summa	654,5	516,8	-2 566,3	-2 271,4	-1 911,8	-1 754,5	-1 896,8	-15,0
Justeras: Poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader i resultaträkningen:								
Intern ränta	16,5	0,0	-0,7	0,0	15,8	0,0	20,5	-4,7
Finansiella poster	1 952,9	1 879,8	-25,4	-8,9	1 927,5	1 870,9	1 869,1	58,4
Personal/pension	474,4	406,8	-500,9	-497,6	-26,5	-90,8	8,7	-35,2
Generellt bidrag	0,4	0,5	0,0	0,0	0,4	0,5	10,5	-10,1
Avgår interna poster	-705,4	-498,2	705,4	498,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	2 393,3	2 305,7	-2 387,9	-2 279,7	5,4	26,0	12,0	-6,6

Lokalkostnader som ligger på gemensamma verksamheter har fördelats till kultur och fritid samt pedagogisk verksamhet. Omfördelningen avser 31,7 mkr för fritid och kultur samt 92,6 mkr för pedagogisk verksamhet.

Verksamhetsredovisningen visar kommunens intäkter och kostnader utifrån vilken typ av verksamhet (välfärdsuppdrag) som bedrivs, oavsett organisation. Den har sin grund i kommunens officiella redovisning enligt räkenskapsammandraget (RS).

Räkenskapsammandrag (RS) är en årlig och lagstadgad insamling av ekonomiska uppgifter från samtliga Sveriges kommuner och regioner. Redovisningen utifrån verksamhetsområde ligger till grund för många av de officiella nyckeltalen, till exempel för beräkningar av kommunala kostnadsutjämningsystem och beräkningar av Sveriges ekonomiska tillväxt.

Större budgetavvikelser finns främst inom vård och omsorg men även affärsverksamheten och den kommungemensamma verksamheten.

Vård och omsorgsverksamheten har en negativ avvikelse som, enligt tidigare beskrivning, beror på höga bemanningskostnader, köp av extern vård, kostnader för el, drivmedel, kost och förbrukningsmaterial.

INVESTERINGSREDOVISNING

Nämnd (mkr)	Inkomster 2023	Utgifter 2023	Netto 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023
Kommunstyrelsen					
Kommunledningsförvaltning	0,0	3,9	3,9	70,9	67,0
Teknisk verksamhet	-8,4	102,0	93,5	250,8	157,3
Mark och fastighet	0,4	49,8	50,2	170,5	120,3
Kultur och fritidsnämnd	0,0	7,9	7,9	17,9	10,0
Vård och omsorgsnämnd	0,0	4,5	4,5	11,6	7,1
Samhällsbyggnadsnämnd	0,0	1,1	1,1	2,9	1,9
Utbildningsnämnd	0,0	6,3	6,3	10,6	4,3
Social och arbetsmarknadsnämnd	0,0	1,2	1,2	2,0	0,8
Kommunstyrelsen investeringsreserv	0,0	0,0	0,0	17,4	17,4
Summa nämnder	-8,0	176,6	168,6	554,6	386,0
varav ursprunglig budget 2023				250,0	
varav ombudgeteringar från 2022				304,6	

Verksamhet (mkr)	Nettoutgift 2023	Nettoutgift 2022	Nettoutgift 2021	Budget 2023	Avvikelse 2023
Politisk verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Infrastruktur, skydd mm	103,0	121,9	237,4	269,6	166,6
Fritid och kultur	12,3	27,0	4,3	17,9	5,6
Pedagogisk verksamhet	21,3	14,5	30,1	98,3	77,0
Vård och omsorg	5,5	3,2	2,0	12,6	7,1
Särskilt riktade insatser	0,0	0,1	0,0	0,2	0,2
Affärsverksamhet	1,7	2,0	2,2	2,9	1,2
Gemensamma verksamheter	24,7	8,1	1,8	135,8	111,1
Kommunstyrelsens investeringsreserv	0,0	0,0	0,0	17,4	17,4
Summa per verksamhet	168,6	176,8	277,8	554,6	386,0

Under 2023 investerade **kommunen för 168,6 mkr**, för 2022 uppgick investeringarna till 176,8 mkr. Investeringsbudgeten för 2023 uppgick till 554,6 mkr.

Kommunstyrelsens verksamheter står för den huvudsakliga investeringsbudgeten motsvarande 492,2 mkr.

Den **tekniska verksamheten inom kommunstyrelsen** investerade för 93,5 mkr, att jämföra med investeringsbudgeten på 250,8 mkr. Det innebär en positiv avvikelse med 157,3 mkr. Orsakerna till den positiva avvikelsen finns inom verksamheterna väg- och järnvägsnät samt inom hamnverksamheten. Den positiva avvikelsen inom väg- och järnvägsnät beror framför allt på att flera exploateringsprojekt endast hunnit startas upp. Hamnprojektet fortskrider och beskrivs mer under avsnittet *Större investeringsprojekt*.

Mark och fastighet inom kommunstyrelsen investerade för 50,2 mkr, jämfört med en investeringsbudget på 170,5 mkr. Det innebär en positiv avvikelse med 120,3 mkr som förklaras främst av att projektet för nybyggnation av ny förskola Kristinelund kom i gång

sent hösten 2023 och beräknas bli klart 2024. Ytterligare stora positiva avvikelser förekommer för nybyggnationen av Nyckelbergsskolan där detaljplanen överklagades och försköt projektet samt köpet av Tingshuset Embla 4 som inte hann slutföras 2023.

Kommunledningsförvaltningen inom kommunstyrelsen investerade för 3,9 mkr, att jämföra med en investeringsbudget på 70,9 mkr. Detta ger en avvikelse på 67,0 mkr som i stort beror på att det planerade utrymme inte nyttjats under året, detta på grund av projekt som inte längre är aktuella.

Kultur- och fritidsnämnden investerade för 7,9 mkr vilket kan jämföras med en investeringsbudget på 17,9 mkr. Orsaken till avvikelsen på 10,0 mkr är folkhälsoparken etapp 2 där byggnationen ännu inte påbörjats.

Vård och omsorgsnämnden investerade för 4,5 mkr, jämfört med en investeringsbudget på 11,6 mkr. Det innebär en positiv avvikelse motsvarande 7,1 mkr som till stor del hänger samman med dels försenad start av gruppbostad LSS, som beräknas stå klar kvartal 1 2024, dels budget för gruppbostad Socialpsykiatri som inte beviljades driftsmedel för 2023. Dessutom omprövades årets genomförda och planerade investeringar vilket resulterade i positiva avvikelser som istället utmynnade som ökad driftkostnad.

Utbildningsnämndens investeringar uppgick till 6,3 mkr, att jämföra med en budget på 10,6 mkr vilket ger en avvikelse motsvarande 4,3 mkr.

Hela **kommunstyrelsens investeringsreserv** på 17,4 mkr återstod efter bokslutet 2023.

STÖRRE INVESTERINGSPROJEKT

Enligt Rådet för kommunal redovisning och rekommendation ”R14 Drift- och investeringsredovisning” ska större pågående investeringsprojekt särredovisas. Nedan tabell specificerar de pågående projekt som överstiger 5,0 miljoner kronor. En mer detaljerad specifikation över samtliga projekt finns i respektive nämnds årsredovisning.

Pågående projekt	Projekttid		Resultat innevarande år		Resultat hela projektet					
	Startår	Planerat slutår	Budget innevarande år	Utfall innevarande år	Budget totalt	Utfall totalt	Återstår av total budget	Prognos totalt	Total avvikelse	
Kommunstyrelsen, teknisk verksamhet										
Hamnen beslutssteg I	2012	2022	0,0	0,0	23,1	41,2	-18,1	41,2	-18,1	
Hamnen beslutssteg II	2018	2024	0,0	0,1	79,0	146,5	-67,5	151,7	-72,7	
Hamnen beslutssteg III	2018	2024	12,3	33,1	238,0	260,2	-22,2	274,4	-36,4	
Hamnen beslutssteg IV	2020	2024	163,7	1,2	218,1	17,2	200,9	156,7	61,4	
Kommunstyrelsen, mark och fastighet										
Ny förskola Kristinelund	2023	2024	54,2	1,4	54,2	1,4	52,8	52,8	1,4	
Rådhuset	2022	2024	19,6	11,7	30,3	13,9	16,4	7,9	22,4	
Nyckelbergsskolan nybyggnation	2023	2027	29,5	4,4	29,5	4,4	25,1	29,5	0,0	
Tingshuset Embla 4	2024	2024	10,3	0,0	10,3	0,0	10,3	10,3	0,0	
Volvogården Embla 1	2023	2023	8,0	8,0	8,0	8,0	0,0	8,0	0,0	
Volvogården matsal och ombyggnation	2023	2024	6,8	0,0	6,8	0,0	6,8	6,8	0,0	
Kommunstyrelsen, kommunledningsförvaltningen										
Planerat utrymme	2023	2024	62,5	0,0	62,5	0,0	62,5	10,0	52,5	
Kultur- och fritidsnämnden										
Folkhälsopark etapp 2	2024	2025	6,2	0,0	6,2	0,0	6,2	6,2	0,0	

Hamnprojektet är ett av de större projekten som bedrivs inom kommunen. Projektet består av olika delprojekt utifrån beslut i de olika beslutsstegen. Det första delprojektet startade redan år 2012 och det sista delprojektet förväntas fortlöpa även under nästkommande år, 2024. Den totala budgeten för samtliga delprojekt (beslutssteg) uppgår till 558,2 mkr. Prognosen visar på ett behov motsvarande totalt 624,0 mkr vilket innebär en **negativ avvikelse mot budget på 65,8 mkr**. Under året avslutades muddringen och skador på pålar som uppkom som ett resultat av detta åtgärdades. Handlingar för renovering av OFA-anläggningen är påbörjade men byggstart är inte inplanerad än. Under våren och sommaren skedde projektering, bygglovsansökan och upphandling av nytt kontor. Byggnationen pågår och inflyttning är planerad till maj 2024.

Stora gatans etapp 1 mellan Karlsdalstorg och Sveavägen har renoverats med ny markbeläggning, stödmur samt nya planteringar. Projektet har överskridit budget med 2,3 mkr framför allt på grund av inflation och längre byggtid än planerat.

Inom kommunen finns ett flertal **nybyggnationsprojekt**. Nybyggnation av ny förskola Kristinelund inleddes sent hösten 2023 och väntas bli klar 2024. För nybyggnationen av **Nyckelbergsskolan** blev utfallet 2023 lägre än beräknat på grund av överklagandeprocessen gällande detaljplanen, vilket har fördröjt projektet. Planen nu är att rivning av nuvarande byggnad ska ske hösten 2024 och inflyttning i den nya skolan ska ske hösten 2027. Båda projekten följer sin ekonomiska plan.

Det inleddes en förstudie under 2022 för en total invändig renovering av **Rådhuset**, och projektet beräknas vara färdig 2024. Projektet beräknar följa sin ekonomiska plan.

Köpings kommun har köpt två strategiskt viktiga fastigheter, Tingshuset Embla 4 och Volvogården Embla 1 där det förstnämnda köpet inte hann genomföras till årsskiftet. Ett arbete pågår med ombyggnation av nuvarande matsal i Volvogården för att denna ska kunna användas som matsal för eleverna på St Olovsskolan tills en permanent lösning är på plats. Ombyggnationen väntas rymmas inom den beslutade budgeten.

Kommunledningsförvaltningen fick inför 2023 160 mkr i beviljade medel för investeringar, av dessa har totalt 96,2 mkr omfördelats till mark och fastighet enligt tidigare fattade beslut. Totalt återstår 62,5 mkr i **planerat utrymme** då detta inte investerats under innevarande år. Det beror till stor del av att de projekt som samhällsbyggnadsnämnden angett i budgeten för 2023 inte är aktuella eller är redan pågående projekt. Totalt planeras 10 mkr förbrukas under nästkommande år.

Projektet avseende **folkhälsopark** etapp 2 har än inte inletts. Etapp ett beräknas invigas sommaren 2024 vilket innebär att start av etapp 2 beräknas till hösten 2024. Den kommande etappen avser rullpark för bland annat skate och BMX.

DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING BOLAGEN

DRIFTREDOVISNING

Driftredovisningen avser respektive bolags resultat efter finansiella poster exklusive bokslutsdispositioner.

Bolag (mkr)	Intäkter 2023	Intäkter 2022	Kostnader 2023	Kostnader 2022	Resultat 2023	Resultat 2022	Budget 2023	Avvikelse 2023
Köping Rådhus AB	15,5	13,1	-2,7	-0,7	12,8	12,4	0,0	12,8
Köpings Bostads AB	276,4	261,4	-269,5	-249,3	6,9	12,1	12,7	-5,8
KBAB Service AB	66,2	120,4	-63,6	-120,3	2,7	0,1	0,3	2,4
Köpings Kabel-TV AB	53,2	52,7	-48,0	-50,3	5,1	2,4	3,9	1,2
Västra Mälardalens Energi & Miljö AB (VME)	385,9	372,5	-381,7	-346,0	4,1	26,5	17,0	-12,9
Kungsörs Grus AB	55,6	54,8	-48,1	-46,4	7,5	8,4	3,7	3,9
Mälarhamnar AB	160,6	161,4	-171,1	-175,9	-10,5	-14,5	-11,3	0,8
Västra Mälardalens Kommunalförbund (VMKF)	131,4	125,6	-133,4	-120,3	-2,0	5,3	0,1	-2,1
Räddningstjänsten Mälardalen	187,8	168,6	-183,0	-169,2	4,8	-0,6	0,2	4,6

Förutom den kommunala verksamheten som bedrivs i nämnds- och förvaltningsorganisation består även Köpings kommunkoncern av **fyra helägda bolag, två delägda bolag** samt **två kommunalförbund**. De helägda bolagen avser KBAB koncernen, vilket omfattar Köpings Bostad AB och KBAB service. Köping Rådhus AB, Köpings Kabel-TV AB och Västra Mälardalens Energi och Miljö AB (VME) är de andra helägda bolaget. De delägda bolagen är följande: Kungsörs Grus AB med en ägarandel på 25 procent samt Mälarhamnar AB med en ägarandel på 45 procent. Västra Mälardalens kommunalförbund är en samverkan med de andra kommunerna i länet (Arboga, Kungsör och Surahammar) där Köpings andel uppgår till 56 procent. Räddningstjänsten Mälardalen är det andra kommunalförbundet som samverkar med Arboga, Hallstahammar, Kungsör, Surahammar och Västerås där Köping andel uppgår till 11 procent.

Nedan följer en beskrivning av de större budgetavvikelseerna.

Köping Rådhus AB redovisar en **positiv** budgetavvikelse på 12,8 mkr vilket förklaras främst av utdelning från bolagen KBAB och VME där ingen budget har lagts.

Köpings Bostad AB redovisar en **negativ** budgetavvikelse på 5,8 mkr. Avvikelsen förklaras både av ovanligt höga hyresbortfall med lediga lägenheter och lokaler men även höga kostnader. Den senare nämnda faktorn består dels av markant ökade räntekostnader, dels av underhållskostnader som har uppstått i samband med om- och tillbyggnadsprojektet på Eklidens äldreboende i Kolsva.

KBAB Service AB har ett resultat som avviker **positivt** mot budget med 2,4 mkr.

Köpings Kabel-TV AB uppvisar en **positiv** budgetavvikelse motsvarande 1,2 mkr.

Västra Mälardalens Energi och Miljö AB (VME) redovisar ett resultat som avviker **negativt** mot budget med 12,9 mkr. Underskottet återfinns främst inom fjärrvärmeverksamheten där kostnaderna för bränsle är markant högre än budgeterat. Även vatten- och avloppsverksamheten uppvisar ett underskott jämfört med budget och denna tillskrivs främst högre räntekostnader.

Kungsörs Grus AB redovisar en **positiv** budgetavvikelse på 3,9 mkr. Avvikelsen förklaras främst av att försäljningen av grus gick bättre än förväntat.

Mälarhamnar AB redovisar en **positiv** budgetavvikelse på 0,8 mkr. Intäkterna minskade med 2% jämfört med föregående år och än mer jämfört med budget. Likaså landade personalkostnaderna lägre än budget men i nivå med utfallet föregående år. En minskning jämfört med 2022 återfanns även gällande underhåll och reparation samt el och drivmedel.

Västra Mälardalens kommunalförbund (VMKF) redovisar en **negativ** budgetavvikelse på 2,1 mkr, vilket främst förklaras av en dryg fördubbling av pensionskostnader, en högre semestereskuld samt högre räntekostnader.

Räddningstjänsten Mälardalen (RTMD) redovisar en **positiv** budgetavvikelse motsvarande 4,6 mkr vilken i stort beror på realisationsvinster kopplade till försäljning av övningsfältet Fågelbacken.

INVESTERINGSREDOVISNING

Bolag (mkr)*	2019	2020	2021	2022	2023
Köpings Bostads AB (KBAB)	43,4	43,6	54,1	98,4	105,2
KBAB Service AB	1,1	1,9	1,5	1,0	0,2
Köpings Kabel-TV AB	21,3	20,9	23,6	15,1	11,2
Västra Mälardalens Energi & Miljö AB (VME)	18,0	68,8	69,6	61,2	129,4
Kungsörs Grus AB	0,3	0,2	0,6	0,1	1,1
Mälarhamnar AB	8,1	9,0	2,6	6,3	10,4
Västra Mälardalens Kommunalförbund (VMKF)	11,7	16,3	19,3	19,5	21,2
Räddningstjänsten Mälardalen	0,0	1,3	1,3	2,4	6,3

*Köpings kommuns andel redovisas

Köpings Bostads AB investerade under 2023 för 105,2 mkr. Under året har arbetet med löpande utbyte av fastighetskomponenter, främst i form av hissar och tak, fortsatt. Om- och tillbyggnationen av Eklidens äldreboende samt renoveringen inom kvarteret Bertil har slutförts under året. Samtidigt har bygget av nytt LSS-boende pågått under året och beräknad inflytt är våren 2024.

Köpings Kabel-TV AB investerade för 11,2 mkr där bolaget under året fortsatt att stärka och utöka fibernätet med fokus på anslutningar till främst flerbostadshus samt ett antal villor.

Västra Mälardalens Energi och Miljö AB (VME) investerade för 129,4 mkr. Kopplat till fjärrvärmeverksamheten är projektet med att bygga en ny flisapanna i Arboga i full

gång med projektering, upphandling och samtidigt arbete med mark och byggprocess. Projektet prognostiserar för 10 procent högre kostnad än budgeterat på grund av högre kostnader för mark- och byggarbeten. Utöver projektet med nya pannan som är ett flerårigt projekt så är projekten Ullvi ängar och Stora gatan är försenade. Vidare har ett flertal renoveringar av vatten- och avloppsledningsnätet genomförts under året.

Västra Mälardalens Kommunalförbunds (VMKF) investeringar för Köpings kommuns andel på 56 procent uppgick år 2023 till 21,2 mkr. Investeringarna avser inköp av IT-utrustning samt IT-infrastruktur.

UPPLYSNINGAR OM DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNINGENS UPPBYGGNAD

DRIFTBUDGET

Fullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut.

Nämnder kan besluta om omdisponeringar inom sina verksamheter och kommunstyrelsen får fatta beslut om omdisponeringar mellan nämnderna. En förutsättning för sådana beslut i nämnd/styrelse är dock att det inte medför stora förändringar av servicenivåer eller andra inriktningsbeslut av principiell karaktär. I sådana fall ska nämnden/styrelsen föra frågan vidare till kommunfullmäktige. Tilläggsanslag under löpande budgetår medges normalt inte.

Nämndernas ramar omräknas under året för förändrade kapitalkostnader och lönekostnadsförändringar som ges genom tilläggsanslag.

Efter bokslutet kan överföring av överskott ske i undantagsfall, till exempel för egen finansierad del av driftprojekt. Utrymmet för ombudgetering regleras i kommunfullmäktiges budgetbeslut.

INVESTERINGSBUDGET

Investeringsplanen fastställs i samband med budgetbeslutet utifrån finansiellt utrymme. Nämnderna tilldelas årligen investeringsramar som ska täcka ett normalt investeringsbehov för återinvesteringar och nyinvesteringar. I investeringsunderlaget som lämnas inför budgetberedningen kan nämnderna/styrelsen uppta behov av investeringar utöver de löpande investeringsanslagen. Investeringar i större bygg- och anläggningsprojekt ska föregås av en utrednings-/ förprojekteringsfas. Särskilt beslut om att inleda denna fas fattas av respektive styrelse/nämnd. Alla investeringar ska särredovisas och avstämning ska ske löpande mot gällande budget. Investeringsbudgeten bör så långt det är möjligt vara nedbruten på projektnivå när styrelsens/nämndernas internbudget fastställs.

Investeringsprojekt ska slutredovisas hos kommunfullmäktige eller den styrelse/nämnd som fattat slutligt beslut om genomförande av investering enligt ovan. I årsredovisningen görs en årsbudgetavstämning med kommentarer till avvikelser. För större projekt görs en beskrivning av projektet med ett flerårigt perspektiv.

Oförbrukade investeringsanslag kan ombudgeteras till nästa år. Begäran om detta görs efter särskild framställan från ansvarig styrelse/nämnd med motivering till ombudgeteringen. Beslut om ombudgetering fattas av kommunfullmäktige.

UPPLYSNINGAR OM TILLÄMPADE INTERNREDOVISNINGSPRINCIPER

Driftredovisningen innehåller kommuninterna poster vilket inte resultaträkningen gör:

POSTER SOM KALKYLMÄSSIGT SIMULERAS I DRIFTREDOVISNINGEN ÄR:

- Personalkostnader, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. Dessa har kalkylerats till 44,53 procent av lönekostnaden.
- Kapitalkostnader, i form av avskrivningar och internränta. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan är 1,25 procent.

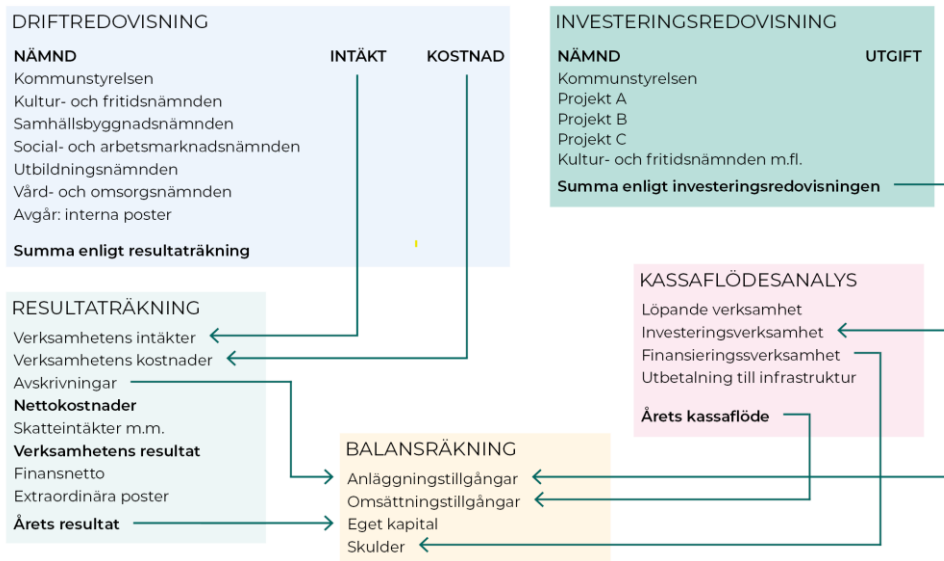
GEMENSAMMA KOSTNADER SOM FÖRDELAS MELLAN KOMMUNENS
OLIKA VERKSAMHETER GENOM INTERNDEBITERING ÄR:

- Hyreskostnader: Internhyra för vissa förvaltningslokaler.
- Transport/bil: Debitering sker av fordonsenheten till en självkostnad beräknad på milkostnad för olika fordon.
- Kost: Debitering av kommunens produktionskök till självkostnad, beräknad på portionspris sker till Vård och omsorg.

Gemensam administration fördelas inte ut på delverksamheter i redovisningen. Detsamma gäller för vissa lokalkostnader samt andra gemensamma funktioner och verksamheter som exempelvis myndighetsutövning inom vård och omsorg och måltidsverksamhet inom utbildningssektorn.

Investeringsredovisningens utgifter består i huvudsak av kommunexterna utgifter. Interna utgifter förekommer i investeringsredovisningen för ett fåtal projekt och då utgifter i form av egen anläggningspersonals timkostnader.

Drift- och investeringsredovisningen hänger ihop med övriga finansiella rapporter: resultaträkningen, balansräkningen och kassaflödesanalysen enligt följande schema:

REVISIONSBERÄTTELSE